Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 270. szám. Csütörtök, október 2.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Megakadás.

M. T. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Budapest, október 1.

(v.) Nyirkosan, hüvösen fú Bécs felől a szél; s végigszáguldván bérceinken és síkságainkon, kellemetlen danákat dudol. Valami baj lehet odafenn a császárvárosban: valami keserves vajudás, aminek se hossza, se vége, — valami tompa szülni akarás és valami konok születni nem tudás. Ilyenkor minden jó lélek dicsérje az urat s kivánjon sok hidegvért a szülészmestereknek, akik aggódó ábrázattal és lábujjhegyen szorgoskodnak a betegszobában. Addiglan pedig, amig ilyen vagy amolyan megoldása bekövetkezik a nehéz esetnek, mink, a távolállók ne zavarjuk a komor folyamatot se kontár tanácsunkkal, se banális kiváncsiságunkkal. Várjuk be a végit nyugodtan s ne izgassuk se egymást, sem saját magunkat.

Ami sehogyse tud a világra jönni, mi lehetne más, mint a kiegyezés? Az a fatális kiegyezés, amiről a kormány ellenségei — a néppárttól kezdve egészen le a Makkai Zsigmond siralmas kudarcu ellenfeléig — már hónapok óta azt füllentik, hogy az utolsó betüig rég elkészült s az a sok tanácskozás, amit az osztrák s a magyar miniszterek véghezvisznek, nem egyéb léha mókázásnál és szemfényvesztő handabandázásnál. Ez a kiegyezés, amelyről rég megirták Zichy Nándorék, Károlyi Sándorék és a Nádorkert potentátjai: a Légrádyak, hogy benne Széll Kálmán elalkudta szőrin-szálán a magyar közgazdaság legsulyosabb érdekeit s Magyarország megtépázottan, csonkán és koldusul fog belőle kikerülni. Nos, erről a látatlanba agyonrágalmazott kiegyezésről mostanában kiderül, hogy noha már egy hét mulva összeül az e tárgyért jogosan és sürgősen érdeklődő magyar parlament s noha e terminus nyomása alatt a döntő tényezők a legnagyobb erőfeszitéssel akarják már kilenc nap óta perfekcionálni: nemcsak hogy nem tud dülőre jutni, hanem mintha a végállomás küszöbén ki is siklott volna.

Napok óta a két kormány tagjai nem egymással konferálnak többé, hanem a koronával. Ma pedig már ennyi sem történt; hanem az uralkodó csupán a két miniszterelnököt fogadta, de ezeket se együtt, hanem külön-külön. Hogy ez a tünet mire vall, azt magyarázni se kell. Nyilvánvaló, hogy a két kormány egymással szemben már kimondta az utolsó szót; s hogy ez utolsó szó a kiegyezésnek igen lényeges kérdéseiben nagy differenciákat hagyott nyitva. Nyomatékkal mondjuk, hogy *nagy* differenciákat. Mert kettőt határozottan fel kell tételeznünk mind a két kormányról. Először azt, hogy holmi alárendelt jelentőségü vagy csekélyebb terjedelmü kontroverziák miatt nem nyujtják a monárkia nyilt és titkos rosszakaróinak a döntő percben meghiusulni készülő kiegyezés kinos szinjátékát. Másodszor pedig azt, hogy lappáliák miatt nem helyezik át a döntést a felelős miniszterek méltányos alkujának teréről a korona arbitriumának terére. Ha tehát a külső tünetek arra mutatnak, hogy a kiegyezés az utolsó órában megrekedt, akkor szükségképp arra kell következtetnünk, hogy a fennakadást csakis sulyra és terjedelemre nagy nézetkülönbségek okozhatták.

Hogy a differenciák az alkudozások anyagának melyik területén merültek fel, arra nézve könnyü volna az eredmény kilátásával kombinációkba ereszkednünk. A tünetek egybevetéséből s az inspirált osztrák sajtó egy-egy elejtett szavából körülbelől ki lehetne jelölni ama tájékait a kiegyezésnek, amelyeken a két kormány álláspontja közt nem lehetett az áthidalást megcsinálni. De ma még korai is, meddő is volna ezzel bibelődni. Ebben az időpontban a magyar közvélemény csakis *egy* momentumra helyezhet sulyt: arra, hogy a beállott fennakadás a nemzet kockán forgó érdekeinek képviselete tekintetében mit bizonyit. Erre a kérdésre pedig még a legnyilvánvalóbb rosszakarat is csak megnyugtató feleletet adhat. Ha Széll Kálmán minden áron meg akart volna alkudni, a kiegyezés nem rekedt volna meg. Maga az a faktum, hogy megrekedt, hitelesen bizonyitja, hogy kormányunk szilárd eltökéltséggel védi a vitás érdekeket s hogy emezek foganata érdekében kész minden konzekvenciát levonni. Ha jól ismerjük Széll Kálmánt, elmondhatjuk felőle, hogy azon a ponton, a hová eljutott, őtőle többé engedményt *senki* se várhat. Az ő utolsó szava csakugyan a *legutolsó* szó. Hiszen nem hiába mondják őt a kiegyenlitések mesterének, az egyeztetés virtuózának, a leküzdhetetlen akadályok ügyes megkerülőjének. S ezt az ő diplomáciáját szerencsésen egészíti ki államférfiui egyéniségének egy másik vonása: a rendületlen józanság s az ingathatatlan hidegvér. Hát amikor ő egyszer megveti a lábát egy ponton s azt mondja, hogy azon tul egy tapodtat sem megy, akkor ő jól meghányta-vetette lelkében az esetet, higgadt megfontolás után jutott erre az álláspontra s erről őt többé sem leszoritani, sem lekapacitálni nem lehet. Ilyennek ismerjük mi, ilyennek ismeri az egész ország Széll Kálmánt. A magyar közvélemény tisztában van azzal, hogy ami engedményt Magyarországtól jogosan kivánhatott Ausztria, abban Széll Kálmán nem akadékoskodott. Ha most megköti a kereket, akkor olyan engedményt követelnek tőle,

TÁRCA

Zola ravatalánál.

A szájhős még rikoltoz. De te, nagy
Igazságmondó, immár néma vagy!

*

A szent kéz nyugszik. Már nem tépi szét:
Hamis profétáik ünneplő mezét.

*

Nem bélyegez meg — irván szörnyü szókat —:
Ál-szenteket s valódi árulókat!

*

A toll Szent Györgye többé sose fen
Irtó acélt. Először most pihen!

*

De ellenségeid most sem pihennek.
Koporsód mellé szitkozódni mennek.

*

Óhajtanák karóba húzni rút
Gyűlölséggel a meghalt vértanút!

*

E sír-gyalázó, bősz hetvenkedés
Javadra vált: nagyságod most egész!

*

Ó gúny! . . . A rikkancs, a bohóc, aki
Hazát szaval: mind hű és hazafi!

*

A vad, tudatlan, gőgös, léha vér,
Mely Berlint ordít és Szedánhoz ér . . .

*

A reklám-páthosz, a Boulanger-nóta
Sok léhütője: mind nagy patrióta!

*

De te, aki fölvágtad hályogát,
Mert az megy csak előre, aki lát . . .

*

Te, aki tépted durván a gyomot,
(Bölcs durvaság!) mert mindent elnyomott...

*

A ki erényt, igazságot papoltál:
Te a hazádnak — ellensége voltál!

*

Ó balga nép! . . Az Isten adjon néked
— Hogy nagy lehess! — még több ily ellenséget!

*

De addig kettős temetés legyen!
Temessék Zolát ott fönn, a hegyen.

*

Mi meg temessük a kezünkbe itt
Égő arcunkat . . . s szégyen-könnyeit!

Ábrányi Emil.

A kenyérfal.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Goda Géza.*

Egy régi könyvben olvastam a következő mesét:

A legnagyobb hadvezér a világon egy Hérosz nevü ember volt. A haditettek minden nagyszerüségét ő róla nevezték el. Hérosz nemcsak nagy katona volt, de nagy bölcs is. Seregét tehát nemcsak katonákból toborozta össze, hanem kereskedőkből, kézművesekből, tudósokból, énekesekből és magas termetü ifjakból. A kereskedők a sereg élén haladtak s furfanggal számitották ki, hogy hol leggyöngébb az ellenség, a kézművesek az ellenség erőit szimatolták ki s ügyességgel iparkodtak felhasználni minden erőt a maguk javára, a tudósok az ellenség törvényeit tanulmányozták, hogy rést üssenek rajtuk, az énekesek a harc szépségeit és igazságait dalolták meg, jó kedvre hangolták a harcosokat s az ifjuságot. Ilyen volt Hérosz serege, amely a világ meghódítására indult s amerre mentek, romba dőltek előttük a legerősebb várfalak is. Az egész világ telve volt Hérosz dicsőségével s diadalával. Mikor már Hérosz a félvilágot meghódította s azt hitte magáról, hogy ő az egész világ ura, maga köré gyüjtötte a ravasz kereskedőket, az ügyes kézműveseket, a komoly tudósokat, a lelkes énekeseket s igy szólt:

— A világ lábaim előtt hever. Ismerjétek el.

— Elismerjük! — mondták mindannyian, csak az énekesek hallgattak. Mosolyogva néztek a vezérre s a legöregebb énekes megrázta a fejét.

Hérosz nem vette észre ezt a mozdulatot s igy folytatta:

— Lépjetek elő egyenként s mondjátok el dicséretemet.

ami vagy elvben méltánytalan, vagy pedig tulhaladja hazánk erejét. S épp ezért hiába bizakodnak esetleg abban, hogy amire Széll Kálmán nem volt kapható, majd megadja azt — az utódja. A Széll Kálmán kiegyezésénél rosszabbat senki sem merne a magyar képviselőháznak inszinuálni. Széll Kálmán legutolsó szava egyszersmind legutolsó szava Magyarországnak is.

BELFÖLD

„A kazár kezek". Az *Alkotmány* ma megint kertel. Azt irta vasárnap, hogy kazár kezek nem szeretnek kazár zsebekben tétlenkedni, amivel arra célzott, hogy a zsidók szeretnék az egyházi vagyont szekularizálni. Mi erre konstatáltuk, hogy volt valaki, ezideig első és egyetlen, aki a katholikus egyházi javak szekularizációját az aktuális politika követelései közé sorozta s megkérdeztük az *Alkotmánytól*, kivánja-e, hogy megnevezzük? Az *Alkotmány* kertel. Nem akar kivánosinak látszani. Mi azonban, szemben azzal a vakmerő váddal, hogy a kazár kezek nem szeretnek kazár zsebekben tétlenkedni, ujból megkérdezzük az *Alkotmányt*: akarja-e tudni, ki volt az a *kazár*, aki a magyar politikai életben elsőnek hangoztatta az egyházi javak szekularizációját? Igen vagy nem? Tessék egyenesen felelni.

Szterényi a hivatalában. *Szterényi* József kereskedelmi miniszteri tanácsos, akinek legyelmi ügye tegnap egyhangu felmentésével befejeződött, ma ismét átvette a IX. szakosztály vezetését. Szterényi előzőleg gróf *Wickenburg* Márk kereskedelmi államtitkárnál tisztelgett.

Az uj horvát jogpárt. A régi horvát jogpárt, mint ismeretes, egyesült a Stroszmayer-párttal s a horvát jogpárt nevét vette föl. Zágrábból táviratozzák, hogy alkalmasint a *Frank* vezetése alatt álló tiszta jogpárt is egyesülni fog az uj horvát jogpárttal, amelybe már a dalmáciai horvát képviselők is beléptek.

A román zsidók ügye a t. Házban. Október 8-án, mához egy hétre ül össze a magyar parlament. Ez mindjárt interpellációs nap is lesz s máig két interpelláció van már bejelentve. Mind a kettő a román zsidók ügyében. Az egyiket *Hock* János, a másikat dr. *Visontai* Soma intézi a miniszterelnökhöz.

A kiegyezés.

Budapest, október 1.

Az este megjelenő ujságok közül egyik-másik kritikus napokról és válságról beszél. Ez azonban legalább is korai ujságolás. Annyi igaz, hogy a helyzet igen komolyra fordult s ennek tünetei nyilvánvalók. A helyzet komolyságának első jelentős szimptomája, hogy a két kormány egy heti tanácskozás után sem tudott megállapodásra jutni. Még sokkal jelentősebb szimptoma, hogy a megoldás szintere áthelyeződött a miniszteri szobákból a király kabinetjébe. Kétségtelennek látszik, hogy a kiegyezés bizonyos területein olyan differenciák maradtak, melyeknek áthidalása nem igen valószinü. Midőn ezekre nézve a tanácskozó felek a királyi tekintély előtt veszik fel az alkudozás fonalát, ezt olybá kell venni, hogy a királyi tekintély hatásától remélik, amit maguk megoldani nem képesek. Mint ismételten hangsulyoztuk, a magyar kormányt nem féltjük. A magyar kormány a magyar érdekek védelmében elment a legszélsőbb határig s onnan tágitani nem fog. Eziránt a magyar közvélemény nyugodt lehet. Válságról tehát ma még nincs szó, de igenis a jelek arra vallanak, hogy a helyzet igen komoly.

A mai tanácskozásokról a következőket jelentik:

Az immár egy hete folyó kiegyezési tárgyalások döntő stádiumba jutottak. A tárgyalások a mai napot is teljesen igénybe vették és előreláthatólag a holnapi napra is átnyulnak. A tárgyalások sulypontja tegnapelőtt óta a király dolgozószobájában van, hol a felség tanácsosai nap-nap után megjelennek, a nélkül, hogy eddigelé sikerült volna a fennforgó véleményeltéréseket kiegyenliteni. Mig azonban tegnap és tegnapelőtt a két kormány tagjai együttes tanácskozásban ismertették meg a felséggel a gazdasági kérdések állapotát, addig ma a király a kormányelnököket külön-külön fogadta kihallgatáson.

Kilenc órakor jelent meg a felség előtt *Koerber* Ernő osztrák miniszterelnök, kinek kihallgatása után, 11 órakor, *Széll* Kálmán magyar miniszterelnököt hivták meg a felséghez. A két állam kereskedelmi miniszterei a korona előtt nem jelentek meg. A magyar kormányelnök egy óra hosszat időzött a Burgban, honnan a magyar házba hajtatott, hol a kormány Bécsben időző tagjaival haladéktalanul tanácskozásra vonult vissza.

A király délben *Goluchowski* Agenor közös hadügyminisztert hosszabb kihallgatáson fogadta. A kihallgatás után gróf Goluchowski külügyminiszter a magyar házba hajtatott, ahol hosszasabban tanácskozott *Széll* Kálmán miniszterelnökkel.

A király, hir szerint, teljesen lemondott az — éppen a kiegyezési tárgyalások miatt — több izben elhalasztott udvari vadászatokról.

A félhivatalos *Magyar Nemzet* ma este a következőket irja:

Nem hagyhatjuk említés nélkül azokat a a kommentárokat, melyekkel a szélsőbaloldal lapjai a „koronatanácsot" kisérik.

Mindenekelőtt konstatálnunk kell, hogy a „koronatanács" elnevezés, amelylyel a két állam miniszterelnökeinek és miniszereinek ő felsége által most történő fogadtatását a lapok illetik, teljesen jogosulatlan és semmivel sem indokolt, mert koronatanács az összes most folyó tanácskozások alatt egyetlen egy sem volt. Mi, akik e kihallgatásokról a legrészletesebben szólottunk, sohasem is használjuk e megjelölést, de nem is használhattuk e megjelölést, mert az, hogy a miniszterelnökök jelentést tesznek a felségnek, hogy e jelentéstételek egyikén jelen volt gróf Goluchowski közös külügyminiszter, mert az ő resszortját illető ügyeket is érintették, nem volt koronatanács, sem formájában, sem lényegében. De azt mindenki nagyon természetesnek fogja találni, hogy amikor a felség ismerni óhajtja a két miniszterelnök álláspontját; az eltéréseket, melyek őket egymástól elválasztják; a mesgyéket, melyeken egymás álláspontját megközelithetik: — ezeket és mindent, ami ezekkel szervesen összefügg, közvetlen szóbeli előadásban óhajtja megismerni. Az elért eredményekről szóló jelentéstétel, a még vitás pontok megvilágitása és mindazon argumentum felsorolása, mely erre vonatkozik, nem birhat más tartalommal és jelleggel, mint a megbeszélésekével, tehát koronatanácsnak egyáltalában nem nevezhető.

És amidőn ez a megbeszélés a felség előtt első izben három, másodizben pedig majdnem teljes négy órán át tartott és még folytatódott a mai, de nem együttes kihallgatásokkal, melyek szintén az egész délelőttöt elfoglalták, abban a felségnek oly bámulatos alkotmányos érzülete és szinte az önfeláldozásig menő szeretete mutatkozik a két államnak jóléte és kivánatos összhangja iránt, hogy az erőszakolt kifogáskeresséssel birálat tárgyává tenni bizonynyal sokkal nagyobb rövidlátás is, mint komoly objektivitás.

A néppárt közlönyének, mely már előre hirdeti, hogy a kiegyezés sokkal rosszabb lesz, mint minden előző, csak azt óhajtjuk megjegyezni, hogy, ha nyitott ajtót betörni felesleges, akkor a betörés zaját ott csapni, hol az ajtó egyáltalában nincs meg: — nagyon hasonlit ahhoz, amit közönségesen nevetségesnek szoktunk mondani. A kiegyezés felett a döntő tanácskozások

---

A kereskedők sorából most előlépett egy öreg ember. Szurós szemei voltak, szájában csak egy-két fogtörzs látszott. Arca barna volt, mintha az élettel folytatott hareban pörkölődött volna meg. Hizelgően mosolygott, alázatosan meghajtotta magát s igy szólt:

— Fölséges vezér! Nem a mi dolgunk, hogy szép szóval éljünk. Mi a munka emberei vagyunk. Mi épitjük a világot s utunkba nem állhat semmi. Mi vagyunk az élet fejlesztői, belőlünk támad az erő, az élet mozgása, a jószágok vándorlását mi közvetitjük. Nélkülünk mit sem érne az élet s nélkülünk minden termése a földnek elasznék, a gyümölcs nedvei haszontalanul folynának szét a semmibe, a fák hiába erősödnének évről-évre s meddők volnának nélkülünk a legszaporább állatok.

Hérosz nyugtalanul feszengett ülőhelyén s igy szólt:

— Elég! Ne folytasd! Ti mindig önmagatokat dicséritek, mert megszoktátok, hogy áruitokat csak akkor veszik meg, ha sok szépet és sok jót tudtok fecsegni róluk.

Most a kézmüvesek vezére lépett elő s igy szólt:

— Vezér! Mi nem dicsérjük önmagunkat. Nem érünk rá. Mi csak a te utasitásod szerint dolgozunk, mert érezzük, hogy te az egész életet akarod meghóditani s hogy az élet a mi ellenségünk. Megyünk veled mindenhová, küzdünk céljaidért, fázunk, ha kell, izzadunk, ha kell s mégis ugy érezzük, hogy a diadalból alig jut nekünk valami. Te, aki bölcs vagy, magyarázd meg, hogy miért van ez igy?

Hérosz most hirtelen fölkapta a fejét s igy szólt:

— Az egyik kérkedik, a másik panaszkodik. Hát nincs köztetek senki sem, aki dicsér?

A tudósok csöndesen álltak egy csoportban, lehorgasztották fejüket, mert nem tudták megoldani a kérdést.

Hérosz feléjük fordult s igy szólt:

— Nos, tudós uraim! Ti az ellenség törvényeit tanulmányozzátok, nem mondanátok meg nekem, hogy az élet miért sujtja az egyiket ugy, hogy panaszra van oka mindig s miért áldja a másikat ugy, hogy folyton dicsekszik?

— Mindkettő panaszkodik — mondta most egy kopasz tudós, akinek nagy pápaszem volt az orrán.

— Hogyan? Hisz az egyik dicsekedett!

Az is panasz volt. A kereskedő azért dicséri magát, hogy hitelt adjanak neki. A kézmüves azért, hogy megsajnáljad. Az élet ellen folytatott hareban mindenki ravaszsággal dolgozik, uram, csak a hős az, aki nyiltan nekiront a falaknak s be akarja törni a kapukat. Mi tudósok azonban az életet figyeljük, tanulmányozzuk törvényeit s ha majd kiismertük, akkor le is igázzuk az életet.

— És miért nem igáztátok már le? — kérdezte Hérosz gunyosan.

— Azért, uram, mert még nem ismerjük eléggé a törvényeket.

— Hát mit csináltatok évezredek óta?

— Tanultunk.

— És mindössze idáig jutottatok?

— Csak idáig, uram.

Hérosz mosolygott megint s gunyolódva szólt oda az öregnek:

— Eredj a helyedre, vén bolond! Tanuljatok tovább!

Az öreg a helyére kotródott, gondolkodó arcot vágott, a pápaszemét igazgatta s dünnyögött valamit. Eszébe jutott, hogy ő tulajdonképpen csak a tényeket konstatálta, de nem tudta okát és eredetét adni annak, hogy az élet miért sujt mindnyájunkat, hogy miért készteti a kereskedőt hamis dicsekvésre, a kézmüvest igaz panaszra s hogy mi az oka annak, hogy az életet csak félig lehet legyőzni, de egészen leigázni sohasem. Fölnézett az égre, a felhők felé hunyorgatott, aztán a földet bámulta, belemeresztette szemeit a szótlan, néma tömegbe s majd kicsordult pápaszeme alól a könny, hogy nem tudja megoldani ezt a rejtélyt, ezt a kérdést.

Ebben a pillanatban a dalnokok és zenészek sorából előlépett egy villogó szemü fiatalember. Tolakodott s keresztültört a kézmüvesek során.

Valaki meglökte s rákiáltott:

— Ne tolakodjál, cigány!

A fiu végignézett a goromba emberen:

— Hallgass, pék!

— Jobb péknek lenni, mint cigánynak.

— Hazudsz!

— A pék kenyeret süt. A kenyér jó.

— A kenyér a rossz, a gonosz, az átok!

— Elj meg kenyér nélkül.

— Azért vagy aljas, mert nem élhetek meg a kenyered nélkül.

— Megbomlott az eszed, cigány!

— Te bontottad meg, pék!

Hérosz most odavágta jogarát a székéhez, orditott s fölállt.

— Itt, én előttem mertek veszekedni? — kérdezte dühösen.

A cigány megállt Hérosz előtt, meghajtotta magát s igy szólt:

— Bocsáss meg, uram, de elfutott a méreg. Ne haragudjál érte, sőt örvendezzél. Az én haragom megmagyarázta nekem, amit ezek nem értenek. Mindennek a pék az oka.

— A pék?

— Az.

— Ne beszélj ostobaságokat.

— Igazat mondok.

— Magyarázd meg.

— Szivesen. Álmomban az éjjel azt láttam, hogy a hófehér paripád kitörte a lábát. Agyon kellett lőni. Fehér szügyén lecsepegett a vér, a nagy, szelid szemét ég felé forditotta s ugy halt meg, mint egy martir. Te más paripára kaptál, mert körülötted tombolt a harc. Az élettel verekedtél. Elől haladtak a kereskedők s ravaszkodtak, de nem tudtak kifogni az ellenségen, a kézmüvesek ügyeskedtek, de vissza kellett vonulniok, a tudósok nagy gondolatokkal ostromolták ellenfelünket, de az erősebb volt náluk. Mi félrevonultunk s énekeltük a harci dalokat,

csak most folynak. Azt tehát csak azért, hogy előre hangulatot csináljunk, birálni, vagy a felett pláne itélkezni: — ma még egyéltalában nem lehet és nem is szabad.

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti *Bécsből*: A kiegyezési tárgyalások ál'ása változatlan. *Ő felsége* ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta *Koerber* osztrák miniszterelnököt és *Széll* Kálmán magyar miniszterelnököt, de a magyar és osztrák miniszterek és a két kormány szakelőadói ma nem tárgyaltak egymással. Nem feltétlenül bizonyos, hogy a tárgyalásokat holnap befejezik-e. A magyar miniszterek elutazására nézve eddig nem történt határozott intézkedés. Gróf *Goluchowski* külügyminiszter és gróf *Széchen* Miklós vatikáni nagykövet ma délután meglátogatták *Széll* Kálmán miniszterelnököt, de azok a találgatások, amelyeket a külügyminiszternek a magyar miniszterelnöknél való látogatásához füznek, pozitiv alap nélkül való kombinációk.

Bécsből táviratozzák a *Budapesti Tudósitónak*: **A helyzet tisztázása, amit ma délutánra vártak, előreláthatólag csak a legközelebbi napokban fog bekövetkezni.**

*

Bécsből táviratozza tudósitónk, hogy a *Neues Wiener Tagblatt* jelentése szerint gróf *Goluchowski* közös külügyminiszter állitólag elvállalta a közvetitést a két kormány közt. Remélik, hogy a tárgyalásokat e hónap negyedikéig befejezik s hogy ilymódon a királyt nevenapjára ezzel az örvendetes ajándékkal lepnék meg.

A magyar miniszterek egyelőre még Bécsben maradnak. A felség elnöklete alatt tartandó közös miniszteri tanácskozásra eddig nem történt meghivás. A tegnapelőtti konferencián a két miniszterelnök kijelentette, hogy ragaszkodnak álláspontjukhoz s további engedményeket nem tesznek. Igy tehát nem jogosult az a várakozás, hogy még e hét végéig létrejön a megegyezés.

Bécs, október 1.

Gróf *Goluchowski* délután külön kihallgatáson volt ő felségénél és azután a magyar miniszteri palotában *Széll* Kálmán miniszterelnökkel értekezett, mire ismét kihallgatáson fogadta ő felsége.

KÜLFÖLD

A német császár és a boer tábornokok. A boer tábornokok október második felében elmennek ugyan Berlinbe, de a német császárnál nem fognak tisztelegni. Egy berlini lap hágai távirata ugyanis együgyü koholmánynak nyilvánitja azt a hirt, hogy a tábornokok kihallgatást kértek a császártól, s ezzel elesik az a sok mindenféle megjegyzés, melyet ugy az angol, mint a német lapok füztek ehhez a kihallgatáshoz. Egy londoni távirat szerint az angol kormány tudatta a német kormánynyal, hogy nem fog neheztelni a boer tábornokoknak Vilmos császár által történendő fogadtatása miatt. E távirat szerint az angol kormány örül is annak, hogy Vilmos császár fogadja a boerokat, ami az angol kormánynak is javára lesz, mert Vilmos császár barátságos uton mintegy közvetitő szerepet fog vállalni a boer tábornok és az angol kormány között.

A *Kölnische Zeitung* szerint a boer tábornokok tényleg folyamodtak kihallgatásért s a német császár valószinüleg kihallgatáson is fogja fogadni a boer tábornokokat. Természetes, hogy a tábornokoknak minden politikai akciótól tartózkodniok kell s ezt meg is igérték már. Botha. De Wet és Delarey már ismételten kijelentették, hogy lojális angol polgároknak tekintik magukat s e minőségben kérték kihallgatást a német császártól. Krügert, az elnököt, aki Németország segitségét akarta kérni Anglia ellen, nem fogadhatta a német császár, a volt boer tábornokokat és mostani angol polgárokat azonban minden skrupulus nélkül fogadhatja, mondja az idézett lap. Mivel azonban a *Tägl. Rundschau* éppen a boer tábornokok környezetéből kiszivárgó hir szerint cáfolja meg az audiencia hirét a leghatározottabban, nincs más hátra, mint bevárni a további fejleményeket.

Berlin, október 1.

A lapok magánértesülése szerint most már teljesen bizonyos, hogy a boer tábornokok október 17-én jönnek Berlinbe.

Loubet olaszországi utja. *Bécs*ből táviratozzák: A *Wiener Allgemeine Zeitung* értesülése szerint *Loubet* elnök lemondott olaszországi utjáról, mert a francia klerikálisoknak amugy is nagy izgatottságát nem akarja még jobban fokozni.

Császári beszámoló. Ime, a német császár egy uj működési téren. Könyvet adott ki a következő cimmel: *Császári beszédek, levelek, rendeletek és telegrammok.* Magában foglalja pedig a császárnak uralkodása óta elmondott beszédeit, nevezetesebb rendeleteit és különféle, jobbára ujságokban is közölt telegrammjait, amelyek javarésze felelet üdvözlésekre és részvéttávirat elhunyt kiválóságok családaihoz. Csak a telefonon küldött üzenetei és parancsai nincsenek benne, mert tudvalevő dolog, hogy csak az irott dolgok maradnak meg, a szavak elrepülnek. A császár öntudatos, erős egyéniségére vall, hogy nyomtatás alá kerülő beszédein nem változtatott semmit. Benne van a *lengyel szemtelenség*, a *hazátlan bitangok* (t. i. a sztrájkoló kieli ácsmunkások), a khinai háboru alkalmával mondott kegyetlen nyilatkozatai. Benne van változtatás nélkül, az ilyet nemzedékeken keresztül olvashatják a késői utódok, lengyelek és németek vegyesen, mert ha megütődnek is rajta, de természetesnek találják attól, aki császár létére is ember, s mint ilyen „semmi emberit nem art magától idegennek". De vajjon benne vannak-e naiv mükritikái, az épitészetben vallott maradi elvei? Ha a lengyeleket összeszemtelenezi, ezzel még nem blamirozza magát ugy, mint ha a *Begas* legakadémikusabb szobrára azt mondja, hogy a naprendszer legremekebb alkotása. Ama nyilatkozatai és kijelentései egyszerüen temperamentumának a kifolyásai, mig mükritikái nevetséges alkatelemei az ő mindenbe belekontárkodó lényének, amiket ha később megszégyel s nem örökit meg a könyvében géneből, akkor is emberileg cselekszik. Szóval, ez a könyv, mely a lipcsei Weber-cégnél jelent meg, beszámolója az ő eddigi császári működésének s majdan dokumentuma, becses dokumentuma lesz a történészeknek egy oly fejedelmi alakról, kinek psychéjét tanulmányozni nagy gyönyörüség lesz. S nem tudjuk, most nagyobb gyönyörüség-e, mikor a császár lénye a közvetlenség varázsával hat ránk kortársakra, minden erényeivel és büneivel egyetemben, vagy nemzedékek multán lesz az, mikor Vilmos alakja megtisztul az apró részletektől, csak nagy vonásai maradnak meg.

Az uj ir alkirály. Gróf *Dudley* az uj ir alkirály, aki politikai kvalitásain kivül sok mindenről hires, igy többek közt arról is, hogy egyike Anglia leggazdagabb főnemeseinek, hogy a feleségе egyike Anglia legszebb asszonyainak, a feleségének gyémántjai pedig világhirüek, tegnap tartotta bevonulását Dublinba. Nehéz föladat vár reá, mert a zöld sziget nehezen kormányozható lakossága már eleve gyülölettel fogadja az uj helytartót. De a sokféle veszélylyel és nagy felelősséggel arányban állnak az alkirály kiváltságai. Az alkirályt, mint a király helyettesét, királyi tisztelet illeti meg. Ha például a walesi herceg Dublinba megy az alkirály látogatására, akkor az utóbbié az elsőség mindenben, mert ő képviseli a királyt, nem a trónörökös. Az udvari méltóságok száma szerfelett nagy, csaknem ugyanannyi, mint az angol királyé. Katonai kiséret kiséri az alkirály fogatát minden hivatalos alkalommal. Az idény tartama alatt mely csak hat hétig tart, az alkirály a dublini palotában székel és több nagy ünnepélyt ad, melyeken fejedelmi pompát fejtenek ki. De a palotán kivül is egyik ünnepély a másikat éri, melyeken az engesztelhetetlenek is részt vesznek, kik a palota küszöbét nem akarják átlépni. Az egykor börtönépületnek használt régi komor palota disztermei királyi fénynyel vannak berendezve. A trónteremben folyik le a felavatás ünnepélyes szertartása. Itt veszi át Earl Dudley az udvartartás a katonai és polgári méltóságok körében uj méltóságát. Itt tartják az udvari ebédeket és fogadásokat, mindegyikből kettőt évenként.

Fölösleges cáfolat. Párisban az a hir van elterjedve, hogy Mária Krisztina spanyol királyné bécsi tartózkodása alkalmával egybekelt főlovászmesterével, *Escosura* gróffal. A *Figaro* ezt megcáfolja, pedig ugy sem tartotta a közönség másnak, mint éretlen pletykának.

Uj hadicikkelyek Németországban. A német császár elrendelte az uj katonai hadicikkelyeknek az életbeléptetését és a régieknek (melyek 1872. október 31-ikén kelt) a hatályon kivül helyezését. *Goszler* hadügyminiszter ezt azzal az utasitással hozza a hadsereg tudomására, hogy a cikkelyeket az I. hadtest főparancsnoksága litvánra, az V. hadtesté lengyelre, a IX-iké dánra, a XV-iké franciára fogja lefordittatni az illető hadtestek számára. Az uj hadicikkelyek tartalma egyelőre titok a polgári világ előtt.

HIREK

Csak a jelekből...

A hirlapirodalom történetében van egy olyan korszak, melyben az ujság a szó szoros értelmében az ujdonságok gyüjteménye. Ez a *mi történt?*-korszaka az ujságirodalomnak, az a hebegő beszédü gyermekkor, mikor uj gondolatok, uj eszmék még nem születnek s mikor nincs elég ereje a hirlapoknak ahhoz, hogy papiros-tábláikra föl tudják irni a kor belső történetét. Aztán következik az a korszaka a hirlapirásnak, mikor a napiesemények kritikájában a nemzetek lelkének történetét irja meg a hirlapiró, mikor pragmatikus történelmet ir, beletekint az események eredetébe s mikor a jelen eset csak arra való, hogy a jövendőt készitse elő, napimunkájával érlelje meg a jövendő tavaszokat s megmunkálja az elkövetkező generációk földjét, melyben jobb buza terem s szebb kalászba zsendül az élet.

Ez a korszak: a férfi-korszaka a hirlapirodalomnak. Ez a korszak az, mely már az irás müvészetét is kivánja, amely már irodalommá avatja azt, ami azelőtt csak irás volt s amely uj, mesteri formákat követel, mert nem hirlapot igényel csupán, hanem nemes formákba öntött történelmet. Ebben a korszakban bizonyos benső viszonynak is kell támadnia a hirlap és olvasóközönsége között, mint ahogy benső viszony támad a gondolkodva olvasó ember s kedves könyvei közt.

Ha az öntudatosságunkat letagadnánk s csak a külső jelekből itélnénk magunk fölött mi, akik a *Budapesti Napló* betüit irjuk, abból a benső viszonyból, mely ujságunk és olvasóközönségünk közt megvan, azt kellene következtetnünk, hogy a mi ujságunk abban a férfikorban van, melyről fent szóltunk. Abban a korban, mikor az ujság már irodalmat csinál, mikor a napiesemények kritikája müvészi formák megalkotását igényli. S ha csak a jelekből itélünk is, konstatálnunk kell, hogy a müvelt magyar közönség, mely rendületlen kitartással és meleg rokonszenvvel kiséri napimunkákat, megértette és megszerette azt a nyilt, férfias, modort, amelylyel ennek az országnak *politikai* kérdéseit megbeszéljük s melylyel sikra szállunk Magyarország drága földjének érdekeiért, népünknek fölvilágosultságáért, haladásáért az emberi jogokért, az emberek egyenlőségéért

---

de az ellenség nagyon erős volt s a te második lovad ujra megbotlott s ennek is kitörött a lába.

— Ezt álmodtad?

— Ezt.

— Hol állt az ellenség?

— Mindenütt. Körös-körül. Jobbra és balra, fent és lent valami határtalan fal volt, melyet nem lehetett áttörni, gránitnál szilárdabb anyagból készült s puhább volt a viasznál.

— Ne beszélj talányokban.

— Nem! A falak köve nem bányákban termett, hanem a földön.

— Ne beszélj talányokban, ha mondom.

— Nem! Ez készitette a köveit! Ez! — Az énekes a pék felé mutatott: — A pék!

Az énekes most hallgatott. Gyilkos, gyülöletes szemmel nézett a pékre, ökölbe szoritotta a kezét s szilajan, vére minden keserüségével orditotta:

— Vezér! Elvesztetted a csatát! Megverték a seregedet. Megverték! Szétszórták. Mindnyájan futottak, véresen, összetörve, sápadtan, lesujtva!

Hérosz fölugrott. Szeme villámlott s orditva mondta:

— Az a fal akasztotta meg a sereget? Engem? Titeket?

— Az a fal! Az az egy fal!

Bámulva néztek egymásra az emberek, pillantásuk a fiatal dalnokról a hős vezérre esett. Ez a vereség, melyről a fiu beszélt, kinozta őket, szégyelték magukat s a rejtélyes beszéd izgatta képzeletüket. E pereben odarohant a fiuhoz egy öreg, éhes kézműves, vállon ragadta s orditva kérdezte:

— Kölyök! Nem kenyérből volt az a fal? Mondd! Nem kenyérből?

S most mindnyájan hadonázni kezdtek, orditottak, rettenetes szomoruság és szilaj harag vegyült el hangjukban s szinte zokogtak, amikor egyszerre kiáltották:

— Kenyérfal volt! Kenyérfal!

s mindazért, ami országunk demokratikus kiépítésére szükséges.

A *Budapesti Napló* munkásai ismét a jelekből itélnek csak, mikor végigtekintve a magyar hirlapirodalom ujabbkori termékein, büszkeséggel állapitják meg, hogy e lap uj formá kat, uj, nemes irányzatot teremtett, hogy *tárcarovatát* nemcsak régi mesterek irásaival diszitette, de fiatal tehetségeknek is alkalmat adott, hogy forrongó irodalmi életünkbe uj szineket, uj hangot vegyitsenek. Mindenki láthatja, hogy ez a tárcarovat az a vegykonyha, melyben hivatott irók iparkodnak megoldani e század magyar irodalmának legnagyobb földadatát, azt, hogy miképpen lehet magyar szellemet, magyar világnézetet s magyar érzést önteni a nyugat-európai irodalom finom, kimüvelt formáiba.

S a müvészi élet jelenségeiben, *szinházi, képzőmüvészeti* és *irodalmi* életünk eseményeiben is ezt a törekvést honorálja a *Budapesti Napló* olvasóközönsége. Örömmel s nehéz munkájuknak bére gyanánt fogadják a *Budapesti Napló* munkásai a közönség érdeklődését s elismerését, melylyel *társadalmi politikánk* igazságai iránt adózik. Érzik, hogy a fölvilágosodás és a haladás igazságait napról-napra mint szivja lelkébe olvasóinak tábora s mint nyilik ki szivükben az igazi emberszeretet és a szociális lelkiismeret pompás virága. És érzik a *Budapesti Napló* munkásai azt is, hogy a magyar családok házában irott betüik mint válnak lelkesitő és egyuttal szórakoztató beszéddé, melyben az elevenség lüktet, az érzés megnyilatkozik s melyből az igazi szeretet sugárzik. A *Budapesti Napló* munkásainak kell ezt érezniök, kell tudniok, hogy a magyar családok mindennapos szórakoztatója, oktatója és szivesen látott vendége egy személyben. Csak a jelekből itélünk; azokból, melyeket szemügyre véve most, kiviláglik, hogy a magyar közönség igazi szeretete, ragaszkodása van velünk. Az a szeretet, mely erőnket heviti, mely mögöttünk áll folyton s kitartást önt karjainkba, szeretetet szivünkbe mindenért ami *igaz*, ami *szép*, ami *jó* és amiből termékeny erők áradhatnak szét a magyar elmékbe és szivekbe.

*

A *Budapesti Napló* szerkesztősége küszöbén az uj évnegyednek, amely mozgalmas időkbe visz bennünket, kéri a közönség bizodalmát és ragaszkodását.

A nép pénze.

Régi anekdota már, hogy néhány esztendő mulva kivész az utcai forgalomból a ló. Villamos, automobil, kerékpár, repülőgép szolgája majd az emberiséget, lónak sehol hire, hamva sem lesz, — csak éppen a lóversenytéren. A Szent István- s a Király-dij akkorra négyszázezer korona lesz s bár e honban magánhasználatra sehol sem akadnak paripák, a versenytéren drága dijakért száguldanak a telivérek s ha lótenyésztés nem is lesz már, de még mindég meglesz az — érdeke.

Nagyon jól tudjuk, hogy tulajdonosok, fogadóközönség nem törődnek semmit sem a leszármazással, a rendszerekkel s a tenyésztés nagyhangu frázisaival. Játszani és nyerni! Ez a jelszó s ezért vonul ki délutánonként a nép ezrével a ligeti versenypályára.

De ha már játszunk, ha már fogadunk, törődjék legalább a Magyar Lovaregyesület azzal a sok szegény, nyomorult emberrel, aki kis garasait kihordozza a totalizatőr-moloch torkába s itéleteiben legyen korrekt és megbizható.

Mert szinte hihetetlennek hangzik, tegnap egy más lóra fizettek, mint amelyik megnyerte a versenyt. A Prince of Wales-handicapben történt, hogy a győztes Javorinára kifizették az osztalékot, de mikor vége volt a versenyeknek, a biróság összeült, Javorinát nekilovaglás miatt diszkvalifikálták s Arriviste-t helyezték elsőnek.

Igazság tehát az, hogy *Arriviste nyerte meg hivatalosan a versenyt, Arriviste kapta meg hivatalosan a dijat*, de azok, akik Arrivistere fogadtak, kidobták a pénzüket, nem kaptak ticketjükre egy krajcárt se ugy a totalizatőrnél, mint a könyvfogadóknál.

Lehet, hogy az ilyen pót- és utó-diszkvalifiálásokra vannak az egyesületi alapszabályzatban paragrafusok, de az mind nem mentség, a tény az, hogy nyerteseket pénzükben megröviditettek és jogtalanul fizették ki a tételt.

Ennek és ilyesminek nem szabad megtörténnie ott, ahol javarészt a nép megy ki a versenyekre, ahol szegény emberek verik el heti keresményüket. Csak a közelmult is megmutatta, hogy a lóverseny, — bár meghajlunk a lótenyésztés érdeke előtt! — sikkasztókat nevel és exisztenciákat tesz tönkre, de legalább ne röviditse meg azokat, akiket szerencsétlenségükre magával ragadt a Totalizatőr szenvedélye.

Hisz holnap ugy is visszavesztették volt azt a kis pénzt!

P.

Budapest, október 1.

— BUDAPESTI NAPLO. Szeptember 30-án uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadáiytalanul küldhessük tovább.

— **A trónörökös fia.** *Bécs*ből táviratozzák, hogy Bécsben a *Belvedere* kápolnájában ma keresztelték meg *Ferenc Ferdinánd* főherceg ujszülött fiát. Keresztapa *Károly István* főherceg volt, a keresztelés szertartásán *Ferenc Ferdinánd* főherceg testvéröcse, *Ferdinánd Károly* főherceg és sok nagyrangu tiszt volt jelen. Az ujszülött a keresztségben a *Miksa Károly* nevet kapta.

— **Tisza Kálmán szobra.** *Nagyváradr*ól táviratozzák, hogy Biharvármegye kiküldött bizottsága elhatározta, hogy *Tisza* Kálmánnak Nagyváradon diszés emlékszobrot állit s felkéri a várost is, hogy a mozgalmat együttesen vezessék. A szoborra eddig több ezer korona gyült egybe.

— **Az uj Házban.** Az uj országházban holnap jelenik meg az első tisztelgő küldöttség. Kolozsvár városa részéről jön a küldött-ség gróf *Apponyi* Albert elnökhöz, hogy a kolozsvári egyetemi uj egyesület felavatási ünnepélyére a képviselőházat az elnök révénmeghivja. — Október 8-án tart először ülést a képviselőház az uj parlamenti épületben. Az első ülés iránt már oly nagy az érdeklődés, hogy az összes karzali jegyeket előjegyezték, többnyire a miniszterek és képviselők családja számára. Érdekes dolog az, hogy az uj Házban a karzatokon sokkal kevesebb ember fér el, mint a régi Házban, bár itt emeletes karzat van. Ennek az az oka, hogy a régi képviselőházban állóhelyek is vannak, az ujban pepig csak ülőhelyekre adnak ki jegyet s összesen csak kétszáznyolcvannyolc ülőhely van az uj parlamenti palotában.

A képviselőház háznagyi hivatala közhirré teszi, hogy a Sándor-utcai országháznak ugy hirlapiróI, mint emeleti karzataira kiadott állandó jegyei érvényüket vesztették, s hogy azokkal az állandó országházban sem a karzatokra, sem magába az épületbe bejutni nem lehet. Mint értesülünk, a jövőben kizárólag csak a hirlapirók karzatára fognak állandó jegyeket adni, minden egyéb karzatra csak esetről-esetre adott napijegyeket érvényesitik.

— **Uj tanulmányi felügyelő-bizottsági tag.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, *Hódossy* Imre országgyülési képviselőt a vallás- és tanulmányi alapra felügyelő s kezelését ellenőrző időleges bizottság tagjává, a most működő bizottság megbizatásának tartamára kinevezte.

— **Grünwald Béla emléke.** *Beszterczebányá*ról jelentik, hogy a város szobrot akar emelni volt alispánjának és országos képviselőjének, *Grünwald* Bélának, aki megvetette a város müvelődési és közgazdasági felvirágzásának alapját. Grünwald Béla tisztelői már régebben elhatározták, hogy maradandó alkotással örökitik meg emlékezetét, de a közelmult idő viszonyai mindeddig nem kedveztek a terv kivitelének. A szobor költségeit országos gyüjtés utján akarják beszerezni.

— **Liptó és r. nemzetiségi törvény.** *Liptó-Szent-Miklós*ról táviratozzák: *Liptóvármegye* állandó választmánya ma tárgyalta Pozsonymegye átiratát a nemzetiségi törvény reviziója érdekében s elhatározta, hogy e törvény reviziója érdekében az országgyüléshez feliratot intéz.

— **A boerok mecénása.** A leégett farmok fölépitésére s a normális élet helyreállitására az angolok kevés pénzt adnak Transvaalnak, Olyan keveset, hogy a boer generálisok a világhoz fordulnak segitségért. Ahhoz a világhoz, mely a csatatér körül látta a küzdelmet s megérti a szerencsétlenséget, ami a ma már angol gyarmattá lett szabad ország polgárait érte. Az adakozók között ez ideig s valószinüleg még sokáig első helyen áll egy Phipss nevü amerikai ember, aki kétszázötvenezer forintot adott a boerok fölsegitésére. Egy amerikai ujság munkatársa most meginterjuvolta ezt a nagylelkü adakozót, aki az élete kalandos történetéből ezeket mesélte el a zsurnalisztának:

— Carnegievel együtt szolgáltam az amerikai posta kötelékében mint táviratkihordó-gyerek. Carnegie ez alatt az idő alatt szobatársam is volt, sőt együtt csináltuk apró üzleteinket is. Hibás, kimustrált szappandarabokat vásároltunk össze olcsó áron, amelyeken azután jó pénzért tuladtunk. A nyereségen megosztoztunk. Később egy kis vaskereskedést nyitottunk együtt, amely némi vagyonkához segitett bennünket.

Ma Phippsnek vagy tiz millió font sterling vagyona van. Ez az amerikai Krözus külsőleg roppant nyers, pedig alapjában véve igazi nagy emberbarát, amint azt legutóbbi nemes alapitványa is bizonyitja; ez pedig nem egyedüli müve a Phipps jótékonyságának, aki évenkint százezreket ad titkon jótékony célokra.

— **Kitüntetett sark-utazó.** *Krisztiánia*ból táviratozzák, hogy a norvég földrajzi társaság tegnap *Sverdrup* és társai tiszteletére ünnepet rendezett, amelyen a miniszterelnök közölte, hogy a király Sverdrupnak az *Olaf-rend* nagykeresztjét és az expedició többi tagjainak a *Fram-érmet* adományozta. Este fáklyásmenet volt Sverdrup tiszteletére.

— **Bucsu a Terézvárosban.** Október 15-ikén van a terézvárosi plébánia-templom védőasszonyának, Szent Teréziának emlékünnepe. Ez évforduló alkalmából az évente szokásos bucsut a rákövetkező vasárnap, október 19-ikén tartják meg a terézvárosi templomban, ahol reggel hat órától fogva egymást követik az istentiszteletek. Az ünnepi zenés mise délelőtt tiz órakor lesz. A kerületben már nagyban készülődnek a főváros legnépesebb bucsujára.

— **Az evangélikusok közgyülése.** A Deák-téri evangélikus gimnázium disztermében ma délelőtt kezdődött az ágostai evangélikus egyház egyetemes közgyülése. A közgyülést megelőzőleg istentisztelet volt a Deák-téri templomban, ahol a szentbeszédet *Poszvék* Sándor egyházi főjegyző tartotta.

A gyülekezet ezután a gimnázium disztermébe vonult. Jóval az egyetemes gyülés megnyitása előtt már hire járt, hogy báró *Prónay* Dezső egyetemes főfelügyelő, ez állásáról le akar mondani. Közvetlenül a gyülés megnyitása előtt *Laszkáry* Gyula, a dunáninneni kerület felügyelője utal a főfelügyelőnek azon szándékára, hogy állásától megváljék. Kéri a főfelügyelőt, változtassa meg ebbeli szándékát, a gyülést pedig arra kéri, hogy ne fogadja el a főfelügyelő lemondását. (Helyeslés.)

Baltik Frigyes püspök a maga részéről is arra kéri a főfelügyelőt, maradjon meg állásában.

Báró *Prónay* Dezső mindenekelőtt örömének ad kifejezést azon, hogy szép számban történt megjelenésükkel ujabb jelét adták az egyház ügyei iránt tanusitott érdeklődésüknek. Bemutatja ezután főfelügyelői jelentését. Mély megilletődéssel emlékezik meg a jelentés *Tisza* Kálmán ref. főgondnok elhunytáról; a főfelügyelő a haláleset alkalmából részvétiratot intézett a testvéregyházhoz és a családhoz. A testvéregyház konventi jegyzőkönyvében fejezte ki hálás köszönetét a részvétért. Az ágostai evangelikus egyház az év folyamán elveszitette egyetemes tanügyi bizottságának elnökét, *Győry* Eleket, aki íényes tehetségével, gyors felfogásával és rendkivüli szorgalmával nagy hasznára volt az egyháznak. Meghalt *Karsay* Sándor dunántuli püspök is, kinek halála szintén nagy csapás volt az egyházra. Végül lemondási szándékára nézve holnapig meggondolási időt kér.

Még *Szentiványi* Árpád szólalt fel, kérve a főfelügyelőt, hogy vegye figyelembe azt az őszinte meleg ragaszkodást, melylyel az egyház tagjai iránta viseltetnek s amely idővel mindinkább növekszik s maradjon meg állásában.

A napirendre térve, az egyetemes gyülés elhatározta, hogy az 1848. XX. törvénycikk végrehajtásának ügyét átteszi a két protestáns egyházat közösen érdeklő ügyeket intéző bizottsághoz s ennek belátására bizza a további teendőket.

Sztehlo Kornél egyetemes főügyész bemutatja azt a szerződést, melylyel az egyetemes egyház az Üllői-ut 24. számu házat megvette. A szerződést az egyetemes gyülés jóváhagyta. A házépitő bizottságot holnap fogják a többi bizottságokkal együtt megalakitani.

Ezután a teológiai akadémiai nagybizottság jelentését hallgatta meg az egyetemes közgyülés.

Az egyetemes gyülést holnap folytatják.

— **Tüz Tolsztoj kastélyában.** *Pétervár*ról táviratozzák, hogy *Tolsztoj* Leó jasznaja-poljanai kastélyban tegnap éjjel tüz ütött ki, mely elhamvasztotta a kastély tetőzetét. *Tolsztoj*nak átkellett költöznie a kastély másik szárnyába.

— **Orvosi rendelés.** Dr. *Kentzler* József ismert gleichenbergi fürdőorvos télen át tüdő- és gégebetegeknek rendel Budapesten, József-körút 55. szám alatt, délután 3—4½-ig.

— **Meghalt a vagyon romjain.** Egy temesvári hirneves malomépitőnek, Gaupp Ferencnek a házában ma délelőtt licitáció volt. A csak nemrégiben is vagyonos ember teljesen tönkrement. Nem valami kis ingóságot, butort, affélét akartak dobra ütni a házában, hanem mindenét. Összecsődült persze erre az alkalomra egy csomó ember, zsongott az egymásra licitáló tömeg, amikor egyszerre elhallgattatott mindenkit egy lövés durranása. Az ellicitált ember nem tudta bevárni a vásár végét, hanem agyonlőtte magát. Gaupp munkás, szorgalmas ember volt. Sokat keresett, vagyont gyüjtött. A szerencsétlensége, hir szerint, ott kezdődött, hogy egyszer nagyobb summára volt szüksége, mint amennyit a maga hitelével elő tudott teremteni s váltót hamisitott a veje nevére. Ennél a váltónál kezdődött el anyagi viszonyainak összegabalyodása s voltaképpen ez az oka az öngyilkosságának is.

— **A Times bécsi levelezője.** *Lavins* William, a *Times*nek negyedszázad óta bécsi levelezője, még ez év vége előtt megválik Bécstől, hogy *Blowitz* helyett, aki előrehaladott korára való tekintettel a magánéletbe vonul vissza, átvegye a *Times* párisi képviseletét. Sajnálattal látjuk *Lavins* távozását oly helyről, ahol ott tudnunk csak megnyugvásunkra szolgált. *Lavins*, a magyarországi viszonyok alapos ismerője, mindig hazánk meleg barátjának bizonyult és nem mulasztott el egyetlenegy alkalmat sem arra, hogy világlapjában a magyar viszonyokat tárgyilagos szinben tüntesse fel. Ismeretes lelkes buzgalma, amelylyel az egyházpolitikai viták alatt Magyarország ügyét képviselte. *Lavins* bizonyára működése uj helyén is meg fogja ragadni az alkalmat arra, a minek szive mindig szükségét érezte, hogy Magyarországnak és a magyar nemzetnek az idegenben barátokat szerezzen.

— **Külföldi diákok Budapesten.** Tegnap este ismét négy francia diák érkezett Budapestre Grenobleből. A budapesti diákok fogadó-bizottsága, amely — miután a külföldi diákok nagy része már elutazott — feloszlóban volt, most ismét megalakult. Az itt lévő külföldi diákokat, mint eddig is, *Zsembery* István vezetésével báró *Majthényi* József, báró *Kruchina* Károly, *Bárczy* István, *Benke* Imre, *Bihari* Jenő, *Hangl* György, *Hindy* Zoltán, *Láng* Mihály, *Weszely* Tibor és *Thewrewk* Aurél kalauzolják.

— **Polgári iskolai tanárok gyülése.** A polgári iskolai tanárok országos egyesülete mai igazgatósági ülésén tárgyalta évi munkaprogrammját. A munkaprogramm feladatai között a következők vannak: a polgári leányiskolai tanterv végleges szövegeztetése és a miniszterhez való felterjesztése, a polgári fiuiskolák tantervreviziójának megkezdése elvi jelentőségű kérdések feltételével, a két tantervhez utasitás készitése, a rendtartás módositása a gondnoksági uj eljárással szemben, a polgári iskolai tanitóképzők reformjának szorgalmazása az illető tanári karokkal karöltve, a tanévnek két időszakra való célszerübb beosztása, a polgári fiuiskolák ügyében társadalmi akció, az adminisztrácionális nyomtaványok megujitása és a közlöny szerkesztése körül való ujitások. A munkaprogramm anyagi részében foglaltatnak a fizetés- és nyugdijügy figyelemmel kisérése oly módon, hogy amint a középiskolai tanárok bizalmas uton találtak módot a minisztériummal értekezni, hasonlóképpen a polgári iskolai tanároknak adjanak módot kivánságaik bizalmas közlésére. Az egyesület évi felterjesztését, amelyet *Sziklás* Adolf inditványára először nyujtanak be a miniszterhez, *Volenszky* Gyula szerkesztette.

— **Schweidel tábornok emléke.** A *zombori* Schweidel József-szoborbizottság küldöttsége ma járt dr. *Csásska* György, a fővárosban időző kalocsai érseknél, hogy az érsekség árvaház és ovónőképző intézetének falába beilleszthessék Zombor város szülötte, Schweidel József 48-as honvédtábornok emléktábláját, melyet e hó 6-án fognak ünnepélyesen leleplezni. *Csásska* érsek örömmel adta erre beleegyezését. A bizottság a szobor felállitása céljából országos gyüjtést indit.

— **Jubileumi ünnep.** Bécsből jelentik, hogy *Klinger* Henrik császári tanácsos, a bécsi izraelita hitközség elnöke, a napokban ünnepelte 70-ik születésnapját, amely alkalomból számos testület és terjedelmes gyári üzemeinek tisztviselői részéről lelkes ovációkban részesült. Klinger Henrik, mint a pozsonyi első magyar vitorlavászon-, juta- és lenáru-gyár, továbbá a liptó-szentmiklósi és sepsi-szentgyörgyi szövőtelepek alapitója, a hazai lengyártás és háziipar fejlesztése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett s működésével a rokon gyári ágazatok fellendülését is előségitette. A szép ünnepségnek az egész társadalom érdeklődése diszt ér kiváló jelentőséget adott.

— **Az örökség.** A tersattoi kastélyban napok óta folyik már annak a vagyonnak a licitációja, amit Nugent Artur hagyott hátra. Tegnap délután, amikor átvizsgálták az árverés jegyzőkönyvét, két örökös, *Nugent* Laval és a nőtestvére iszonyuan összeveszett. Hogy miért, azt nem mondja el az a fiumei telegramm, amely a veszekedésről és annak következéseiről beszél. — A grófnő tudniillik nem érte be a szócsatával, hanem hirtelen a szomszéd szobába szaladt s revolverrel jött vissza. Háromszor lőtt a bátyjára, de komolyabb kárt nem tett benne. A gróf lefogta a dühöngő testvért s rendőrért küldött. A rendőr elvette a grófnőtől a revolvert, amiben még három töltés volt. Erre megváltak egymástól az örökösök. A gróf hotelbe költözött, a testvére pedig a kastélyban maradt. Persze rendőri felügyelet alatt.

— **A méltóságos és a tekintetes ur.** Kissé hihetetlenül hangzó történetet olvasunk egy estilapban. De érdekes a történet — és ha igaz — jellemző arra nézve, hogy a nagy hatalom mennyire elkábithatja az olyan urat, aki — nem igazi ur. Egy megyében, megyeszékhelyére utazott nyomban a főispán. Ugyanazon a vonaton igyekezett a székváros felé egy erdész, aki különben vőlegény is és akit a menyasszonya várt a perronon. Az erdész jó előre elhelyezkedett az ajtónál a kiszállási oldalon s amikor a vonat meglassitotta a menetét az állomáson, készült is a kiszállásra. A téllába már a léposőn, amikor rászólt háta mögött a főispán:

— Tessék várni, mig kiszálltam.

— Dehogy várok.

— Nem tudja, hogy én vagyok a főispán?

— Bánom is én — s a vőlegény leugrott a vonatról s ment a menyasszonyához, aki az anyjával a perronon várta. A főispán dühbe borult s nem kevesebbet követelt az állomásfőnöktől, mint hogy az erdészt tartóztassa le. A főnök ur persze tisztában van azzal, hogy erre nincs jussa s ötölt, hatolt és végre is valami jegyzőkönyvlélét vett föl az erdészszel, aki olyan vakmerő volt, hogy előbb szállott le a kocsiról, mint a főispán. Aztán megpróbálták a békitgetést, ami annál könnyebben ment, mert a menyasszony családja is nagyon megrémült, amikor meghallotta a szentségtörést, amit a vőlegény elkövetett. Végre is a főispán megelégedett azzal, hogy nemcsak az erdész, hanem annak a menyasszonya, a leendő apósa, anyósa bocsánatot kértek tőle. Mégis jó ember lehet a méltóságos ur.

— **A zágrábi tüntetések után.** Zágrábból táviratozzák, hogy a legutóbbi tüntetések rendezői ellen meginditott vizsgálatban szenzációs fordulat történt. Mint jól értesült helyről jelentik, az ügyészség vádinditványt fog tenni egy sereg előkelő zágrábi polgár ellen, akiket azzal gyanusitanak, hogy a zavargások alkalmával pénzzel támogatták a tüntetőket. Ma délelőtt a hatóság bezáratta a két szocialista lap szerkesztőségét, állitólag azért, mert a felelős szerkesztők csak strohmannokként szerepeltek. A statárium még három hétig marad érvényben. A horvát országos kormány egy tagja kijelentette, hogy a statárium megszüntetése még nem lehetséges, mert a kormánynak az a véleménye, hogy a kedélyek még mindig izgatottak.

Holnap délelőtt fog törvényt állani *Frank* Ivo joghallgató, dr. *Frank* József tartománygyülési képviselő fia, akit azzal vádolnak, hogy a zavargások egyik rendezője volt. A tárgyaláson atyja fogja védeni. Ma délelőtt tizennégy embert hat hónaptól egy évig terjedő fogházbüntetéssel sujtottak.

— **Tolvaj diák.** *Szegedről* jelentik, hogy az ottani rendőrségnek tegnap az esti órákban sikerült megtalálnia *Rózsa* Józsefet, a tolvaj kereskedelmi iskolai tanulót, aki a Szeged felé haladó vonaton kilopta *Kiss* Péter szegedi birtokos zsebéből 320 korona készpénzét és 30.000 koronás takarékpénztári könyvét, amelyből 6000 koronát fel is vett, Rózsa a Próléta-szálloda éttermében mulatott. Megtalálták nála az eltulajdonitott pénzeket körülbelül 200 korona hijával, melyből aranyórát és más egyéb ajándékokat vásárolt magának az efféle ügyekben tapasztalatlan diák. A takarékpénztári könyvet már napközben elküldte Szegeden lakó nővérének, akit a káros, Kiss Péter örökben tart magánál. A rendőrség letartóztatta Rózsa Józsefet, aki beismerte tettét és ennek alapján az iratokat valószinüleg holnap átteszik az ügyészséghez.

— **A győri vaggongyár ünnepe.** Vasárnap avatták fel a győri magyar vaggongyár *Egyetértés* dalkörének lobogóját. Az ünnep vendégei közt voltak *Lederer* lovag, a gyár főrészvényese nejével, ki a zászlóanyai tisztet vállalta el, *Lukács* György békési főispán és *Lung* György fővárosi tanácsnok. Szombat este a dalkör szerenádot adott a Bécsből megérkezett zászlóanya és gróf *Laszberg* Rudolfné, az ünnep védőasszonya tiszteletére. A zászlóavatást ünnepi mise előzte meg a bencések templomában. Délután diszebéd volt, amelyen az első köszöntőt gróf *Laszberg* Rudolf főispán mondotta a királyra, utána *Lukács* főispán, *Lung* György, *Lederer* lovag, *Wissitz* vezérigazgató mondottak pohárköszöntőket.

— **A bécsi nagy sikkasztás.** *Bécs*ből táviratozzák: A *Länderbank* kormányzójának rendeletére ma a pénztár igazgatónak és helyettesének 6 hónapra felmondtak és e főtisztviselőket egyuttal felmentették a szolgálat alól. Továbbá elfogadták a könyvvezetőség és ellenőrzés főnökének felajánlott lemondását. A további határozatokat, nevezetesen a legutóbbi események által többé vagy kevésbé terhelt hivatalnokok ellenében fenntartották illetőleg a fegyelmi vizsgálat eredményétől tették függővé.

— **A pusztuló Velence.** Ahogy a Campanile bedőlése után sorra megvizsgálták Velence müemlékeit, megdöbbenve jöttek rá, hogy nagy veszedelem fenyegeti valamennyit. Megtámadta őket a tenger sós levegője, de leginkább a talaj sülyedése, mely kilenc centimétert tesz minden évszázadban. S igy a Campanile bedőlésének volt némi haszna is, mert sok szerencsétlenségnek elejét lehet majd venni azáltal, hogy rájövén a bajokra, a fenyegetett müemlékeket restauráltatják vagy egyszerüen lehordatják, ha már semmi sem segit rajtok. Tegnap az a rémhir terjedt el Velencében, hogy a San Stefano tornya készül összeomlani, dacára annak, hogy nemrég márványpillérekkel támasztották meg. A pilléreket a düledező torony sulya megrepesztette. Tegnapelőtt uj pilléreket állitottak föl, de tegnap reggelre ezek is megrepedtek. Ha már a márvány sem segit, akkor alig van más mód, mint a tornyot lehordatni s teljesen ujjáépittetni, vagy teljesen elhagyni. Mert nem valami nagy müemlék, egyszerü négyszögletes román torony, s eltünésével semmit sem veszt a San Stefano-tér, amelynek a végében áll. Ennek a térnek, mely nagyságra mindjárt a Piazza után következik, ugyis elég disze az ősrégi Morosini-Loredan és Pisani-paloták.

— **Az etretati dráma.** Mindenféle ujabb részletek kerülnek napvilágra abból az izgalmas drámából, amelyben Syndon francia festő agyonlőtte David tőzsdeügynököt, akinek a feleségét elszerette. A gyilkos védője Georges Laguerre mond el többek közt egyetmást.

— Syndont mikor elfogták, egy nagyobb terembe vitték, ahol több más fogoly és csavargó volt már. Ott is volt napokig s visszautasitotta azokat a könyveket, amelyeket felajánlottak neki. Cochefort párisi rendőrfőnök Havreből kapott távirati megkeresésre házkutatást rendelt el Syndon atelierjében és lakásában és lefoglalták iratait, amelyeket előttem és Syndon előtt vizsgáltak meg. Egy skatulyában, amelyet Syndon 1899 óta nem használt, találtak szerencsekivánatokat Felix *Fauretől*, egy levelet Jules *Lefebvretől*, Syndon mesterétől, *Miot* admiralistól, aki először ajánlotta Davidné öccsének, Ehrenbergnek. De *egyetlen szerelmes levelet nem találtak.* Etretatba való elutazása előtt mindent elégetett.

Érdekes, hogyan tudta meg a vizsgálat, hogy Syndon kedvese volt Davidnénak. Kihallgatása után visszavitték az őrszobába, s akkor egy zsandár beszélgetni kezdett vele.

— Ön tudja, hogy a jegyzőkönyv már készen van, most már beszélhet, amit akar.

S Syndon izgatottságában kiszalasztotta a száján a titkát. Uj jelentést adtak be, s Syndon ugyancsak meg volt lepetve, mikor másnap a vizsgálóbiró felolvasta azt neki. Arra ezt felelte:

— Lovagias ember nem kompromittál asszonyt.

Szerepel Syndonnak egy eltépett levele, amelyet megtaláltak s összerakosgattak. Abban Syndon *tegezi* az asszonyt, s ezt irja: „Ez az a helyzet nem tarthat tovább. David ur *mindent tud*, s ennek folytán mindkettőnk helyzete rendkivül kétséges. Megoldást kell talnunk.“ *Szökést* is ajánl Syndon.

Mikor David megelőzőleg párbajra akarta hivni Syndont, ez igy felelt:

— Csak nem párbajozhatom férjével, annak a nőnek, akit ugyszólván feleségemül tekintek.

Egy találkozás alkalmával David ezzel rontott rá Syndonra:

— Nem elég, hogy nőmet birja, még a leányomat is meg akarja rontani!?

— Boldogtalan! — kiáltott rá Syndon. — Ha nem volna annak az asszonynak a férje, akit szeretek és apja *kedvesem gyermekének*, összetörném önön a botomat!

David akkor egy szomszédos kávéházba szökött.

— **Községi jegyzők a munkáspénztár érdekében.** *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter *Könyves* Árpád ecsédi, *Mordavszky* József szepes-körtvélyesi, *Szilvássy* János tordi, *Kabay* József szentmihályi, *Vargha* Gyula nagy-gábori, *Bittó* Kálmán sárosfai, *Jánosi* Sándor czibak-házai, *Kiss* István tisza-püspöki, *Fadgyas* István turkevei községi jegyzőnek elismerve a munkáspénztár körül való tevékenységüket, 100—100 korona jutalmat utalványozott.

— **Az amerikai munkások sztrájkja.** Egy washingtoni telegramm jelenti, hogy Roosevelt elnök, Knox főállamügyész, Moody tengerészeti miniszter és Paine tábornok tegnap tanácskoztak a nagy munkássztrájk nyomán támadt szénhiány által előidézett komoly helyzetről. Az értekezlet ugy találta, hogy a kormánynak nincs joga a sztrájk megszüntetésére, mert semmi sem történt, ami a hatóság beavatkozását igazolná. — New-Yorkból jelentik, hogy New-York mostani keményszén-készlete körülbelül 2000 tonna, holott ilyenkor rendesen 150.000 tonnára szokott rugni. Mindenütt panaszkodnak a nagy szénhiány miatt. Remélik azonban, hogy a sztrájk nemsokára véget ér.

— **Egy erkölcsös város.** Az erkölcstelen városokat nyilván a rendőrök teszik erkölcsössé. Ahol nincs rendőr — ugy mondják — ott nincs is erkölcs. Nagyon érdekes most már ennek a kérdésnek a visszája. Az, hogy ahol van erkölcs, minek ott a rendőr? Ebből az axiomából indulhattak ki *Berkeley* város vezetői, mert egyszerüen kimondták, hogy nekik nincs szükségök rendőrre. És még másra sincs szükségük: korcsmára. Ebben a csoda-városban senki sem iszik pálinkát, szigoru rendelet tiltja az árulását és ivását. Az összefüggés tehát a következő ezek közt a dolgok között: ahol nincs pálinka, ott józan a polgárság. Ahol józan, ott nincs bün. Ahol nincs bün, ott nem kell rendőr. Vajjon nem hasonlit-e ez a régi házi-áldásokhoz, melyekre ez volt fölirva: Ahol hit, ott szeretet és béke s ahol béke, ott áldás?

— **Tilos utak.** Amint Délafrikában létrejött a béke, a boldogulást keresők nagy karavánja indult meg Transvaal felé, hogy a szörnyen letarolt mezőkön exisztenciát alapitson s ha lehet — vagyont szerezzen. Az angolok azonban nem óhajtanak megismerkedni a szerencsevadászokkal és csak olyan embert bocsátanak ki a partra, aki már előzőleg megszerezte magának a letelepedési engedelmet és akinek legalább körülbelül kétezer korona tőkéje van. A szegény ember előtt ez az ut tehát el van zárva. Megkerülni igyekszenek tehát a tilos utat és a portugál gyarmatokon át igyekszenek eljutni Transvaalba. Portugália azonban szintén védekezik ezeknek az elemeknek az ottragadása ellen és a kormány elrendelte, hogy Beirában és Lorenzo-Marquezban a partraszállást csak a következő föltételek mellett engedjék meg: ha az illetékes konzul felelősséget vállal és jótáll, vagy ha illető bebizonyitja, hogy alkalmazása vagy munkája van, vagy ha kimutatja, hogy megélhetésre elegendő anyagi eszközzel (a mi 20—50 font sterlingben van megállapitva) rendelkezik; vagy arra az esetre, ha tovább utazik, kimutatja, hogy utjának folytatására a szükséges pénzzel, azaz legalább 5 font sterlinggel bir és az angol gyarmatokba való utazásra engedelme van.

— **Körözött csaló.** A rendőrség országosan körözi *Hexner* Arnold alsó-lipsiczai születésü 31 éves nős, izraelita ügynököt, aki a Bérkocsis-utca 20. szám alatt lakott. Hexner a lapokban apróhirdetést tett közzé, amelyben társat keresett kiadó lakások nyilvántartására berendezett irodájához. *Hermann* Gyula a hirdetésre be is ugrott és az iroda megnyitásához 600 koronát adott Hexnernek, aki rajta kivül még egy csomó társtól és szolgáknak alkalmazott embertől óvadékot szedett fel és megszökött. Az irodát meg sem nyitotta. Hermann feljelentést tett Hexner ellen a rendőrségen, amely most körözi.

— **Dinamitmerénylet.** *Brüsszel*ből jelentik, hogy *Carton Viart* klerikális képviselőnek a St.-Gilles külvárosban lévő háza ellen ma dinamitmerényletet követtek el. A dinamitbomba nagy kárt okozott. Egy embert, aki *Van der Meulennek* mondja magát s állitólag Mechelnbe való, letartóztattak. Az illető tagadja, hogy része volna a merényletben.

— **Szerencsétlenség a szinpadon.** *London*ból táviratozzák: A *Drury-Lane*-szinházban tegnap este nagy szerencsétlenség történt. Alkalmi darabot adtak elő, mely a boeroknak az angolokhoz való viszonyát dramatizálja. A darab végén az engesztelhetetlen boerok, akik mit sem akarnak tudni a békéről, parancsnokukkal meghuzódnak egy elhagyott házban. Az angolok fölfedezik a rejtekhelyet és gránátot röpitenek a ház tetejére. Ennél a jelenetnél történt a szerencsétlenség; a mozsár, melylyel a robbanás zaját utánozták, szétrobbant. Több szinpadi munkás sulyosan megsérült, azt a szinészt pedig, aki a boer parancsnokot adta, egy szög sulyosan megsebesitette a fején.

— **Ellopott kocsi.** *Gudics* János egyfogatu bérkocsis ma délután kocsijával megállott az O-utca 51-ik számu ház előtt. Leszállt a bakról és bement a házba, ahol egy kis dolga volt. Alig tartózkodott bent öt percig s ismét kiment az utcára, kocsijának és lovának azonban már hült helyét találta. A kétségbeesett ember a kocsitolvaj ellen följelentést tett a rendőrségen, amely meginditotta a nyomozást.

— **A javitóintézet szökevényei.** *Koloszár* Ferenc és *Miskolczi* Gyula tanulókat a fővárosban lopáson érték és az aszódi javitóintézetbe vitték. A 13 éves gyerekek a napokban keresztülmásztak az intézet falán és megszöktek. A javitóintézet igazgatósága a szökésről értesitette a főkapitányságot, megküldvén a szökevények személyleirását is. A budapesti rendőrség intézkedett, hogy ha az apró gonosztevők Budapestre jönnének, elfogják.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték mai huzásán *ötezer koronát* nyert 45601 1013 60808 66586 91924 56795; *kétezer koronát* 13108 47855 68872 87957 27419 30688 53024 53589 60169 91035 27882 48152 82074 93993 36796 31079; *ezer koronát* 79293 84236 12442 13568 39073 50534 79954 81616 90895 27790 33141 79148 15280 28195 48505 80278 97961 18686 37391 38418 63225 64287 27935 39747 59149 59323 32204 59101 86130 90781 75687; *ötszáz koronát* 8776 18553 20167 27748 31957 45792 47752 47820 64016 91589 98553 23489 37238 52689 58569 63528 91907 99209 54930 63438 66597 67033 14097 37548 52664 81559 88621 98691 15432 16032 44834 50504 59691 82063 2507 10880 24791 41523 41881 46503 51540 56019 68970 69277 72794 2149 10229 11408 11591 14014 26258 71469 97455 99558 99860 1523 4067 29062 46185 60416 73109 79951 93268.

— **A fegyvergyár készitményei.** A Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság, Budapesten most küldi szét szabatos szerszámgépekről szóló, szépen kiállitott képes árjegyzékét, mely tanuságot tesz arról, hogy hazai vállalatunk készitményei a legkitünőbb külföldi gyártmányokkal is kiállják a versenyt. Az árjegyzék tanusitja, hogy a szerszámgépgyártás terén is függetlenek vagyunk immár a külföldtől, és a fegyvergyár készitményei — tökéletességük és szabatosságuk révén — hivatva vannak arra, hogy számunkra a külföldet is meghóditsák. A magyar árjegyzékben, amely németre is le van forditva, a legujabb szerkezetü szerszámgépről ábrákat és szakszerü leirásokat találunk.

(x) **Legdivatosabb ruhaszövetekből** mintákat kivánatra bérmentve küld Weiss Gyula, Budapest, Kossuth Lajos-utca 18.

(x) **Csuz és köszvény ellen** hatásban felülmulhatatlan a *Zoltán*-féle kenőcs. Üvegje 2 korona Zoltán gyógyszertárában, Budapest, V. Sétatér-utca és Szabadság-tér sarkán.

(x) **Elegáns** ruhák készülnek Tereczky és Lilienberg férfiszabó-cégnél Budapest, Városház-utca 12.

Zola halála.

Budapest, október 1.

Az utálatos gyalázkodás mellett, melyet a nacionalista sajtó Zola ravatala fölött végbevisz, a párisi sajtóban mégis a legnemesebb és legmelegebb hangok szólalnak meg az elhunyt mellett. *Jaurès* a *Petite Republique*ben tiltakozik a nacionalista sértegetések ellen. Mindez — ugymond — siralmas, de haszontalan is, mert Franciaország érzi, hogy a halál nagy férfiut döntött sirba és nagy munkát szakitott félbe. Az egész republikánus Franciaország, az egész civilizált emberiség elitélte ezeket az alávaló sértegetőket és Páris egész lakossága oda fog seregleni annak az embernek a koporsójához, aki olyan nagyra becsülte a népet, hogy megmondta neki az igazat.

Rostand, a költő, Anatole *France*, a filozóf iró mély tisztetettel hajtanak fejet s a *világ gyászának* nevezik Zoláné gyászát és *Lombroso* az özvegyhez intézett táviratában igazat mond, midőn azt hangoztatja, hogy Európa legnagyobb és legszabadabb gondolkozóját siratja Zolában.

(Dreyfus a ravatalnál.)

Azaz, hogy nem volt még ravatalra téve a halott Zola, amikor hozzá sietett az az ember, akinek a legnagyobb oka van arra, hogy megsirassa. Dreyfus százados... Voltaképpen mintha azért ment volna tisztelegni a halott ember szine elé, hogy megköszönje neki mai szabadságát és azt, hogy fölemelt fővel járhat az emberek között. Az élő Zola nem igen fogadta el a köszönetet. Egy kézszoritás a két férfi között, mikor a százados szabad emberképpen hagyta el a rennesi tömlöcöt — s ezzel aztán vége is volt köszönetnek, hálálkodásnak. Zola nem szerette a sok szót s nemes lélek volt ahhoz, hogy elfogadja a megváltott ember ömlengő háláját olyan teljesitett munkáért, a miben első sorban az igazságot szolgálta és csak mellékesen azt az embert, akivel a gyalázatos igazságtalanság megesett. — Zola palotájában Charpentier, az elhunyt nagy ember kiadója a házigazda ezekben a szomoru napokban, mig csak haza nem tér a gazdátlan szobákba — az özvegyasszony. Ő vezette be Dreyfust a kis szalonba, amelynek kerevetén csukott szemekkel, mozdulatlanul fekszik az az ember, aki megirta azt az ujságcikket, amely után már lehetetlenség volt kitérni a revizió elől. Dreyfus százados nagyon megvénült az utóbbi időben — s még vénebbnek, összetörettebbnek látszott ez előtt a holttest előtt. Valaha, mikor letépték a zubbonyáról a csillagait s eltörték a kardját és rettenetesen megalázva masiroztatták végig a kaszárnya-udvar népe előtt, szilárdan tudott lépni és a szemébe nézett az undornak, amivel minden pillantásban találkozott. Most azonban megroskadt s elborult szemekkel, végtelen bánatban bámulta maga előtt a halottat. Nem sirt, csak az ajkai remegtek s aki látta ezt az embert ilyen gyászban, az elhihette neki azt, amit akkor mondott, mikor meghallotta, hogy Zola meghalt. Azzal siratta, hogy: bár ő halhatott volna meg helyette. Odaadta volna az életét cserébe — ezért a halálért. — A holttestet éppen a hatósági orvosok vizsgálata alá készitették elő s — ilyenformán rövid volt a látogatás, de örökkévalóság annak, aki az apját siratta meg az elhalálozott emberben. Azt az apát, aki neki egy elveszett helyett uj életet adott.

(Előkészületek a temetésre.)

Páris, október 1.

A mai dispoziciók szerint a temetés pénteken lesz, s mivel Zola a becsületrend tisztje volt — Waldeck-Rousseau visszaadatta neki a becsületrendet, amelytől első pöre után megfosztották — katonai végtisztesség illeti meg. Az elhunyt barátai, kik a temetés előkészületeit végzik, ugy nyilatkoznak, hogy semmiféle mandátumuk sincs arra hogy erről a katonai szertartásról lemondjanak. „Nem látunk okot erre a lemondásra, ámbár tudjuk, hogy Zola maga semmit sem adott az ilyen dolgokra“, mondják Zola barátai s nem tartják magukat feljogositottaknak, lemondani olyan tisztességadásról, amely Zolát törvényesen megilleti.

A reakcionáriusok e miatt éktelen dühre fortyannak s tiltakoznak „a hadsereg meggyalázása“ ellen. „Katonák fogják tehát körülvenni annak az embernek a koporsóját, aki a *Débâclet* irta és aki Faurehoz azt a levelet intézte, mely a katonai biróságok ellen irányult. Feledik, hogy a *Rougon-Macquart* szerzője a hadsereg legelkeseredettebb ellensége volt, hogy Pellieux tábornoknak a halálát *Roger* tábornoknak a kegyvesztését és *Boisdeffre* tábornoknak a nyugalomba küldését okozta. Ugy tesznek, mintha nem tudnák, hogy Sedanról irott könyvének német forditását az ő beleegyezésével olyan cimlappal látták el, amelyen egy német katona lábbal tiporja a francia lobogót.“

Egyes nacionalista lapok ma *Waldeck-Rousseaut* és *Monis* volt igazságügyminisztert szidalmazzák, akik Zolának visszaadták a becsületrend tiszti keresztjét.

Az *Echo de Paris* értesülése szerint több képviselő azt akarja inditványozni, hogy *Zolát az ország temettesse el.* Az *Aurore* pedig azt kivánja, hogy az elhunytat a *Pantheonba* helyezzék örök nyugalomra. Az imént emlitett hir nem bizonyul valónak s a temetés a lehető legegyszerübb lesz.

(Dreyfus a temetésen.)

Ott lesznek Dreyfusék is a gyászolók között. Az a hir, hogy nem engednek abból a jussukból, hogy elkisérhessék utolsó utjára Zolát. Ha joga van erre mindenkinek, még a turistáknak is, akik a szép temetés hirére Párisba sietnek, élhet istentől való jogával az a sokat szenvedett, szerencsétlen ember is, aki a halottnak köszönheti azt, hogy ma még élő ember s csak öt esztendőt áldozott oda a gyülöletnek. — S erre a szomoru menetre az ura mellé áll az asszony is, aki Zola Emil nélkül sohase kapta volna vissza a férjét. Zolának nincs gyermeke. Mennyire stilszerü lenne ebben a gyászos sokadalomban az, ha a koporsó mögött ott lépkednének a Dreifus-gyermekek, akiknek Zola adta vissza az apát. — S csodálatosképpen a gyülölet és a szertelenkedés nem pihen meg még arra a néhány napra sem, amely alatt végbemegy majd a temetés. A gyász dolga majdnem másodrendü kérdéssé válik a mellett, hogy vajjon ott lesznek-e a menetben Dreyfusék. E körül forog az érdeklődés és már jelzik a tüntetéseket és ellentüntetéseket — s nincs kizárva az, hogy Zolát ugyanazzal a veszett zajjal, a szenvedélynek éppen olyan durva kitöréseivel kiséri sirjába az utca tömege, amilyennel az elhunyt az igazságért vivott harcában találkozott.

A reakció emberei a katonai tisztességadás megtagadását azért is követelik, mert Dreyfus ott lesz a temetésen. A *Gaulois* ezt irja: Francia katonáknak nincs helyök Zola mellett, akit papság nélkül fognak temetőbe vinni, s körülötte az összes szocialisták vörös zászlójokkal. A koporsó mögött *Dreyfusé* lesz az első hely. Ezért a szerencsétlenért Zola feláldozta a nevét, irodalmi pozicióját, sőt, mint mondják, a vagyonát is. Dreyfusnak kötelessége a gyászmenetet vezetni. De lehet-e katonáinkat ennek az érintkezésnek kitenni s nem látják-e az összes hazafiak mély fölháborodását és igazi gyászát?

Rochefort is tiltakozik a hadseregnek a temetésben való részvétele ellen, amelyen szükségképp ott kell lennie *Dreyfus*nak és *Picquart* ezredesnek is. A közvélemény — erősiti Rochefort — ma erősebben meg van győződve, mint valaha, Dreyfus bünösségéről.

(Zoláné állapota.)

Páris, október 1.

A *Petit Journal* szerint Zola még lélegzett, amikor a cselédség hálószobájába jött, de egy teljes óra telt bele, mig orvost találtak. Mire az orvos odajött, Zola már halott volt. Ha előbb érkezik, Zolát talán épp ugy meg lehetett volna menteni, mint nejét.

Zoláné állapota tegnap még nagyon komoly volt. Aligha fogják neki megengedni, hogy férje holttestét megnézhesse, mielőtt eltemetik. A beteg asszony ma már javulóban van ugyan, de az ideges kimerültség állapota egyre tart. Ha állapota megengedi, pénteken átszállitják a Rue de Bruxellesbe a gyászházba, hogy jelen legyen a temetésen.

(Zola hagyatéka.)

Páris, október 1.

Jóllehet eddig még nem találtak végrendeletet, egészen bizonyosra veszik, hogy Zola, már csak feleségére és két fogadott gyermekére való tekintettel is, rendelkezett *több millióra* rugó vagyonáról. Zola ugyanis, ki havi 100 frank fizetés mellett kezdte irói pályáját Hachetenél, négy-öt millionyi frankot kereset a könyveivel. A forditási jogért kapott tetemes összegektől eltekintve Franciaországban minden elkelt kötetéért egy-egy frankot kapott tiszteletdijul. Sok munkájából 100,000 példánynál több kelt el. Legkelendőbbek voltak: A *Débacle* (202,000), *Nana* (193,000), *L'assommoir* (142,000 példánynyal. Legutóbbi müvei közül a *Lourdes* 149,000. *Rome* 100,000 *Paris* 80,000, *Fécondité* 94,000 *Travail* 77,000 példányban kelt el. Zolának ezenkivül jelentékeny összegü életbiztositása volt, felesége és a hozzá közelálló Rosereau-család javára. Rosereaunénak és két gyermekének megengedték, hogy a halottól elbucsuzzanak, mert ismeretes, hogy Zola nagyon szerette ezt a két gyermeket. Az anyjukkal való állitólagos viszonyról — ugy mondják — Zolánénak, aki gyermektelen maradt, tudomása volt.

Charpentier kiadó azt mondja, hogy tudomása szerint *kell* végrendeletnek lenni s majd Zolánénak valamelyik szekrényében fogják *megtalálni*.

(A részvét.)

Páris, október 1.

Livorno, Flórenc és *Mantua* városok képviseletének részvéttáviratairа a párisi községtanács elnöke a következőleg válaszolt: Mélyen meghatva a rokonszenv jeleitől, melyeket önök a francia irodalmat ért gyász alkalmával irántunk tanusitottak, Páris mély köszönetét fejezi ki önöknek és legszivesebb üdvözletét küldi.

Mühelyem titkaiból.

Irta: *Zola Emil.*

... Szivesen elmondom a nyilvánosság előtt is, hogy miképpen dolgozom, mert nemcsak rólam van szó, hanem általában a regényiróról, akinek az a föladata és törekvése, hogy mindent meglásson s mindent elmondjon. A nagy világ nyitva áll előtte; nincs olyan téma, melyhez ne közeledhetnék, foglalkoznia kell a történelemmel, filozófiával egyaránt, minden mesterséget meg kell próbálnia s minden mesterséget gyakorolnia is kell. Ez annyit jelent, hogy a modern regényirónak, általános ismeretekkel kell birnia. Igaz, hogy mikor ahhoz a nagy munkához fog, hogy sorozatos müvekben mutassa be az egész emberiséget, sulyos kötelességei támadnak, de másrészt olyan előjogokkal is élhet, melyet a józan ész meg fog engedni neki s amelyek munkáját megkönnyitik. Ezeket a jogokat akarom ma követelni a magam számára.

Rendszeremet első regényem óta egyszer sem változtattam meg. Három forrásból meritek: konyvekből, melyek megelevenitik a multat, tanuk vallomásából, s végre személyes megfigyeléseimből. Ha uj regénybe kezdek, tárgyamnak egész irodalmát fölhalmozom, mindenkivel iparkodom beszélni, aki tárgyamról mondhat valamit: utazom, megnézem a vidéket, az embereket, a szokásokat és erkölcsöket megfigyelem. Ha van még egy negyedik forrás is, melyből meriteni lehet, adják tudtomra, hogy fölhasználhassam.

Ennél a rendszernél jobbat nem tudok elképzelni. Ki kivánhatja tőlem, hogy mindent tudjak? Nem az én föladatom az, hogy mindent tudjak, alább majd megmagyarázom, hogy mi az én kötelességem. Ha tehát uj regénybe fogok, csak egyetlen egy törekvésem van: az, hogy tárgyamat megismerjem, hogy a szükséges szakismereteket megszerezzem. Nem győzöm eléggé hangsulyozni, hogy én nem lehetek tudós, nem lehetek felfedező, nem kutathatom azt, hogy az általános igazságok, igazságok-e csakugyan, csak azt kell tudnom, hogy milyen az a talaj, melyre az uj hipotéziseket fölépitettek.

Mi mindenre kellett gondolnom, mióta a Rongon-Macquart első epizódját megirtam? S most azt kivánják tőlem, hogy mindezt önmagamból teremtsem ki. *Rougon szerencséjének* történeti részét Tenot könyvéből vettem, ahol részletesen le vannak irva azok a szomoru események, amelyek a Var-departementben 1851-ben lefolytak. Emlékszem, hogy Jules Ferry volt az, aki jegyzeteket adott a *Curéhez*. Maxime du Camp jó szolgálatot tett a *Ventre de Párisnál*, ámbár az ő adatai hiányosak voltak s magam jártam a dolgok után. A La Faute de l'abbé Mouret megirásánál hónapokat töltöttem a spanyol misztikusok, ceremoniálék tanulmányozásával s nagyon fáradságos munkát végeztem, mig a szükséges könyveket meg tudtam szerezni.

Nem emlitem bővebben Son Excellence Eugène Rougont, melynek politikai része sok napon át lekötött a Bourbon-palota könyvtárában s egyenesen az *Assomoirra* térek, melyhez Denis Poulot Le Sub ime cimü könyve adott adatokat. A szerző mechanikusok közt élt s érdekes adatokat irt meg könyvében. Még csak azt jegyzem meg, hogy Coupeau halálát szórólszóra ugy irtam le, ahogy azt a St. Anne-kórház orvosának jelentéséből olvastam.

Hagyjuk Nanat és a Pol-Bouillet s térjünk át a Joie de vivre-re melynek egy része a bronzmügyártással foglalkozik s melyhez Perrier Edmond barátom szolgáltatta az adatokat. Ugyancsak könyvekből tanulmányoztam az öreg Chanteau betegségét s Lujza dramatikus anyaságának részleteit. És a *Germinal*! Uj világ, uj tudomány, melyet speciális müvekből kellett megismernem s melyhez állandó összeköttetésbe kellett lépnem egy egész raj mérnökkel. A *La Terre, La Rève, La Bête humaine* mennyi munkát adott! A legtöbb tanulmánynyal azonban a *L'Argent* járt. Börzeemberek adták hozzá az adatokat s ugy összezavartak, hogy még ma sem tudom, hogy megértettem-e őket. S végre a *Débacle*! Száz könyvet olvastam hozzá, minden hadtestparancsnok jelentését s munkaközben találtam ki, hogy legjobb lesz, ha forgatható könyvállványra helyezem forrásmüveimet, hogy mindig kéznél legyenek. Valósággal föllélegzettem, mikor a Pascal harmadik részét befejezhettem, melyhez Maurice de Fleury barátom adta azt az idealizmust, melyet az orvosi föllogásba belefektetni iparkodtam.

Segitség! Igenis kerestem, akartam és találtam segitséget! Van egy épitész barátom, Jourdain Ferenc. Ha épitészeti kérdésről van szó, ő ad tanácsot. Zenei jegyzeteket *Céard* Henri ad, Thyébaut jogi tanácscsal lát el, ha végrendeletről, vagy szerződésről irok! Igazán nem érintettem soha kérdést, a nélkül, hogy az egész fakultást ki ne kérdeztem volna.

És ennyel csak a jogomat gyakoroltam. Ismétlem, nem vagyok tudós, történész, csak regényiró. Tőlem nem lehet egyebet kivánni, mint hogy szilárd talajra épitsem történeteimet és ezért ismerem be, hogy források után dolgozom. Ha a forásokkal végeztem, akkor kezdek *én* dolgozni; az én dolgom pedig az, hogy az életképét adataimból épitsem föl. Most már csak az a kérdés hogy mindent össze tudtam-e gyüjteni, amit a kor hangulata nyujthatott, hogy erős kézzel kötöttem-e meg a kévét, hogy értettem-e hozzá, hogy miképpen kell a dolgokat és azok lényegét olyképpen egyesiteni, hogy azokon a *hajnal* lássék s a jövő legyen kibirdetve. Ha lelket tudtam lehelni alakjaimba, ha világot tudtam alkotni, ha vér- és hus-embereket szültem, ugy bevégeztem munkámat s teljesen mellékes, hogy honnan vettem az agyagot, melyből kigyurtam őket.

Mikor Flaubert hosszu és fáradtságos munka után összehordta müvei anyagát, kimondhatatlan kicsinylést érzett. Én is ezt érzem. A dokumentumok csak téglák, melyekkel szabadon kell bánnia a müvésznek, mikor szobrot épit. Sokszor szándékosan tévedek, ha a konstrukció kivánja. Csak egy célt ismerek: az életet s az igazságot csak azért becsülöm, mert az életet teremti. Igaz hogy ez nagyon általános föllogása a regénynek és nagyon jól meg tudom érteni, hogy az intimebb regények, a házasságtörések, a romantikus kalandok leirásához nem kell ennyi előtanulmány. A nagyratörést drágán kell megfizetni! Ha szokás volna, hogy a regényekhez forrásjegyzeteket készitenek, szivesen adnék én is ilyen jegyzeteket. S ha olykor előfordul, hogy könyveimben másnak a mondatai találhatók meg, ugy ez csak azt bizonyitja, hogy nem szeretem a képmutató drapirozásokat.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	**56—12**
Kiadóhivatal	**54—39**

Kvang-Szu siralma.

Kvang-Szu, Khina 20 éves császára lemondott arról a reményről, hogy háremének valamelyik hölgye hiteles trónörökössel fogja megajándékozni.

Van tiz kicsi, száz kicsi, kis feleségem,
Meghiztak a drágák dús eleségen,
S mégis a bánatom, búm örökös.
Nincs trónörökös.
Kis trónörökös.

Ó férje vagyok száz kis feleségnek,
Hajszáli fejemnek állnak az égnek;
Hogy légyen utódom, mitsem tehetek,
Apa nem lehetek,
Sosem lehetek.

Ó gólyamadár, a tetőmre te jer le,
A vállamon húsz évnek van a terhe,
És száz feleség között egy anya sincs;
O gólya, te kincs,
Le reánk te tekints!

Feleségem száz, ezer mandarinom,
És egyse segithet a bajaimon,
Mit ér a hatalmam, a trón, meg a fény,
Gáton ha legény
Nem lehetek én.

Van száz feleségem, volna csak egy,
Kit megsimogatna az isteni kegy,
Nem volna a bánatom, búm örökös,
Vón' trónörökös,
Kis trónörökös.

— xi.

A kivonat.

— *Jelenet.* —

Washingtonban államköltségen tizenkét embert *ételkivonatokkal tápkálnak*, próbaképpen.

Az egyik áldozat: Ajjaj, hogy izlett az ebéd?

A másik áldozat: Ajjaj, ne is kérdezze.

Az egyik: Ajjaj, mit evett?

A másik: Kivonatlevest, marhahus-kivonatot spenót-kivonattal, szilvásgombóc-kivonatot és kenyérkivonatot. Egy krigli sörkivonatot ittam hozzá.

Az egyik: En is ilyenformán étkeztem.

A másik: Hát maga mit evett?

Az egyik: En, kérem, rákleves-kivonatot, bográcsgulyás-kivonatot, rizsfelfujt-kivonatot és dinnyekivonatot ettem császárzsömle-kivonattal.

A másik: Es mit ivott hozzá?

Az egyik: Spriccer-kivonatot.

A másik: Szép.

(*Szomoruan néz.*)

Az egyik: Mi lesz ennek a vége, öreg?

A másik: Az, hogy gyomorbaj-kivonatot fogunk kapni.

Az egyik: Azt hiszi?

A másik: Azt. Ugy sejtem, hogy ki fogom vonni magamat a kivonat-étkezés alól.

Az egyik: Hát amig birom, addig eszem. Ha egyszer nagyon megundorom tőle, kimegyek a konyhába és felpofozom a szakácsot.

A másik: Nem érdemes. Az ember hizik ettől a kosztól. Tegnap megmért az orvos és konstatálta, hogy hat kilót hiztam.

Az egyik: Rajtam négy kiló hizást konstatált.

A másik (*bizalmasan*): Egy kis vallomással tartozom önnek.

Az egyik: Halljuk.

A másik: En mindennap elszököm a vendéglőbe és bevágok egy rosztbrátlit.

Az egyik: En is mondok magának valamit.

A másik: Halljuk.

Az egyik: En mindennap bevágok titokban egy fél rud szalámit.

A másik: Majd bolond leszek patikából kosztolni.

Az egyik: Igaza van. En se leszek őrült kis pirulákból éini. Nem ettem kefekivonatot!

(*Állszakállat ragasztanak és együtt elmennek a kocsmába bécsi szeletet enni.*)

—o.—

FŐVÁROS

(*) **Uj villamos vasut.** Holnap reggel 10 órakor kezdik meg a közigazgatási bejárását a Kőbányát Rákosfalvával összekötő uj közuti vasutnak. A tárgyalás a X. kerületi elöljáróságnál lesz. Minthogy a bizottság a közuti villamos társaság által benyujtott

terveket annak idején nem fogadta el, holnap mutatja be az uj terveket. A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a fővárosi törvényhatósági bizottságnak azt a határozatát, melylyel a megépitendő vasut céljaira szükséges közterületeket a villamos-társaságnak átengedi.

(*) **A dob-utcai épitkezések.** Az erzsébetvárosi bizottsági tagok tavaly imditványt tettek a közgyülésen, hogy a Dob-utca helyén az Andrássy-uthoz hasonló sugár-utat épitsen a város. A mérnöki hivatal több tervet dolgozott ki s a közgyülés *Devecis* Ferenc műszaki tanácsos tervét fogadta el azzal a módositással, hogy az utcát mostani vonalában tizenkét öllre szélesiti ki. A közmunkatanács nem akarta a tervet elfogadni. Időközben a Gozsdu-alapitvány két hatalmas telkére épitő-engedelmet kértek. Az alapitvány kezelői a közgyülés által megállapitott vonalban akartak épiteni, de a tanács az épitőengedelmet nem adta meg. *Czigler* Győző müépitész a közgyüléshez fordult s a közgyülés utasitotta a tanácsot, hogy az épitőengedelmet a tizenkét öles vonalra adja meg. A tiszti főügyész hivatalból fölebbezett a határozat ellen s a belügyminiszter ma a közgyülés határozatát megsemmisitette. Kimondja a miniszter, hogy a tanácsnak adott utasitás jogtalan volt, mert a közgyülésnek az épitő-engedelmek kiadásához nincsen semmi köze. A jövőre vonatkozólag pedig azt mondja a miniszter, hogy a kiszélesités dolgában a tárgyalások azt mutatják, hogy a megoldás előreláthatólag még nagyon messze van s igy annak alapján a tanács az épitő-engedelmet nem tagadhatja meg; a tanács tehát kénytelen az épitő-engedelmet az utca mai vonalában megadni.

SZINHÁZ, ZENE

** **A Nemzeti Szinház eredeti bemutatója.** A *Nemzeti Szinház*ban holnapután, pénteken, lesz a bemutató előadása *A földnek. Kemechey* Jenő és *Malonyay* Dezső háromfelvonásos társadalmi szinművének, melynek két főszereplője *Jászai* Mari és *Prielle* Kornélia. A többi női szerep *Márkus* Emilia, *T. Delli* Emma és *Ligeti* Juliska kezében van. *A föld* háromszor egymásután, pénteken, szombaton és vasárnap este kerül szinre.

** **Az Operaházban** holnap, csütörtökön, bérletfolyamban (102. sz.) Wagner 3 felvonásos dalmüve *A bolygó hollandi* kerül szinre. Az előadás érdekességét emeli az, hogy Senta szerepét *W. Krammer* Teréz asszony ez alkalommal énekli először.

** **Vigszinház.** A Vigszinházban pénteken, e hó 3-án kezdi meg vendégszereplését *Wiehe* Sarolta és társulata. Az első est müsorán szerepel *Colombine* és a *Bucsulakoma* czimü francia vigjáték, továbbá a *Bábus ember* czimü zenés némajáték. Holnap, csütörtökön a *Három gráciát* ismétlik.

** **Szerződtetés.** Az Operaház igazgatója az Opera ösztöndijas tagjai sorába szerződtette *Zöldi* Tilda kisasszonyt, a Zeneakadémia nagytehetségü növendékét. Mader igazgató előtt kétszer énekelt próbát Zöldi Tilda, *Zöldi* Márton irótársunk leánya. Az igazgató nagy elismeréssel szólt a kisasszony énekművészetéről, a mind szebben fejlődő talentumot az Opera számára kivánja értékesiteni, ezért az ösztöndijasok közé való iktatásával biztositja Zöldi Tilda sikeres kiképzését.

** **Hirek a Nemzeti Szinházból.** Vasárnap délután, ezidei első előadásul *A vörös talár* kerül szinre. Holnap csütörtökön a *Coriolanust* adják *Jászai* Marival Volumnia és *Szacsvay*val Coriolán szerepében. — Szombaton, október 4-én nyilik meg a *Várszinház* szezonja a Fedora előadásával.

** **Hirek a Népszinházból.** *Blaha* Lujza asszony e héten még két izben lép föl a *Népszinház*ban s két legnagyobb sikerü szerepében folytatja bucsufellépését. Szombaton *Lukácsy* Sándor népszinművében, *A vereshajú*ban Zsófi szerepét, másnap vasárnap este pedig *Géczy* István pályanyertes népszinművében, *A gyimesi vadvirág*ban Magdolnát, egyik legkedvesebb szerepét játszsza el. A *Blaha*-bucsuestékre mindkét népszinházi pénztárnál s *Szántó* M. Kecskeméti-utca 14., *Weisz* A. Károly-körut 26. alatti dohánytőzsdéiben válthatók jegyek. — Holnap, csütörtökön és másnap, pénteken *Varney* nagy operettje, a *Fanchon asszony leánya* kerül előadásra *Küry* Klárával és *Vizvári* Erzsikével a két fő női szerepben.

** **Filharmoniai hangversenyek.** A *Filharmoniai Társaság* figyelmezteti régi bérlőit, hogy elsőbbségi joguk október 5-én megszünik s azért kéri fenntartott jegyeik mielőbbi beváltását. Ugyancsak október 5-én kezdődik az általános bérlet, s a már előjegyzett uj bérlők akkor vehetik át jegyeiket *Méry* Béla zenemükereskedésében (Andrássy-ut 14.).

** **A Népszinház eredeti operettujdonsága.** *Faragó* Jenő és *Barna* Izsó regényes nagy operettjének 2-ik felvonása XV. Lajos udvarán, Versaillesben játszik. Ezt a felvonást különös pompával állitja ki a *Népszinház*. E felvonásban *Küry* Klára Pompadour márkinőt játszsza és számai közül kiválnak a pásztorjáték és s menuett, továbbá a Casanovával való duett.

** **Hirek a Magyar Szinházból.** A *Magyar Szinház* október hó 1-től kezdődőleg tagjai sorába szerződtette *Chapó* Olgát, *Hajdu* Kamillát, *Horváth* Paulát, *Jezerniczky* Sárit, *Lubrincz* Juliát, *Marossi* Adélt, *Polgár* Ilonát, *Faragó* Ödönt, *Ferenczy* Károlyt és *Szomory* Miklóst. A szinház megszerezte előadásra *A trouvillei nő* czimü énekes bohóságot. *A sötét kamra* egyre fokozódó nagy vonzóereje folytán a legközelebbi ujdonság a *Második házasság* bemutatója még nem határozható meg.

** **Az Aiglont betitották.** *Berlin*ből jelentik: *Sarah* Bernhardt társulatával együtt el akarta játszani Rostand *L'aiglon*ját, mely a tél folyamán a *Népszinház*ban is szinrekerül *Küry* Klárával a czimszerepben. A berlini udvari szinházak főintendánsa azonban nem engedélyezte *A sasfiók* előadását, azzal a megokolással, hogy Németország barátságos viszonyban van Ausztriával, a darabban pedig az osztrák udvarnak nagy szerepe van s a költő több helyütt elfogult szinekkel jellemezte az osztrák udvart.

** **Angolok az Urániában.** Mozgalmas estéje volt tegnap az Urániának. A fővárosban idő cambridgei egyetemi hallgatók látogatták meg az Angol élet előadását s élénk tetszésnyilvánitásokkal kisértek a darab minden mozgó- és vetitett képét. Mikor a koronázási menet mozgóképének bemutatása alatt a zenekar az angol himnuszt játszotta, az ifjak felállottak helyeikről és elénekelték a himnuszt.

** **Vidéki szinészet.** *Zilahi* Gyula társulata, amely négy héten keresztül nagy sikerrel játszott a *békés-gyulai* szinházban, ma este kezdte meg előadásait az *aradi Nemzeti Szinház*ban. Zilahinak fényes szezonra van kilátása, évek óta nem volt oly erős bérlet Aradon, mint most. A társulat a vidék legjobbjai között első helyen áll. A müsor felöleli a hazai s külföldi drámairodalom uj termékeit.

MÜVÉSZET

□ **Kiállitások látogatottsága.** Ugy az iparművészeti angol kiállitást (Iparművészeti Muzeum), mint az orvosszövetség képkiállitását a városligeti Mücsarnokban nagyon látogatja a közönség. Az előbbit az első napon, vasárnapon 3046-an, tegnap 2396-an látogatták, az utóbbi látogatottsága pedig eddig nemcsak hogy nem csökkent, de emelkedik. Holnap, csütörtökön reggeli 9 órától esti 11 óráig megszakitás nélkül nyitva lesz, mert sétabangverseny lesz. A zenét a honvédzenekar szolgáltatja, egészen uj és változatos müsorral és *Bachó* István karmester személyesen fogja vezényelni. Este a hölgybizottságnak lessz künn találkája. A belépődij, mint rendesen 1 korona.

□ **Mükiállitás Miskolczon.** Miskolczi levelezőnk táviratozza, hogy az *országos iparművészeti társulat* által rendezett mütárlatot *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter nevében *Kadocsa-Lippich* Elek ma délután ünnepélyesen megnyitotta. A kiállitást a miskolczi közművelődési egyesület kezdeményezte és létrejöttén *Tarnay* alispán elnök és *Szentpáli* főtitkár fáradoztak. A kiállitás a vármegyeház disztermében van és 123 festmény van kiállitva. A megnyitáson előkelő közönség volt jelen.

Nyilttér.

A **Szénásy Gyula** cég, hazánk eme nagyszabásu női divatkelme-áruháza, eseményszámba menő választékát nyujtja az idei őszi és téli ujdonságoknak. A külföld gyártmányainak „fine fleur"-jét gyüjtötte egybe, hogy országszerte kiterjedt, nagy s előkelő közönségének szolgálhasson. Elvitázhatatlanul magas szinvonalon álló izlés jellemezvén e cég bevásárlásait, az általa nyujtott választék biztos vezető a divat széles terén.

Kiváltsága a nagy áruházaknak, hogy jelentős fogyasztóképességüknél és anyagi erejüknél fogva, a cikkek nagy részének kizárólagos eladási jogát a maguk számára köthetik le. Ez áruház kelméi is majd mind a maga számára lekötöttek, tehát a szó teljes értelmében exclusiv ujdonságok. Igy az uj „ojster" (osztriga) szinben is oly árnyalatokkal szolgál, melyek az átlagizlésen jóval felül emelkednek. Az érdeklődő t. hölgyközönséget szokott udvarias készséggel várja

Szénásy Gyula

Budapest,

IV., Kristóf-tér és Szervita-tér sarok.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

*** **Football.** A cambridgeiek tegnapi bucsujátékán a *Pannonia* evezősklub footballozó csapata volt az ellenfél. Az eredmény azt bizonyitotta, hogy a Pannonia igen jól tud — evezni, de footballozni, bár minden tagja itthon elsőrendü játékos is, nem. Az angolok 11 : 0 goallal nagy fölényü győzelmet arattak. A magyar csapat vereségét mentegetni sem lehet, mert az angolok amugy sem állithatták ki teljes csapatukat s két elsőrendü játékos hiánya miatt a csapat eredeti elrendezését is kénytelenek voltak megbontani. Az első félidőben 4, a másodikban 7 goalt kaptak a magyarok. A kapuba a legkiválóbb kapusunk, Lill állott, ki mindent megtett jó hiréért. A magyarok sokszor feljutnak az angol kapuig, de annak jeles backjain megtörik minden támadás. Az angol csapatban a nap hőse Franfield volt, mig a magyaroknál Berán hátvéd, Halmay fedezet, Haraszti, Minder csatárok tüntek ki.

*** **Őszi lóversenyek.** Az *őszi handicap* a holnapi versenyek főfutama. Az egyes versenyekre jelöltjeink:

I. *Sobri—Testőr.*
II. *Javorina—Nézz reám.*
III. *Három a tánc—Viglány.*
IV. *Madrid—Boer.*
V. *Kartal huga—Takaros.*
VI. *Tombeur—Dréher-ist.*

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Sima Ferencet ismét körözik.** Egy idő óta sürün szerepel *Sima* Ferenc volt országgyülési képviselő neve a rendőri körözésekben. Ezuttal azonban nem főbenjáró bünért körözik. Egy hirlapi közleményben megrágalmazott valakit és miután a tárgyalásra nem jelent meg, az ügyészség letartóztatását kéri. A körözés a következőkben adja a személyleirását: 48 éves evangélikus református vallásu, nagykőrösi származásu volt szentesi lakos, tanári pályát végzett lapszerkesztő.

§§ **Kényszermunkára itélt képviselők.** *London*ból táviratozzák, hogy a biróság ma felelősségre vonta *Dudey* és *Roche* alsóházi ir tagokat a kormány ellen hangoztatott fenyegetések miatt. Dudeyt, ki nem jelent meg, kéthónapi, Rochet négyhónapi fogságra és kényszermunkára itélték.

§§ **Korn Artur a Kuria előtt.** A magyar büntető igazságszolgáltatást mostanában sürün foglalkoztatja *Korn* Artur, a hirhedt agitátor. Ma a Kuriának adott dolgot. Ugyanis *Gedenke, dass du ein Deutscher bist* czimü költeményt irt a *Gross-Kikindaer Zeitung* czimü ujságba. Emiatt került a pangermán apostol a szegedi esküdtbiróság elé, amely magyar nemzet elleni izgatás miatt elitélte 6 hónapi államfogházra. Az esküdtbirósági itéletet semmiségi panaszszal támadta meg. Ötrendbeli alaki és ötrendbeli anyagi okból emelt semmiségi panaszt, de a Kuria *Tarnay* János biró előadása alapján, *Székely* Ferenc koronaügyész inditványára, valamennyi semmiségi panaszt elutasitotta.

Kérdéses azonban, hogy Korn Arturt, akire most már több jogerős büntetés vár, utóléri-e az igazságszolgáltatás, mert, mint Szegedről jelentik, a jeles férfi megszökött s alighanem végleg elhagyta Magyarországot.

§§ **A javithatatlan Luccheni.** A javitás elméletét megcáfolja *Luccheni*, a genfi fegyenc. Ezen a nyomorult bünösön nem javit a fegyház. Igy beszéli ezt egy német hirlapiró, aki *Jornot* genfi rendőrfőnök külön engedélyével megnézhette Lucchenit a börtönben. Oly kivétel ez, melyben még Sarah Bernhardt sem részesült genfi vendégszereplése alkalmával. A szörnyeteg emberen nem látszik a bánatnak semmi nyoma, sőt néha jókedvüen fütyörész. Napjában kétszer fél-fél órára lemehet az udvarra sétálni s ilyenkor egy pipa dohányt is elszivhat. Mindennap kap egy fél kenyeret, egy adag sajtot, egy üveg vörös bort, délben levest és főzeléket, csütörtökön és vasárnap pedig marha-, vagy borjuhust. Lucchenivel annyi baj van, mint a többi foglyokkal összesen. Ismeretes dolog, hogy a fegyház igazgatója, *Perrin* ellen merényletet követett el. Akkor hat hónapra földalatti kazamátába került, mely oly szörnyü helyiség, hogy ha a fegyenc ott meg nem törik, akkor nem fog rajta semmi. Alig szabadult ki innen, egy szardiniás dobozból két csinált s egy porkolábot megtámadott vele. Ujra a föld alá került hat hónapra. Mikor ez letelt, szökni akart s hihetetlen dühbe jött, mikor rajtakapták. Megesküdött, hogy valakit még megöl a fegyházban. Azután az igazgató elé vezették, akitől azt követelte, hogy járassanak neki egy olasz ujságot. Mikor ezt megtagadták tőle, ugy dühöngött,

hogy meg kellett láncolni. Szóval, fékezhetetlen, hihetetlenül vad szörnyeteg, akit legjobb örökre elzárni a a társadalomtól.

TÁVIRATOK

Stockholm, október 1. *Svenheddin* tudományos utazó állattani, növénytani és geologiai gyüjteményeit a stockholmi egyetemnek ajándékozta.

Sebastopol. október 1. A cár és a cárné tegnap gyermekeikkel ideérkeztek és a Standard császári yachtra szállottak.

Zola halála.

Páris, október 1. (*Lapunk zártakor érkezett.*) A *Temps* jelenti, hogy a minisztertanács határozata következtében Zola temetésén résztvesz, valamint számos vidéki és külföldi kiküldött óhajtásának megfelelőleg az elhunyt iró temetése csak *vasárnap délután* egy órakor lesz. A sirnál a *közoktatásügyi miniszter*, az irók és a drámai szerzők társulatainak elnökei és valószinüleg *Anatole France* akadémikus is mondanak beszédet.

A sipkaszorosi ünnepségek.

Sejnovo tábor, október 1. A hadgyakorlatok befejezéseként a *fejedelem* ma Sejnovo mellett diszszemlét tartott 35.000 ember felett. A szemlén, amelyhez hasonlót még nem tartottak Bulgáriában, jelen volt *Nikolajevics* Miklós nagyhercog is. Az ezután következő diszlakomán *Ferdinánd* fejedelem a következő felköszöntőt mondotta:

Huszonöt évvel ezelőtt Kisenevben a szabadcsapat alakitásával letették a bolgár hadsereg alapját. Az utóbbi átkelt a Balkánon a Tundzáig, ahol a számban messze tulnyomó ellenségre bukkant. A Stara Zagora és Tsuranki melletti ütközetek után történt a visszavonulás a szoroson, nevezetesen a Sipka-szoros védelmére. A kis számu csapat szemben állott Szulejman pasa egész haderejével. Borzasztó napok következtek. Azután jött az augusztus 9, 10-iki csata, a viztézség és önteláldozás emléknapja az orosz katonára és tanitványára a bolgárra nézve. Azután jöttek a december 26 és 28-iki dicső napok, amelyeken a vitézség csodáit vitték véghez. Ma hálásan emlékezünk meg az elesett hősökről. A hadsereg, amelyet a felszabaditó cár hivott életre, gyümölcsöket hozott. A fejedelem köszönetet mondott a cárnak, aki a nagyhercegeket képviselőjeként ideküldte és azt mondta, hogy Bulgária virágzásának egyetlen utja az, hogy azt a példát kövessék. A fejedelem végül a cár egészségére és a nagyhercegre, mint az akkori hadsereg főparancsnokának fiára üritette poharát.

Nikolajevics Miklós nagyhercog igy válaszolt:

Miklós cár a fejedelem iránti jóindulatát tanusitotta, midőn engem képviselőjeként ideküldött és az akkori hősöknek és a hadsereg küldöttségeinek megengedte, hogy itt megjelenjenek. Bulgáriában való tartózkodásom alatt meggyőződtem a bolgár hadsereg kitünő tulajdonságairól. A cár nevében a bolgár hadseregre üritem poharamat.

Paprikov bolgár hadügyminiszter az orosz hadsereget éltette mire a *nagyhercog* ujból felköszöntette a fejedelmet, a trónörökost és a bolgár hadsereget.

Ferdinánd fejedelem és Nikolajevics Miklós nagyhercog Purgasba, Kuropatkin tábornok orosz hadügyminiszter Plevnába utazott.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, **October 1.** A Rudolf-sorsjegyek huzásán a *20.000 koronás jőnyeremény* 2909 sor. 34 számra esett, a 4000 koronás második nyeremény 824 sor. 49 számra, a 2400 koronás harmadik nyeremény 1732 sor. 25 számra.

Bécs, **October 1.** (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Minthogy a vidék ma nem igen volt képviselve, az üzlet csak csekély keretekben mozgott. Buzában az irányzal valamivel jobb volt, mint tegnap. A határidő forgalomban a megnyitás valamivel szilárdabb volt.

Jegyeztetett: Buza őszre 15—16—13, rozs őszre 6.50—6.49, buza tavaszra 7.35, rozs tavaszra 7.65—7.61, zab tavaszra 6.23—6.17 K.

New-York, **October 1.** (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben —.— (9.⁷/₈). Októberre —.— (—.—). Januárra —.— (—.—). New-Orleansban helyben —.— (8.¹/₂). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban —.— (7.20). Stand white Philadelphiában —.— (7.15). Rafined in Cases —.— (8.50). Credit Balances at Oil City —.— (1.22). — *Zsir:* Western steam —.— (10.60). Rohe és Brothers —.— (10.75). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Októberre —.— (—.—). Decemberre 65.⁹/₄ (64.—). — Januárra 53.⁹/₈ (51.⁵/₈). *Buza* irányzata igen szilárd. — Piros őszi helyben 74.⁷/₈ (73.⁷/₈). Októberre —.— (—.—). Dec.-re 74.¹/₈ (73.¹/₈). Januárra —.— (—.—). Márc.-ra 75.— (—.—). Gabona szállitási dija Liverpoolba —.— (1.¹/₂). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. —.— (5.¹/₄). — Okt.-re —.— (—.—). Januárra —.— (—.—). — *Liszt:* Spring Wheat clears —.— (3.10). — *Cukor:* —.— (2.⁷/₈). — *Ón:* —.— (25.57). — *Réz:* —.— —.— (11.55—11.⁵/₄). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, Október 1. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata szilárd. — Okt.-re 68.⁵/₄ (67.¹/₈). — Dec.-re 69.⁵/₄ (68.¹/₂). — *Tengeri* irányzata igen szilárd. — Okt.-re 58.¹/₈ (55.⁵/₄). — *Zsir:* Okt.-re 10.— (9.70). — Dec.-re 9.— (8.55). — *Szalonna* short clear 11.25 (11.25). — *Sertéshus:* Okt.-re 15.90 (16.15). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Bucsu a nyártól.

Úgy érzem, hogy sosem felejtem
A veled töltött szép nyarat,
Amig csak élek, életemnek
Legdrágább emléke marad.

Jöhet az ősz s a téli zord fagy
S őszbe borulhat a hajam,
Vigan megyek a tél elébe,
Mert volt egy édes, szép nyaram.

S ha jön a halál, hideg perce
Az sem busít el engemet,
Rád gondolok s az édes nyárra,
És ajkamon hal meg neved.

Rád gondolok és csókjaidra
S lehúnyom lágyan a szemem
S végigrezeg még egyszer, újra
Ama nyár képe lelkemen.

Fényét hevét és lángolását
Még egyszer átalérezem,
Mielőtt lelkem befogadná
A mérhetetlen végtelen.

S örök útjára úgy repül ki
Emlékkel, fénynyel gazdagon —
Úgy mint mikor egymástól vállunk
Azon az őszi szép napon.

Vértesy Gyula.

✝ **Draga királyné születésnapja.** Nist, a kipróbált hüségü szerb várost érte az a kitüntetés, hogy ott ülte meg a szerb királyi pár Draga királyné születésnapját. A város diszt öltött, az üzletek zárva voltak e napon, szeptember 24-ikén, s emelkedett hangulatban mult el a nap. Egy bécsi ujságnak a munkatársa részt vett az ünnepségekben, s hosszabb cikkben emlékezett meg róluk. Néhány érdekes adat is van tudósításában. Reggel kilenc órakor istentisztelet kezdődött a város templomában.

— Szemben állottam a királyi párral — irja a tudósító — és bőséges alkalmam volt, hogy megfigyeljem a királynét. Sokat gyalázták volt, Belgrádban is hallottam egynémely barátságtalan szót róla. De vagy ez az arc hazudik, vagy mások hazudnak. A szerb királyné arca legalább nemes kifejezésü. A finom vonásokon mélabus árnyalat borong, amely alól még mosolya sem szabadulhat fel teljesen. És az istentiszte et alatt is mosolyog. Mert a király egyre nézi és suttog vele. Vajjon figyelemmel kisérik-e az istentiszteletet, azt nem tudom; annyi bizonyos, hogy az előirt helyeken keresztet vetnek. Nagyobbnak képzeltem a királynét; középmagasságu férjének csak a válláig ér. Hogy milyen idős? A még fiatal uralkodó jelentékenyen érettebbnek látszik s amint ugy egymás mellett állnak ott, nem igen lehet valami lényeges korkülönbséget megfigyelni rajtuk. Draga királyné ó-szláv nemzeti öltözéket viselt. Aranynyal himzett fehérselyem aljra ibolyaszinü köpenyszerü bársony felső borul, amely hosszu uszályban végződik. Haját diadém ékesitette, amelyről fehér fátyol hullott alá. A metropolita a királynét beléptekor hosszabb prédikációban üdvözölte. Az istentisztelet végén a nisi püspök megáldotta a királyi párt, miközben sortüz hangzott el, a harangok zugtak és a katonák kürtje harsogott.

Az ünnepségeket lakoma fejezte be, amelyen csupa szerb nemzeti eledelt találtak fel s az italok is mind szerb eredetüek voltak. A hangulat teljesen fesztelen volt, az élénk csevegésre maga a királyi pár adott példát. A polgármester köszöntötte fel a királyi párt és az ünnepeltet különösen és érdekes volt, hogy az összes vendégekkel együtt a királyi pár is felállott. A polgármester után rögtön a király szólalt fel. Nem rossz szónok, ámbár lendület és tüz nincs benne. A páthoszt nem ismeri, de hangosan beszél, nyomatékosan, a nélkül, hogy akadozna. Boldognak érzi magát, mondotta, hogy ezt a napot Nisben töltheti a királynéval. Legutóbbi utazása alatt a nép minden rétegével érintkezett, s meggyőződött, hogy a nép minden tekintetben együtt érez vele. Leghőbb vágya is, hogy a pártvillongások megszünjenek és minden szerb összetartson egymásközt is és a dinasztiával is, hogy Szerbia nagy ivá lehessen. Lakoma után a király cerclet tartott, ami abból állott, hogy körüljárja az asztalt, a hosszu szipkából cigarettázva beszélgetett. Mikor aztán a királyi pár odahagyta a lakomát, a király az ajtóban visszafordult és hangosan visszakiáltott a terembe:

— Isten veletek! Jó éjszakát!

Amire lelkesen visszhangzott a teremből az éljen.

*

✝ **Petroleumfütés a hajókon.** Néhány hónappal ezelőtt nálunk is próbát tettek, hogy a petroleum a kőszén ellenében mint fűtőanyag mint válik be a hajókon. A kisérlet bevált s azóta komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy egyes hajóinkon kőszén helyett petroleummal fütsék a gépeket. Kisérletek ezen a téren egyébként máshol is nagyban folynak. Igy a román vasutak vezérigazgatósága, amelynek a román hajózási szolgálat is alá van rendelve, a plojesti alkonzul jelentése szerint, szakemberekből ankétet hivott össze a petroleumnak a „Regele Carol I.“ gőzösön tüzelőszerül való alkalmazása tárgyában. Az ankét eredménye az uj fűtőanyagra nézve nagyon kedvező volt. A gőzös, amelyet kisérletképpen a petroleummal való fűtésre rendeztek be, minden constanza-konstantinápolyi utján negyvenöt tonna petroleumot használt el. Az uj fűtőanyagnál a normális árak számitása mellett évi 86.172 franknyi megtakaritás érhető el. Ehhez még hozzájárul a megtakaritás a személyzetnél, minthogy a gőzösnek szénnel való fűtésénél huszonnégy, petroleummal való fűtésnél pedig csak hat fűtőre van szükség. A petroleummal való fűtésnek ezeken kivül még az az előnye, hogy ez a fűtőanyag könnyebben kezelhető és arányiag kis tért foglal el. Az ankét ennek alapján kimondta, hogy a folyékony fűtőanyag a nevezett gőzösnél továbbra is alkalmazásban marad. Egy angol hajózási szaklap a petroleumfűtésre vonatkozólag szintén kedvező kisérletről ir. Igy a mult kedden Haitiba érkezett a „Maripota“ nevü nagy amerikai személy- és áruszállitó hajó, mely San-Franciskoból Haitiba szén helyett kőolajtüzeléssel tette meg az utat. A kapitány jelentése szerint a hajón mintegy 278 hordó kőolajat égettek el, amely tüzelés mellett a gép átlag 2400 lóerőt fejtett ki. Az elégetett kőolaj sulya harmincszázalékkal volt kisebb annak a szénnek a sulyánál, amely erre az utra szükséges lett volna. Ezenkivül a kőolajtüzelésnél harminchat főből álló fűtőszemélyzet helyett csak tizenhat fűtőre volt szükség. Legutóbb Fiumében tett próbajáratot egy angol gőzös, hogy a petroleumfütés előnyeit dokumentálja.

*

✝ **Nevelőnők élményei.** Egy német lap foglalkozván az idegenbe kerülő nevelőnők sulyos helyzetével, egy hannoveri birtokosról emlékezik meg, akinek a házában keserves-rémséges viszonyok voltak ebben a tekintetben. A birtokos, báró H. György, egykori kapitány, Hannover mellett lévő birtokán lakott állandóan és négy gyermeke mellé házitanitót, nevelőnőt tartott. Oly sokszor váltakoztak nála a nevelőnők, hogy a közelből már nem is kaphatott, s messze földről kellett ujsághirdetések utján nevelőnőket szereznie. Persze ennek megvoltak a maga okai, amiért igen sok nevelőnőre volt szüksége a bárónak. A nevelőnőt mindenféle házimunkákra is szoritotta, az utiköltségeket nem téritette meg, s ámbár elég parancsot osztogatott nekik napközben, gyakran eszébe jutott, hogy a késő esti órákban, akár éjfél felé is megjelenjék a női személyzet kamráiban, a szobaleány, a nevelőkisasszony szobácskájában, hogy valamiben rendelkezzék, különösen pedig, hogy ellenőrizze őket, nem égetnek-e gyertyát. És mivel ezeken a szobácskákon sem retesz, sem závár, sem lakat nem volt, a szegény leányok butorokból barrikádokat emeltek az ajtó előtt, hogy a báró ur meg ne lephesse őket éjszakának idején. Két hétnél tovább alig maradt valaki a házban, a legtöbbször rögtön a beállás napján mondottak fel. Hanem az nem sokat használt. A báró ur nem bocsátotta el őket, s kutyáival állta el az utjukat, hogy „kötelességükre“ kényszeritse őket. Ugy szöktek meg s a legtöbben, s legközelebbi falu plébánosa vette őket oltalmába.

*

✝ **A vonat füstje.** Egy angol müszaki lap érdekes adatokat közöl a közel jövőben közlekedő gyorsvonatokról. Nagy hiba volt eddig, hogy az utasok sokat szenvedtek a mozdonyból elszálló nehéz kőszénfüsttől. Jövőre azonban bátran nyitva lehet tartani az ablakot, mert egy vasuttársaság olyan készüléket talált fel, mely a füstöt a mozdonytól elvezeti s a vonat hátulján jut a szabad levegőre. Lényeges módosulást szenved a mozdony is, melynek széles eleje felfogta a szelet s igy csökkentette a vonat gyorsaságát. A rendes menetsebesség százharminc kilométer lesz óránkint, mely azonban százhetven kilométerig emelkedhetik, a nélkül, hogy az utasoknak kellemetlen volna.

REGÉNY

Bánék, Andrásék.

Irta: **Gyarmathy Zsigáné.**

(2)

Aztán szeme felragyogott, meghallotta édes apja lépteit fejére, csapta kerti kalapját és ugy futott elibe, de mielőtt a nyakába ugrott volna, ragyogó gyermekszemével fürkészve nézett az apja arcába:

— Ugy hát nem busulsz, édes apám? Pedig azt mondták, nagy károd esett... és mégis éppen olyan vagy, mint máskor, jaj be jó, hogy olyan vagy!

— Nem busulok, kicsi Mártám, dehogy busulok! Szegényebb embereken is megesett már, hogy leégett a csürjök; de ujból csak felépült...

— A mi csürünket ki gyujtotta meg, ki haragszik ránk?

A gyermek szavai éppen ott rezegtették meg az apa szivét, ahol legérzékenyebb volt. Megsimogatta az üde arcocskát:

— Vigyázatlanságból történt, kicsikém, ne is gondolj rá és menjünk, mert azóta mind szétröpültek már a madaraid.

— De a forrás nem repül el s ha belenézek, mindig rám mosolyog... nagyon szeretem, mikor rám mosolyognak... hát te szereted, édes apám?

És a kis Mártára rá is mosolygott mindig minden ember, rajongott érette a faluban mind, aki csak volt.

Az utcára léptek és itt a gyermek megdöbbenve észlelt valamit; de finom ösztönével azt is megérezte, hogy hallgasson vele.

A nép tüntetőleg elhuzódott előlük, máskor apraja-nagyja sietett köszönteni őket, most ugy tett, mintha nem is látná. A gróf egyszerre csak nagyon beszédes és tréfás lett: a mesékönyvek minden állata szerepelni kezdett; de a gyermek még is érezte, hogy most másként van, hiányzik az, amit születése óta megszokott, neki életszüksége az a szeretet, a nélkül nagyon fáj ott benn valahol.

Faragásos kapu előtt haladtak el, az udvarról egy leányka futott ki, de mielőtt Mártához ért volna, az apja ott termett és gorombán belöditotta, miközben ugy tett, mintha nem látná a grófot. A kis parasztleány nem tágitott, az apja háta mögött visszaszökött és éppen ugy, mint máskor, Mártához futott; megcsókolta a karját, meg is simogatta, mely mozdulatban a szerető becézgetés melege nyilvánult. — Be jó vagy te, kicsi Kata! — mondta Márta hálás szivvel. A kis parasztleány ismét megcirógatta a rózsaszin karocskát, aztán a gróf keze után nyult, hogy megcsókolja, ebben a pillanatban valahonnan egy kő repült a gróf felé és meghorzsolta a fülét. András Kata rémülten sikoltott és viszsza futott az udvarukra, Márta felnézett apjára kérdő, rémült tekintettel:

— Csak nem téged dobtak meg, édesapám?

— Óh, dehogy! Mit is gondolsz kicsikém?... De a kis Katád éppen a legérdekesebb helyen szakitotta félbe a regécskét, pedig szép rege: mese is volt, igaz is volt és itt történt a mi hegyeink között, a mi vérségbeli atyánkfiával: Gyöngyös Gyeröffy Jánossal... hallgasd csak: „Vágtatva repült a ló, a gyönyörü fekete, Holló, tajték verte a szügyét és fehér gyöngyök peregtek a kantárról. — Hajrá! Holló, hajrá! — kiáltott Gyeröffy János és gyöngyös sarkantyujával megérintette száguldó lovát és fehérgyöngyös kucsmáját lekapta fejéről az erdő sürüje...“ A gyermek ismét figyelni kezdett, de inkább tiszteletből, mint érdeklődésből. Kis szive fájt és remegett attól a gondolattól, hogy már őket nem szeretik. Miért van ma másként, mint eddig?

Az apa lopva törülte fülét és érezte, hogy zsebbelije véres. Oh, csak a gyermek ne venné észre!

Nem vette észre, de azért este, amint kékmennyezetes ágyacskájába bujt, egyszerre csak megeredtek könnyei: az első bánat, az első csalódás keserü csöppjei. Eddig mint egy kis trónörökösnőt, ugy fogadták: szerető hódolattal, becézgető ajándékkal halmozták el, miközben áldást mondtak az édesapjára. És ez olyan természetes volt a gyermek előtt, hiszen édesapa is szerette őket és mindig, mindig olyan jó volt hozzájuk és most mégis elbujtak előlük — óh, Márta látta, hogy elbujtak! — Miért, miért van ez? Megkéri a jó istent, legyen ugy ismét, mint eddig, az olyan kellemes volt. A takaró alatt összekulcsolta kezecskéjét és imádkozott és könnyei ismét megeredtek, de már sokkal enyhitőbben, mint előbb és kis szivében meleg érzés áradt; végtelen szeretettel, hálával gondolt a kis parasztleányra: hiszen még is szereti valaki Mártát! Soha, sohasem fogja elfeledni azt a szerető cirógatást és az apja kezére nyomott csókot... pedig félt a kicsi Kata, olyan ijedt volt a tekintete és mégis... Óh én édes jó istenem, áldd meg András Katát!

. . . . . .

Bán Gábor ugyan nem fogta imára a kezét, könnyei sem omlottak; első csalódása sem ez volt, de azért ott benn éppen ugy fájt neki is, mint kis leányának és éppen ugy nem fogja feledni ezt a napot, mint a könnyező gyermek.

III.

Bánkut bércein, katlanvölgyében már bevégződött a tagositás, de a régi szeretet még nem tért vissza. Az a kő nagyon megütötte a gróf szivét és a nép érezte azt, s nem mert közeledni és Bán Gábor duzzogásnak vette a tartózkodást és nem szerette ezt az állapotot; de még önmaga előtt is takargatni akarta: hiszen ő rá sem gondol az egészre. És most is, mint minden kellemetlenségben igyekezett a természet örök szépségében keresni szórakozást. Künn zuhogott a nyári zápor, elsötétült a táj és fekete felhők között villámok cikkáztak, az ég dörgött, csattogott s néhány perc mulva ragyogva sütött ki a nap és Bán Gábor kertrenéző ablakában kellemes érzéssel szivta a nyiló hársfák és rózsák illatát. Fátyolos hegyek körítették azt a tájat, mely házaival, népével belevésődött minden emlékébe. Amint ott állott nyitott ablakában, a rézsut sütő napfény oda rajzolta kinyult árnyát az ősök képei közé. Aztán egy-egy fényes, piros sugár végigsimult a régi képeken és akkor azonnal feltünt egy dolog: minden Bánnak (a leányokat is odaértve) egy fekete lenese van az arcának valamely részén; egyiknek a homlokán, másiknak az állán, legtöbbnek a szeme alatt. Bizonyos, hogy az ősrégi család valamely módon szorosabb összeköttetésben volt a lencsével, mert még az előnevük is lencsési Bán.

A kis Márta halk sikoltással fut el az ablak alatt és egy tömött bokorba rejtőzik. A bokorról esőcseppek hullnak fejére. Egy tizenhárméves, nyulánk, szép fiu, a Bán egyetlen fia — Gabi — huga után fut, de a bokor kanyarulatán elveszti szem elől a leánykát s csak a maga mulatságára kinozza a kezében lobált szegény csókát.

— Rossz, haszontalan rossz kölyök! — dörmögi az apja, miközben Gabi felfedezi a hugát s nyomban kedveskedik neki a csóka kinzásával; meglóbálja féllábánál fogva és ugy csapkodja a nyirkos bokorhoz.

— Ne kinozd, Gabi! Ne kinozd! — rimánkodott a kis leány, mire az udvar felől futva közeledett egy fiu, tizenöt-, tizenhatéves tanuló. Jól megtermett, egészségtől duzzadó szép gyerek s ellenmondást nem tűrő, csengő hangon kiáltott a kis grófra:

— Éreszsze el azt a csókát! Nem szégyeli kinzani?

Gabi vigyorogva csapott a csókával a fiu felé. — Ni, a paraszt-urfi! — Ki hivott ide parancsolgalni? — És amint ezt mondta, megforgatta a madarat.

A tanuló erősen belekapott a karjába, szeme haragos tüzben égett, s parancsoló hangon ismételte:

— Bocsássa el azt a csókát!

Az erős szoritás és a hozzá való tekintet megérttette Gabival, hogy nem lesz jó tréfálni; szó nélkül dobta fel a csókát.

A gróf éppen rá akart kiáltani kedves fiára, mikor a tanuló közbelépett. — Szeretem ezt a hangot, tekintet, nagyon szeretem — gondolta a jelenet alatt — sejtem, kinek a fia... az apjának is erős keze van . . . s elkomolyodva gondolt arra a sulyos kőre, mely fülét horzsolta. De egyszerre egyébre is gondolt: az jó lesz ugy. Pár perc mulva a tanuló belépett, hogy átadja a grófnak az apja által küldött legelőpénzt és köszönt, mint a falujabeli szokott:

— Szerencsés jó napot!

— Adjon Isten édes fiam.

Aztán hozzálépett, barátságos jósággal nézett a szemébe, vállára tette kezét s ugy kérdezte:

— Ugy-e fiam, a kollegiumba jársz? Hallottam a tiszteletes urtól, hogy kitünő tanuló vagy; helyesen, csak haladj ugy, amint kezdted.

A fiu leszámitotta sorjába a tallérokat s egyáltalán nem tudta, mint kellene mindezekre felelni? A gróf folytatta:

— A fiam nevelői egy pár tantárgygyal sehogysem tudnak boldogulni; nagyon örvendenék, ha a nagy szünidőn, — azaz már e héten — feljárnál hozzánk naponta pár órára és tanitanád Gabit.

A fiu — András Gyuri — jól szemébe nézett a grófnak, egy percig gondolkozott, aztán minden tartózkodás nélkül mondta:

— Méltóságos uram, azt mondják, hogy Gabi gróf nem szeret tanulni . . .

— Éppen azért van szükségem rád és hiszem is, hogy ami nem sikerült a nevelőknek, az sikerülni fog egy ilyen erélyes, eszes fiunak.

(Folytatása következik.)

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyejev).

Irta: **GORKIJ MAXIM.**

(92)

Ők mindannyian a tünődés emberei, mi mindannyian a munka emberei vagyunk . . . A mi kulturánknak, azaz a tett szeretetének mintaképe pedig a Volga, ez a folyó, mely itt folyik szemünk előtt. Minden cseppjével a mi becsületünkre dobott szennyet mossa s megdönti azokat a rágalmakat, melyeket ellenünk szórnak. Még nincs száz éve, uraim, hogy ezen a folyón először indultak el Nagy-Péter csónakjai s ma már száz meg száz gőzhajó uszik rajta. . . Ki épitette őket? Az orosz paraszt tudatlan! Kinek a tulajdonai ezek a hatalmas gőzhajók és bárkák? A mieink! Ki épitette őket? Mi! Itt minden a mienk, itt minden a mi agyunk munkája, itt minden azt hirdeti, hogy szeretjük a munkát. Senki sem segitett a mi munkánkban. Melyek a legjobb házak a városban? A kereskedők házai. Ki törődik legtöbbet a szegényekkel? Mi, a kereskedők. Ki épitette a templomokat? Mi! Ki fizet legtöbb adót? A kereskedő. Uraim! Csak mi szeretjük a munkát a munka kedveért, csak mi szeretjük a rendet és mi szeretjük az életet. S aki egyebet mond rólunk, az ostobaságot mond. A mi tetteinket mindenki látja. Onökben én a munka embereit látom, akik mindent megtettek és mindent meg tudnak tenni, tiszta szivből; mélységes tisztelettel emelem poharamat s az erős, okos és tettre kész orosz kereskedelemre! Növeszsze nagyra az Isten, a haza üdvére! Hurrá-a!

Majakin szavait dörgő éljenzés követte. A kereskedők fölugráltak helyükről s ugy koccintottak Majakinnal.

— Te az isten kürtje vagy, öreg — mondta az egyik.

— Tudod-e, hogy mit mondtál? — kérdezte Kononow. Értsd meg! Ez nagy horderejü dolog!

— Majakin! Engedd meg, hogy megöleljelek!

— Éljen Majakin!

— Zenészek!

— A perzsa indulót!

— Nem kell zene, az ördögbe is . . .

— Uraim! folytatta ujra Majakin izgatottságtól remegő hangon. Mi vagyunk ennek az országnak a legértékesebb és legmunkabiróbb eleme s azért vagyunk, mert parasztok vagyunk.

— Igaz! Ugy van!

— Mi ős-oroszok vagyunk s minden, ami tőlünk ered, ős-orosz.

— Igaz!

A kereskedők most körülállták az öreget s szikrázó szemmel néztek rá. Feléje nyujtották poharukat, a vállára vertek, csókolták s meghatottan néztek a szemébe. Valaki igy szólt:

— A komarinszkaját! A nemzeti táncot!

— Ezt is mi csináltuk — mondta Majakin s a folyamra mutatott. Ez mind a mienk! Mi épitettük föl az egész életet.

Hirtelen valaki harsány, gunyos hangon szólt közbe:

— Óh? Ti épitettétek föl? Ti?

Aztán szörnyü káromkodás hallatszott. Mindenki megballotta, egy percig csönd volt, aztán mindenki a hang irányába tekintett.

— Ki volt az? — kérdezte Kononov.

— Óh! — mondta egy másik. Botrány nélkül nem tudunk meglenni!

— Ki mert itt szidni bennünket?

Mindenki izgatott volt, csak Majakin tartotta meg nyugodtságát, sőt ugylátszott, hogy nagyon meg van elégedve. Fölállt, szemei csillogtak.

— Gorgyejev! — mondta Jona Juskov halkan.

Mindenki oda nézett, ahová Majakin fordította tekintetét. Foma egyenesen állott, csak a kezét tette az asztal lapjára. Arcát a harag pirja öntötte el s tágra nyitott szemmel bámult a kereskedőkre.

— Mit bámulnak? — kérdezte Foma s nagyot káromkodott.

— Részeg! — mondta Bobrov.

— Hát miért hivták meg? — suttogta valaki.

— Foma Ignacjevics — mondta Kononov komolyan. Ne csinálj botrányt, ha szédülsz, menj le a kajütbe s aludd ki magad. Feküdj le, fiam és...

— Hallgass! — orditott Foma s mereven nézett rá. Ne merj velem beszélni! Nem vagyok részeg... én a legjózanabb vagyok köztetek! Értetted?

— De várj szivem... hát tulajdonképpen ki hozott ide? — kérdezte Kononov dühösen.

— En — kiáltotta most közbe Majakin.

— Te? Bocsáss meg. Persze, az egészen más. Bocsásson meg Ignacjevics ur. De kedves Majakin, ha elhoztad, fékezd meg egy kissé.

Foma hallgatott s mosolygott.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

A ruthén kormánybiztos Ungban. *Uzsok*ról írják, hogy *Kazy* József, a hegyvidéki miniszteri kirendeltség vezetője, beutazta az ungi, uzsoki és lyubai völgyeket, hol az egyes községekben közvetlenül érintkezett a néppel és meghallgatta annak panaszait, bajait. E panaszokat orvoslás céljából felterjesztette Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterhez. Kazy Józsefnek Uzsokon való megjelenését igen fontosnak tartják itt, mert a magyar állam az ungvölgyi vasut Nagy-Bereznán végződő vonalát Uzsokig kiépiteni elhatározta. E vasutépités nagyszabásu munka, melynél a közel jövőben már mintegy 5000 munkás fog alkalmaztatást nyerni. Kazy **József Uzsokon érintkezésbe lépett a vasutépités vezetőjével, Keller Arnold kir.** főmérnökkel is s közösen megállapodtak oly irányu teendőkben, melyek alkalmasak arra, hogy a több évig tartó vasutépitkezési munkának áldásait a hegyvidéki nép élvezhesse. Az épités vezetősége a legnagyobb előzékenységgel támogatja a kirendeltség törekvéseit, minek bizonyitéka az is, hogy késznek nyilatkozott a beregmegyei téli fafaragó tanfolyamok készitményeiből (talicskák, kapanyelek stb.) nagyobb mennyiségben megrendeléseket tenni, de egyuttal késznek nyilatkozott, hogy a jelentkező hegyvidéki lakosságot a munkánál alkalmazza.

A petróleum-kartell. A petróleum-finomitók ma folytatták tanácskozásaikat, mivel kiderült, hogy az előterjesztett iratok még bizonyos módositásokat igényelnek és hogy beszerzendő egyes távollevő cégek hozzájárulása, le kellett mondani arról, hogy a még fennmaradt eltérések most egyenlittessenek ki. A tanácskozásokat legközelebb ujra megkezdik, mert szaporodnak a jelek, amelyek a dolog végleges, kielégitő elintézésére nyujtanak kilátást.

A magyar iparért. A *temesvári kereskedelmi és iparkamara* ma tartott összülésében Vest Ede elnök inditványára elhatározta, hogy a magyar ipar fejlesztése céljából a közszállitásoknál a honi származásu áruknak előnyben való részesitését, országos védjegy létesitését és a magyar ipartermékekre kedvező tarifapolitikát fog a kereskedelemügyi miniszternél kérelmezni.

A Dunagőzhajózási-Társaság közli, hogy a Pozsony—Bécs közötti helyihajójáratokat október 1-jével, illetve másodikával megszünteti; utolsó menet Bécsből—Pozsonyba október 1-jén, Pozsonyból—Bécsbe október 2-ikán.

Az Első Leányhiházasitási Egylet m. sz. leány- és fiu- biztositó intézet. Folyó évi szeptember hóban 1069 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 80.264 korona 22 filiér fizettetett ki. 1902. január 1-től szeptember 30-ig beirt összes jutalékrészek száma 8882 és a kifizetett nászjutalékok összege 478.658 korona 01 fillér.

Sorsolás. *A tisza-szegedi m. kir. nyereménykölcsön* sorsjegyeinek 55-ik kisorsolásán a következő 36 sorozatszámot huzták ki: 38 84 153 175 165 413 423 737 918 1204 1241 1278 1344 1446 1484 1635 1754 2150 2257 2426 2512 2550 2646 2991 3308 3347 3360 3642 3651 3735 3825 3887 3933 3967 4042 és 4400. A nyeremények huzásában kihuzták a főnyereményt *180.000 koronával*, sorozatsz. 1484—10 nyerőszámmal; *2000—2000* koronát nyernek: 175—94 1446—39 1446—31 3360—28 és 3887—70. A fenti 36 sorozatszám többi, tehát összesen 3594 nyerőszámai egyenként 240 koronát nyernek.

Az 1854-iki államsorsjegyek mai nyereményhuzásán a *63.000 koronás* főnyereményt a 498 sor 21 sz., a *10.500 koronás* második nyereményt az 1936 sor. 18 sz. nyerte meg. *4200—4200* koronát nyertek a 180 sor. 26 sz., 622 sor. 36 sz., 929 sor. 26 sz., 1722 sor. 24 sz. és 3978 sor. 20 számu sorsjegyek. *2100—2100* koronát nyertek a 622 sor. 24 sz., 2180 sor. 15 sz., 3052 sor. 17 sz., 3440 sor. 19 sz. és 3444 sor. 41 számu sorsjegyek.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 37.50 korona pénzben, 38.— korona áruban. — Vágvölgyi állomásokon 35.50 korona pénzben, 36.— korona áruban. — Kassa-oderbergi állomásokon 34.50 korona pénzben, 35.— korona áruban. — *Bécsben* az irányzat valamivel gyengébb. A kontingentált készáru 39.60 korona pénzben, 40.— korona áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudositása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökör 486 darab, magyar tehén 312 darab, szerbiai ökör 2619 darab, szerbiai tehén 369 darab, növendékmarha 73 drb, bivaly 174 drb, bika 162 darab, összesen 4195 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizlalni való ökör — darab, fejőstehén 170 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üszö — darab. Eladási árak ezen tudósitás zártáig; vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 66.— K.-tól 74.— K-ig, kivételesen 77.— K., 100 kilónként élő sulyban, középminőség 56.— K-tól 64.— K-ig, silányabb minőség 48.— K-tól 54.— K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségű 50 K-tól 60.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Silányabb minőségü 42 K-tól 48 K-ig. Tarka hizott ökör, legjobb minőségü 66.— K-tól 74.— K-ig, kivételesen — K-ig, középminőség 54 K-tól 64.— K-ig, silányabb minőség 46 K-tól 52 K.-ig. Szerb és boszniai ökör legjobb minőség 48 K-tól 64.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőség 40.— K-tól 46.— — K.-ig. Bika jobb minőségü 54 K-tól 68.— K-ig, kivételesen —.— K-ig, silányabb minőségü 46.— K-tól 52.— K-ig. Bivaly 32 K-tól 48 K-ig, kivételesen 56.— K-ig. Magyar tehén 40.— K-tól 54.— K-ig, kivételesen 72.— K-ig. Tarka tehén 44.— K-tól 56.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Mind 100 kilónként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igás ökör elsőrendü — K.-tól —.— K.-ig métermázsánkint, kivételesen —.— korontól —.— K-ig páronkint, középminőségü —.— K-tól —.— K-ig 100 kilónként — K-t — K-ig páronkint, silányabb minőség —— K-tól — K-ig 100 kilónként, — K-tól —— K-ig páronkint. Hizlalni való ökör fehér — kg.-kint —.— K-tól —.— K-ig. Fejőstehén keresztezett szines 160 K-tól 240 K-ig darabonkint, bonyhádi faj 230 K-tól 330 K-ig darabonkint, kivételesen — K-tól — K-ig. Igás bivaly —.— K-tól —.— K-ig páronkint.

Vágómarhából a felhajtás mintegy 800 darabbal kisebb volt a multhetinél, de mivel a multheti nagy felhajtás alkalmával ugy az idegen, mint a helybeli mészárosok szükségletüknél többet vásároltak, valamint az izraelita ünnepek is sok idegen vevőt távol tartottak, az árak elsőrendü áruk kivételével, melyek multheti áraikat megtartották, 2 K.-val mm.-kint hanyatlottak. Jármas ökör nem volt a vásáron, a fejőstehénüzlet változatlan.

Borjuvásár. 1902. évi október hó 1-én. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 590 drb, leölt borju — db, bécsi borju —— db, — db., növendékmarha 83 darab, bárány élő 2 darab, leölt bárány — darab. Arjegyzések. — Belföldi élő borju I. rendü 80—93 f.-ig, kivételes — f., II. rendü élő borjukért 70—78 f.-ig, 1 kilónkint, leölt borju I. r. ——— f.-ig, II. r. —— f.-től —— f.-ig, kivét. f. kilónkint levonás nélkül. Rugott borjukért 40—56 f.-ig. Növendékmarha — f.-tól — f.-ig, I. r. ——— f.-ig, középminőségü 48—54 f.-ig, alárendelt ——— f.-ig, 1 kilónkint. Bárány élő —.——— k., leölt bárány ——— K. kivételesen ár ——— k.-ig páronkint. — A kisebb szükséglet folytán az irányzat meglanyhult s az árak elsőrendü áruknál 4, gyöngébb minőségeknél 6 fillérrel kgkint csökkentek.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Október 1-én. Felhajtás: Zsirsertés, ugy mint öreg I. rendü 350 kilogrammon felül — darab, II. rendü 280—350 kilogrammig —— darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig —— darab. Összesen —— darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 140—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 712 darab. Előző napi maradvány 266 darab, összesen 978 darab. Eladatott 233 darab. Maradvány 712 darab. A vásár irányzata lanyha. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. rendü 350 kilogrammon felül ——— fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig 82—84 fillérig, kanló ——— fillérig, silány ——— fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 98—102 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 88—100 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 82—96 fillérig, süldő ——— fillérig, malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig ——— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig 84—88 fillérig, Árak minden levonás nélkül kilogrammonkint élősulyban.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, október 1.

A mai buzaüzletben kedvezőbb volt az irányzat. Forgalomba került 25.000 métermázsa buza általában tartott, első minőségü árunál pedig néhány fillérrel magasabb árakon.

Más gabonanemüekben nem változtak az árak. Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 82 k. 7 K. 72½ f., 500 mm. 82 k. 7 K. 65 f., 700 mm. 82 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 50 f., 200 mm. 82 k. 7 K. 60 f., 700 mm. 82 k. 7 K. 60 f., 900 mm. 81·5 k. 7 K. 60 f., 800 mm. 81·5 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 81·5 k. 7 K. 50 f., 200 mm. 81·5 k. 7 K. 50 f., 300 mm. 81 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 65 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 35 f. bükköny, 100 mm. 81 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 35 f. sárga, 100 mm. 81 k. 7 K. 30 f. sárga, 100 mm. 80 k. 7 K. 62½ f., 100 mm. 80 k. 7 K. 47½ f., 100 mm. 80 k. 7 K. 20 f. kevert, 100 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 45 f., 700 mm. 80 k. 7 K. 35 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 12½ f., 500 mm. 79·6 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 79·5 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 79·5 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 80.5 k. 7 K. 10 f. sárga, kevert.

Fehérmegyei: 2100 mm. 77·5 k. 7 K. — f.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 82 k. 7 K. 30 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 47½ f. 100 mm. 80 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 30 f., 150 mm. 79·5 k. 7 K. 15 f. sárga, 300 mm. 79·5 k. 7 K. 37½ f., 250 mm. 79·6 k. 7 K. 25 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 20 f. sárga, 100 mm. 79 k. 7 K. 15 f. sárga, 1250 mm. 78·5 k. 7 K. 20 f. kevert, 100 mm. 78·5 k. 7 K. 20 f.

Bánsági: 1000 mm. 80 k. 6 K. 82½ f.

Bácskai: 2730 mm. 79 k. 7 K. 35 f., 300 mm. 77 k. 7 K. 40 f.

Becskereki: 6000 mm. 78·5 k. 7 K. 15 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 K. 20 f. három hónapra, 150 mm. 6 K. 15 f. paritásra.

Árpa: 500 mm. 5 K. 25 f. malomvágányra.

Zab: 100 mm. 5 K. 90 f., 100 mm. 5 K. 85 f., 100 mm. 5 K. 82½ f.

Tengeri: 1000 mm. 5 K. 80 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	0.—	0.—	80	7.15	7.40
„	„	77	0.—	0.—	81	7.26	7.55
„	„	78	7.—	7.25	82	—.—	—.—
„	„	79	7.05	7.30	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	„	76	0.—	0.—	80	7.10	7.35
„	„	77	0.—	0.—	81	7.20	7.50
„	„	78	6.95	7.20	82	—.—	—.—
„	„	79	7.—	7.25	—	—.—	—.—
Pestvidéki	„	76	0.—	0.—	80	7.05	7.35
„	„	77	0.—	0.—	81	7.15	7.50
„	„	78	6.90	7.10	82	—.—	—.—
„	„	79	6.95	7.25	—	—.—	—.—
Bánsági	„	76	6.80	6.85	80	7.05	7.20
„	„	77	6.85	6.95	81	0.—	0.—
„	„	78	6.85	7.0	82	—.—	—.—
„	„	79	6.95	7.10	—	—.—	—.—
Bácskai	„	76	6.85	7.05	80	0.—	0.—
„	„	77	6.90	7.16	81	—.—	—.—
„	„	78	7.—	7.20	82	—.—	—.—
„	„	79	7.05	7.25	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—75	6.10	6.25
„	„	másodrendü	—	5.90	0.—
Árpa	„	takarmány	60—62	5.25	5.40
„	„	égetni való	62—64	5.15	5.25
„	„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	bánsági	39—41	5.55	5.75
Tengeri	ó	„	—	0.—	0.—
„	„	másmemü	—	0.—	0.—
Repce	uj	káposztás	—	10.—	10.50
„	„	bánsági	—	0.—	0.—
Köles	„	—	—	0.—	0.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1902.	6.94—6.97—6.95—6.94
Áprilisi buza 1903.	7.15—7.16—7.14—7.15—7.14
Októberi rozs 1902.	6.18—6.19—6.17
Aprilisi rozs 1903.	6.30—6.31
Októberi zab 1902.	—.—
Áprilisi zab 1903.	—.—
Májusi tengeri 1903.	5.53—5.51—5.52
Augusztusi repce 1902.	—.——.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902.	6.93—6.94
Áprilisi buza 1903.	7.13—7.14
Októberi rozs 1902	6.17—6.18
Áprilisi rozs 1903.	6.30—6.31
Októberi zab 1902.	5.61—5.62
Áprilisi zab 1903.	5.91—5.92
Májusi tengeri 1903.	5.51—5.52
Augusztusi repce 1902.	—.——.—

Délután fél 5 órakor záruli:

Buza októberre 1902.	6.94—6.95
Áprilisi buza 1903.	7.15—7.16
Októberi rozs 1902.	6.17—6.18
Aprilisi rozs 1903.	6.30—6.31
Októberi zab 1902.	5.61—5.62
Aprilisi zab 1903.	5.90—5.91
Májusi tengeri 1903.	5.50—5.51
Augusztusi repce 1902.	—.——.—

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsdén kedvezőbb amerikai hirekre az irány csekély ingadozások mellett barátságos volt és a forgalomba került értékek szilárdan zárultak. Az üzlet mérsékelt maradt.

Valuta és árovaltó változatlan.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 682.25—683.60. Magyar hitelrészvény 724.—725.—. Államvasuti részvény 714.75—715.—. korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Aranyjáradék 119.40—119.90 százalék. Koronajáradék 97.85——.— százalék. Fővárosi kölcsön 95.90—96.40 százalék. Magyar Hitelbank részvény 724.——725.—. Jelzálogbank részvény 479.25—479.75. Leszámitolóbank részvény 458.25—458.75. Osztrák hitelrészvény 682.75—683.25. Kereskedelmi bank részvény 2595.—. Rimamurányi vasmü részvény 493.—. Közuti Vaspálya részvény 623.——624.—. Államvasuti részvény 714.50—714.75 korona.

A 4 órai záriatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 683.25. Magyar hitelrészvény 724.50. Leszámitolóbank részvény 458.50. Rimamurányi vasmü részvény 490.— Osztrák-Magyar államvasuti részvény 715.—. Közuti vasut részvény 623.—. Villamos vasut részvény 327.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —.——.— korona, vörös aprószemü —.——.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü —.———.— korona, nagyszemü ——.—.—. korona. Disznózsir: budapesti 77.——77.50 korona, vidéki —.——.—— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona. városi 4 darabos 62.——62.50. korona, 3 darabos 66.——66.50 korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 11.25—11.50 korona. 120 darabos —.———.— korona, 100 darabos 14.——14.25 korona, 85 darabos 18.——18.25 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.——10.25

korona, 100 darabos 13.50—13.75 korona, 85 darabos 17.25—17.50 korona. Szilvai:: slavóniai 16.——16.50 korona, szerbiai 14.——14.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* kedvezőbb amerikai hírekre és a kiegyezési tárgyalásokra kedvező volt az irányzat.

A *déli tőzsdén* csöndes volt a forgalom.

Zárlatkor szilárd volt az irányzat.

Bécs, október 1. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 119.50. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy —.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 457.—. Rimamurányi vasműrészvény 491.50. Magyar koronajáradék 97.85. 4%-os Magyar földtelherm. kötvény 97.80. Magyar hitelbank részvény 726.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 204.75. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar keresk. bank —.—. Magyar cukoripar —.—.

Bécs, október 1. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-os papirjáradék 100.60. 4%-os osztr. aranyjáradék 120.55. 1860-os sorsjegy 150.60. Osztrák hitelsorsjegy 430.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 455.75. Osztrák-magyar bank 1590. Déli vasut 77.25. Dunagőzhajózási részvény 930.—. Dohányrészvény 320.—. Császári és királyi arany 11.36. Német bankváltók 117.15. 4·2%-os ezüst járadék 100.55. Osztrák koronajáradék 99.90. 1864-iki sorsjegy 251.—. Osztrák hitelintézeti részvény 683.—. Unionbank 538.—. Osztrák Länderbank 397.50. Osztrák-magyar államvasut 714.75. Elbavölgyi vasut —.—. Alpesi bányarészvény 373.75. 20 frank. arany 19.06. Londoni váltóár 239.42 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó 352.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, október 1. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalom*ban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 683.25. Magyar hitelrészvény 726.50. Angol-Osztrák bank 274.50. Bécsi bankegyesület 456.25. Union bank 538.50. Länderbank 398.— Osztrák-magyar államvasut részvény 715.—. Déli vasut 77.75 Elbavölgyi vasut 461.50. Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 320.—. Rimamurányi vasmű 492.50. Alpesi bányarészvény 374.50. Májusi járadék —.—. Magyar korona járadék 97.85. Török sorsjegyek 113.—. Német birodalmi márka 117.10. Napoleond'or —.—.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, október 1. (*Tőzsdei tudósítás.*) A newyorki tőzsde javulására itt is szilárdan indult a tőzsde, de mindjárt az első hivatalos jegyzések után határozott tartózkodás mutatkozott, amit a még tisztázatlan newyorki helyzetnek tulajdonítottak. A zsidó ünnepek közeledése is bénította az üzleti tevékenységet. Bankértékek közül a Detsche Bank részvényei emelkedtek. Járadékok szilárdak. Vasutak javultak. Bányaértékek ingadozók. Később gyengébbek. Magánkamatláb 2⅝%.

Berlin, október 1. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.90. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.75. Osztrák-magyar államvasut 153.40. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.35. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 185.90. Általános villamossági Edison 170.75. Gelsenkircheni 170.90. Laura-kohó 200.50. 4·2%-os ezüstjáradék 101.25. 4%-os magyar aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 215.25. Déli vasut 20.10. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.45. 4%-os uj orosz kölcsön 97.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék —.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trusi 167.25. Harpeni 166.60. Az irányzat gyengébb.

Berlin, október 1. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 100.—. Magyar koronajáradék 98.75. Osztrák hitelrészvény 215.40. Osztrák-magyar államvasut 153.50. Déli vasut 20.10. Északnyugati vasut 216.30. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, október 1. (*Zárlat.*) Osztrák-magyar államvasut —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.55. Osztrák Länderbank —.— 3%-os francia járadék 99.82. Ottomanbank 577.—. 3½%-os francia járadék, 101.05. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Párisi bankrészvény 1066.— Olasz járadék 102.60. Francia törleszth. járadék 99.75. Osztrák földhitelintézeti részvény 1295.—. Török dohányrészvény 351.—. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, október 1. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 101.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.85. Magyar koronajáradék 98.60. Osztrák-magyar bank 114.—. Déli vasut 20.10. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.30. Bécsi bankegyesület 115.05. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön 87.10. 4·2%-os ezüstjáradék 100.90. 4%-os magyar aranyjáradék 101.70. Osztrák hitelrészvény 215.50. Osztrák-magyar államvasut 153.40. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 853.75. Párisi váltóár 812.66. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 187.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, október 1. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Arioiyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 215.50. Német bank 20.20. Disconto 185.90. Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkircheni —.—. Harpeni 166.20. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, október 1. (*Zárlat.*) 4·2%-os ezüstjáradék 100.75. 1860. sorsjegy 152.—. Déli vasut 20.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.20. Osztrák hitelrészvény 215.50. Osztrák-magyar államvasut 153.25. Olasz járadék 100.50. 4%-os magyar aranyjáradék 100.85. Az irányzat határozatlan.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 30. A sertésüzlet irányzata: változatlan.

A) *Hízott sertések ára*: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 108—110 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 114—115 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 113—114 fillérig. Fiatal könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romaniai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romaniai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 113——115 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 111——112 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 108—110 fillérig.

Sertéslétszám 1902. szept. 29. napján volt készlet 48.319 darab. — 1902. szept. 30. napján felhajtatott 480 darab. — 1902. szept. 30. napján elszállíttatott 966 darab, 1902. október 1. napjára maradt készletben 47.833 darab.

Napirend.

Naptár. Csütörtök, október 2. Római katholikus: Leodegár. — Protestáns: Leodegár. — Görög-orosz: (szeptember 19.) Trofium. — Zsidó: Tischri 1. — Nap kél: 5 óra 45 perckor. — Nyugszik: 5 óra 20 perckor. — Hold kél: 6 óra 25 perckor reggel. — Nyugszik: 5 óra 36 perckor délután.

A miniszterelnök és belügyminiszter fogad d. u. 4 órakor.
A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 órakor.
A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor.
Az igazságügyi miniszter fogad délután 1 órakor.

Az Orvosszövetség működállítása a városligeti Műcsarnokban 9 órától 11 óráig, belépődij 1 korona. Este 7 órától sétahangverseny.

A Vörösmarty-szobor terveinek kiállítása a városligeti Iparcsarnokban reggel 9-től délután 5 óráig. Belépődij nincs.

Nemzeti Muzeum. Állattár. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődijjal tekinthetők meg.

Angol kiállitás az Iparművészeti Muzeumban délelőtt 9-től délután 5 óráig.

Technologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági muzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva d. e. 10—1-ig. Belépődij ma nincs.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár délután 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig d. u. 3—8-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténetgyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti ipart csarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, október 1.

Az északnyugati magas levegőnyomás Skandinávia fölé nyomult és az alacsony nyomás Dél-Európa felett megmaradt.

Európa időjárásában lényeges változás nem mutatkozott.

Nálunk az idő borult és az ország északnyugati részeinek kivételével sokhelyütt voltak kisebb-nagyobb esők.

Kilátás: A hőmérséklet lényegtelen változásával borus idő várható, sokhelyütt esővel.

Vizállás.

		Okt. Szept. 1.	Okt. Szept. 30.			Okt. Szept. 1.	Okt. Szept. 30.
		méter				méter	
Inn	Schärding	0.72	0.74	Tisza	M.-Sziget	0.10	0.10
Duna	Passau	1.47	1.61	"	Tokenhása	0.—	0.05
"	Linz	1.14	1.12	"	V.-Naménty	0.74	0.60
"	Bécs	1.22	1.22	"	Tokaj	0.33	0.38
"	Pozsony	0.88	0.92	"	Tisza-Füred	0.46	0.45
"	Komárom	1.51	1.66	"	Szolnok	0.59	0.51
"	Budapest	0.99	0.98	"	Csongrád	0.06	0.26
"	Paks	0.39	0.40	"	Szeged	0.42	0.30
"	Mohács	1.27	1.35	"	Török-Becse	0.55	0.45
"	Gombos	1.77	1.84	"	Titel	1.02	1.10
"	Ujvidék	1.14	1.28	Ondova	Bártfa	0.36	0.36
"	Pancsova	0.26	0.35	Topolya	Hodr	1.16	1.16
"	Orsova	1.11	1.14	Bodrog	Zemplén	0.18	0.20
Morva	Magyarfalva	0.23	0.23	Sajó	Zsolca	1.26	1.35
Vág	Zsolna	0.10	0.11	Hernád	H.-Németi	0.06	0.05
"	Trencsén	0.14	0.15	Berettyó	Margita	0.20	0.22
"	Szered	0.—	0.26	"	B.-Ujfalu	0.31	0.32
Rába	Sz.-Gothárd	0.14	0.14	Körös	Csucsa	0.—	0.04
"	Sárvár	0.28	0.27	"	N.-Várad	0.24	0.24
"	Győr	1.70	1.72	"	Belényes	0.46	0.46
Dráva	Petlinc	0.84	0.90	"	Tenke	0.—	0.—
"	Zákány	0.49	0.50	"	Gurahonc	0.24	0.22
"	Barcs	0.—	0.07	"	Borosjenő	0.32	0.32
"	Eszék	0.08	0.—	"	Békés	0.08	0.06
Mura	M.-Szerdah.	0.30	0.30	"	Gyoma	0.52	0.56
Száva	Zágráb	0.04	0.12	Maros	Gy.-Fehérvár	0.—	0.34
"	Szisszek	0.63	0.67	"	Branyiczka	0.—	0.04
"	Mitrovica	0.68	0.71	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.—	0.38	"	Arad	1.28	1.26
"	Szatmár	0.08	0.08	"	Makó	0.24	0.25
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.27	Temes	K.-Komlós	0.25	0.84
Laborca	Munkács	0.—	0.09	Béga	Klausenburg	0.42	0.25
Laborca	Homonna	0.05	0.06	"	Temesvár	0.85	0.85
Ung	Ungvár	0.03	0.04	"	Becskerek	0.57	0.54

A SELMECZBÁNYAI CIPŐGYÁR
legjobbnak elismert cipők
bevásárlására ajánlja **budapesti raktárait:**

Fő-üzlet: VII., KÁROLY-KORÚT 19., Király-utca sarkán.

FIOKÜZLETEK: IV., Kecskeméti-utca 8., VII., Kerepesi-út 32., VIII., József-körút 73.

KÜLÖNLEGESSÉG: valódi francia és amerikai CHEVREAUX CIPŐK

Hölgyeknek: **5 frt.** **legfinomabb minőségben és minden kivitelben:** Uraknak: **6 frt.**

Vidéki megrendelések **legjobban** eszközöltetnek.

Kölcsönök
heti, havi és negyedévi törlesztésre, bankszerű kamatláb és a törlesztések leirása mellett kaphatók a
Hazai Leszámitoló és Takarék-Szövetkezetnél
BUDAPEST,
VI., Andrássy-ut 47. sz.
Birság eltörölve!!
Uj IX. évtársulat szeptember 15. kezdődött.

E héten
kizárólag csakis reklám-szövetek.

Női posztók, minden szinben mtrje	**35** kr.
Grácl loden, csikos mtrje	**39** kr.
Tiroli Loden, meglepő jó minőség, minden divatszinben mtrje	**48** kr.
Meglepő!!	
Homespun 120 cm., pelyhes és csikos anyag mtrje	**85** kr.

Ezen cikkek csakis magánvevőknek adatnak el.

WEINER MÁTYÁS
női divat-áruháza
Budapest, VI., Andrássy-ut 3.
Az összes öszi és téli szövet-ujdonságok mintált és nagy mosókelme mintakönyveimet ingyen és bérmentve küldöm.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAPlan PAPlan PAPlan

	frt		frt
1 összehajtható vaszty 2 db kivehető matracczal	— — 10.—	1 szőll sodrony ágybetét	5.—
1 rouge paplan	— — — 1.80	1 tengerifü matrac	— — 4.50
1 " " prima	— — 2.80	1 afrique "	— — 5.—
1 cachmir paplan	— — — 3.40	1 lószőr "	— — 12.—
1 satin "	— — — 3.80	1 ablak köpöny függöny	— 2.—
1 atlasz cachmir	— — — 4.80	1 " tunis "	— 1.50
1 selyem atlasz paplan	— 8.50	1 " gyapju	— 4.50
1 fodros selyem stl. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalterítő bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 " " gyapju	12.—
1 " ágy "	1.80	1 nagy szobaszőnyeg	— 2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 " " I.	— 5.80
1 gyapju " "	5.50	1 ágyelőke I.	— — 0.85
1 jó lópokróc	— — — 1.60	1 tapeszty ágyelőke	— — 1.50
1 téli pokróc	— — — 4.60	1 mir. jó futószőnyeg	— —.40
1 szép fali szőnyeg	— — 7.50	1 " " mintázott	— — —.75

GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszadatik.

Az Athenaeum Irod. és nyomdai r.-társulat kiadásában megjelent:
Az Olympos.
Görög-római mythologia.
Függelékül a germán népek istentana.
Serdülőtebb fiuk és leányok számára.
Petiscus nyomán szerkesztette
Dr. GERÉB JÓZSEF.
Második átdolgozott kiadás 69 képpel.
Ára fűzve 5 K., díszes vászonkött, 7 K.
Kapható a kiadótársulatnál Budapesten, VII. ker., Kerepesi-ut 54. és minden könyvkereskedésben.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Csütörtök, 1902. október hó 2-án.

A bolygó hollandi.

Dalmü 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét szerzette Wagner Richard. Ford. ifj. Abrányi Kornél.

Személyek:

Daland	Szendrői	Mari	Válent V.
Szenta	W. Krammer T.	Kormányos	Gábor
Erik	Broulik	A hollandi	Beck

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. október hó 2-án.

Coriolanus.

Tragédia 5 felvonásban. Irta Shakespeare. Forditotta Petőfi Sándor.

Személyek:

Coriolanus	Szacsvay	Aufidiusz	Beregi
Titus Lartius	Egressy	Alvezére	Mihályfi
Cominius	Molnár	Volumnia	Jászay
Menenius	Ujházi	Virgilia	Maróthy
Sicinius	Gál	Valeria	Hegyesi
Brutus	Gyenes	Szobaleány	Meszlényi

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHAZ.

Csütörtök, 1902. október hó 2-án.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal

Rodostó.

Történeti szinmü 3 felvonásban, epilogussal. Irták: Géczy István és Lampérth Géza. Zenéjét szerzette: Kun László.

Személyek:

II. Rákóczy	Fonyvesi	Észtházy	Pethes
Bercsényi	Hegedüs	Eszterházyné	Kürti
Bercsényiné	Haraszthy	Starhemberg	Mátrai
Kőszegi	Varsányi	Pápay Gáspár	Tapolczai
Mikes	Góth	Jávorka	Balassa

Este:

A három grácia.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Héros és Milou. Forditotta Rajna Ferenc.

Személyek:

Grandbois	Balassa	Papaoucen	Vendrei
Clotilde	Gazsi M.	Eugéne	Tapolczai
Plantin	Góth	Paturot	Szerémy
Génévióve	Pécsi	Criquette	Hegedüsné
Sam Davids	Hegedüs	Hyppolyte	Tanay
Helena	Haraszthy	Cabassou	Győző

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Csütörtök, 1902. október hó 2-án.

Fanchon asszony lánya.

Operett 4 felvonásban. Irták A. Liorat, W. Busnach és A. Fonteny. Forditotta Fái J. Béla és Reiner Ferenc. Zenéjét szerzette Louis Varney.

Személyek:

Bellavoine	Kovács M.	Grenouillot	Ujvári
Hermin	Vizvári E.	Jacquot	Raskó
Javotte	Küry	Jules	Delli
Zephyrin	Szirmai	Justine	Harmath
Saint-Florent	Szabó	Joseph	Szerdahelyi

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. október hó 2-án.

A sötét kamra.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Magyar szinre alkalmazta Heltai Jenő.

Személyek:

Adolph	Boross	Mangetonné	Szíklainé
Simone	Szelestey	Celeste	Béres M.
Tomy	Ráthonyi	Maud	Kornai
Manuela	Szíklai Sz.	Lona	Nellie Perry
Consuelo	Mátrai	A vőlegény	Iványi
Bridoine	Gíréth	Menyasszony	Hidvéginé

Kezdete 7½ órakor.

URANIA SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. október hó 2-án.

Angol élet.

Irta Ráth István.

Kezdete 7½ órakor.

GLOGOWSKI és TÁRSA cég

VI., Andrássy-ut 12.

irásmunka-osztálya

méltányos áron elvállal és szabatosan készít a **REMINGTON-STANDARD** **irógépen** mindennemü

irásmunkát és **sokszorositást.**

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató

Nagymező-utca 17.

Paul Martinettis

plasztikusan komikus némajátékukkal: **Egy nyugtalan éjjel** (A terrible Night).

Säther Ágnes

dán szubrett.

Egger—Rieser

valódi tiroliak.

Nagyszerű ének Nemzeti táncok.

The Cornelis

zenei excentrikusok.

Gusti Himm

sanszonett.

Henry Humberti

zsonglőr.

Nizzai élet

ballet.

Fukushimas

japáni akrobaták.

Baumann Károly

magyar komikus.

Julia Kasen

trapézművésznő.

Kozmográf.

Az előadás 8 órakor kezdődik.

A télikertben reggel 5 óráig **Vörös Elek** cigányzenekara hangversenyez.

Az Országos Magyar Gyorsiró Egyesület

tanfolyamain, melyeken a **REMINGTON-, YOST-, SMITH PREMIER- és UNDERWOOD**-irógépiskolák növendékei, valamint mások is a

magyar- és német gyorsirásban

(Gabelsberger-Markovits rendszer)

alapos oktatást nyernek, további jelentkezők **korlátolt számban** még felvétetnek.

Értekezhetni naponta **9—2** óráig az iskola helyiségében **V., Vécsey-utca 5. szám, földszint.**

(Ezelőtt Erzsébet-tér 16.)

AZ IZZADTSÁGTÓL

eredő fényt az arcról, valamint **a borotválástól** eredő pattanásokat eltünteti a **„FORTUNA“ arcviz.**

Egy üveg ára 3 korona.

A **hajhullást** megakadályozza és a **hajkorpától** megtisztítja a fejet a **„FORTUNA“ hajszesz.**

Egy üveg ára 2 korona.

Kapható: **Schubert Arnold**

„Fortuna“ gyógyszertárában

Budapest, VII., Csengery- és Dob-utca sarok.

RÓKAP. PÁL

táncintézete

Szentkirályi-utca 6.

Beiratások naponta.

Magánórák. Gyermek-tanfolyam. Boston-kurzus.

Könnyelmüség

volna elhalasztani az alkalmat, cipő- és csizmaárult nem Agulár Dávdnál beszerezni, hol olcsó áréért tartós és szép cipőt kaphat. En nem haszonra töreksze m, hanem arra, hogy munkásaimnak, kik házamban dolgoznak, állandó munkát biztositsak. Saját találmányu Agulin cipőkenőcsöm, mely felülmulja az összes eddig készitett kenőcsöket és egy elegáns cipősámfát minden vevőmnek ingyen adok.

Halina czizma nemez béléssel, nyelvig bőrrel	5.—
Halina czizma posztóbéléssel, térden felüli bőrszijjal	7.—
Bagaria czizma háromszoros talppal	7.—
Vixkalb vagy orosz-lakk czizma	10.—
Báránybőr béléssel czizmák frt 1.50-el, cipők 50 krral drágábbak.	
Borjubőr sima vagy betétes	3.—
Borjubőr sima vagy fűzős, elegáns forma	3.20
Katonabakancs borjubőr 3.50 vixbőr	4.50
Szarvasbőr fájós lábakra 4.—, posztóból	3.—
Vix cugos vagy fűzős, fényesre tisztitható	3.80
Kamasni szarvasbőr 3.50, fókabőr	3.—
Férfi: Zergebőr cugos vagy fűzős	3.—
Chevreaux lakk kozyubőr fűzős	3.30
Zerge gombos, elegáns forma	3.30
Szarvasbőr cugos érzékeny lábra	3.50

Cipőáruk az árjegyzők szerint választandók, vidéki megrendelésnél sokkal szebbet küldök, mintha személyesen választotta volna. Nemtetszés esetén a cipőt vagy czizmát kicserélem vagy a pénzt levonás nélkül visszaadom.

A mértékvételnél elegendő, ha papirlapra állva a láb körvonalát lerajzoljuk.

Agulár Dávid BUDAPEST VII. KER., Erzsébet-körut 6. sz.

Felöltő K. 20.—, Ulster K. 36.—, Lodenöltöny K. 30.— (mind tiszta gyapju) Rothberger Jakab cs. és kir. udv. szállitónál Budapest, Váci-utca 6. Meg nem felelőért a pénzt viszszaadom.

4357/902. számhoz.

Árlejtési hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának f. é- szeptember hó 22-én 55.934/1902. sz. a. kelt rendeletére a Budapesttel összeköttetésben lévő helyközi távbeszélőbe kapcsolt vidéki távbeszélő-hálózatok előfizetői névsorának előállitására a m. kir. országos posta- és távirda-gazdászati hivatal a következő feltételek mellett árlejtést hirdet:

1. A névsor 4200 példányban lesz szállitandó és a szerződés 1903. évi január 1-től kezdve két (2) évi időtartamra fog köttetni.

2. A névsor jövőben is évente négyszer (február, május, augusztus és november hónapokban) lesz szállitandó, az ezen hivatal által készitendő kézirat alapján s egy-egy példany mintegy 27 nyomtatott ivre terjed.

3. A névsor előállításához csak hazai gyártmányu papir használható, melyen a gyár viznyomatu védjegyének rajta kell lennie.

Az ajánlatban a védjegy a gyár megnevezésével jelöltessék meg, az orsz. gazdászati hivatal azonban fenntartja magának a papir származását illetőleg más állami ellenőrzés s a papir minőségét illetőleg a szakértői megvizsgálás jogát is.

4. A pályázók lehetőleg két vagy háromféle (az eddig használtnoz hasonló és ennél gyengébb) minőségű, de a boritékul szolgáló papir kivételével csakis fehérszinü papir szállitására tegyenek ajánlatot s ajánlataikban határozottan nyilatkozzanak arra nézve, hogy szem előtt tartva a névsor eddigi alakját, nagyságát (vágott állapotban 12·2 cm. széles és 19·3 cm. hosszu) és esetenkint 4200 példány nyomását, valamint azt, hogy a névsor egy oldalán legalább 25 sorral nyomandó, — mennyiért hajlandók elvállalni:

a) a különböző minőségü fehérpapir szállitását 1000 ivenkint;

b) a szedést és nyomást külön-külön ivenkint;

c) a névsor boritékának előállitását nyomással együtt 1000 példányonkint;

d) a füzést vágással együtt 1000 példányonkint;

e) a 4000 példányon felül szükséges teljes névsorpéldányok előállitását, tekintet nélkül a füzet ivterjedelmére ivenkint és 100 példányonkint;

f) a füzést vágással együtt 1000 példányonkint, ha oly füzés kivántatnék, hogy a felnyitott füzet magától össze ne csapódjék.

5. A munka odaitélése alkalmával a közszállitási szabályzat VII. fejezetében foglalt rendelkezések egyébként figyelembevétele mellett más budapesti nyomdászcégekkel szemben egyenlő árt és minőséget feltételezve, előnyben fognak részesülni azok a budapesti nyomdászcégek, melyek a budapesti könyv- és könyomdafőnökök egyesülete és a magyarországi könyvnyomdászok és betüöntők szakegylete által közösen megállapitott munka- és munkabér-szabályzatot magukra nézve kötelezőknek elismerték és ezt a budapesti könyv- és könyomdafőnökök egyesülete által kiállitandó s kizárólag a jelen pályázatra érvényes bizonyitványnyal igazolják.

6. A pályázó köteles ajánlatának biztositására az általa ajánlott egységárak szerint kiszámitott egy évi kereseti összeg öt (5) százalékát bánatpénzként készpénzben, vagy biztositék-képes értékpapirokban a budapesti posta- és távirdaigazgatósági pénztárnál a központi posta- és távirda-számvevőség által (V., Akadémia-utca 12.) előzetesen számfejtett letétnyugta mellett elhelyezni s a pénztári nyugtát az ajánlathoz csatolni.

7. A magyar nyelven szerkesztett és ivenkint 1 koronás pénzügyi bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételt boritékban „Ajánlat távbeszélő előfizetői névsor készitésére“ felirással folyó évi október hó 15-ike déli 12 órájáig az országos posta- és távirda-gazdászati hivatalhoz (IX., Gyáli-ut 18.) küldendők, ahol azok a jelzett időben nyilvánosan fel fognak bontatni és olvastatni, mely alkalommal ajánlattevők, vagy megbizottaik is jelen lehetnek.

A megállapitott határidőben beadott ajánlatok vissza nem vehetők.

Minden pályázó ajánlatával és a lefett bánatpénzzel az ajánlatok feletti határozat meghozataláig, az a pályázó pedig, — kinek ajánlata elfogadtatik — a szerződés megkötéséig kötelezettségben marad.

8. Az a pályázó, ki a névsor előállításával meg fog bizatni, köteles lesz az egy évi kereseti összeg 10 (tiz) százalékának megfelelő kamatnélküli óvadékot készpézben, vagy biztositékképes értékpapirokban a budapesti posta- és távirdaigazgatósági pénztárban, az annak idején meghatározandó határidőre elhelyezni.

9. Az elfogadott ajánlat benyujtója tartozik az előállitandó példányokat az országos posta- és távirda-gazdászati hivatal raktárába díjtalanul beszállitani.

10. Táviratilag, vagy a kitüzött határidőn tul érkező, valamint a fenti feltételeknek meg nem felelő ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

11. Kereskedelemügyi miniszter ur fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson, eset eg hogy az előállitást — az ajánlatok mellőzésével — más módon biztosithassa.

12. A névsor az országos posta- és távirda-gazdászati hivatalnál megtekinthető s annak vezetője az esetleg kivánt felvilágositásokat is megadja.

Budapest, 1902. évi szeptember hó 25-én.

M. kir. országos posta- és távirda-gazdászati hivatal.

Angol tapéta raktárak.

Ajánlja nagy raktárát belés **külföldi kárpitokban:** kavéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és jutányosan elvégzi.

Minius Jakab Budapest,

Fő-üzlet: Kerepesi-út 6.

Fiók-üzlet: Irányi-u. 25.

Magy. kir. államvasutak 91042|902.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a kezelése alatt álló Szatmárnagybányai h. é. vasuttól visszanyert 900 darab, egyenkint 8·00 méter, 100 drb 7·9 méter hosszu és 9200 kilogramm különböző hosszal biró „V“ rendszerü, azaz folyóméterenkint 18·1 kilogramm szabványsulylyal biró használt, de még teljesen jó állapotban levő gyári vagy iparvágányok előállitására alkalmas acélsint és hozzátartozó 1000 pár bevedert eladni óhajtván, erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen anyagok teljes kocsirakományokban és csakis a magyar kir. államvasutak Szatmár állomásán bérmentesen vasuti kocsikba rakva és hivatalból lemérlegelve fognak a vevőnek átadatni s tartozik a vevő azokat az ügylet megkötése után veendő felszólitástól számitott két héten belül a vételár előzetes lefizetése ellenében átvenni, illetve azok felett rendelkezni.

Egyebekben a m. kir. államvasutaknál az öcska anyagok eladására 122291|896. sz. a. fennálló általános feltételek határozmányai mérvadók, miért is az ajánlattevő a vonatkozó feltétfüzete 60 filléres bélyeggel saját és két tanu aláirásával ellátva ajánlatához csatolni, vagy pedig ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy ezen feltételeket ismeri és magát azoknak mindenben aláveti.

Ezen feltételek nyomtatványtárunkban 30 fillérért megszerezhetők.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy egykoronás bélyeggel ellátott, lepecsételt ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat 91042|902. számhoz, használt sinek és hevederek megvételére“ folyó évi október hó 22-iki déli 12 óráig anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunkban benyujtani sziveskedjenek.

Minden ajánlattevő tartozik az általa megvenni szándékolt sinek és hevederek ajánlati árával számitott értékének 5%-át az ajánlat benyujtását megelőző napon déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál bánatpénzként letenni. Bánatpénz nélküli avagy az előirt határidőnél későbben beérkező ajánlatok, ugyszintén pótajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlattevők ajánlataikkal az azok felett hozandó határozathozatalig visszavonhatlan kötelezettségben maradnak.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlati árakra — szabadon választhasson és egyeseknek, ha csak ajánlataikban az ellenkezőt ki nem köti, tetszése szerinti részmennyiségeket engedhessen át, vagy hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is tehessen.

Budapest, 1902. szeptember havában.

(Utánnyomás nem dijazt.)

Szinházak heti müsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Péntek	Zárva	A föld	La main Colombine L'homme aux poupées	Fanchon asszony leánya	Sötét kamra
Szombat	Otello	A föld	La main La chasse ou loup L'homme aux poupées	A cigánybáró A vereshaju	Sötét kamra
d. u. Vasárnap este	A denevér	A vörös talár A föld	A három grácia La main Souper d'adieu L'homme aux poupées	Lili A gyimesi vadvirág	Sötét kamra

Párís 1900 aranyérem. A világon a legjobb.

Pekarek China theája

Mindenkinek, ki egészségét becsüli és barátja egy valóban jó, kitünő csésze theának, fontos, hogy csak Pekarek valódi eredeti csomagolásu china-theáját használja „Pekarek" felirattal. Kapható minden jobb füszer- és csemegekereskedésben.

THE ENGLISH CLOTHING COMPANY. 26 Károly-körut

Koch-féle Raglan 1862. évben.

Koch-féle Raglan 1902. évben.

KOCH Testvérek

Budapest legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha-áruháza

Károly-körut 26. szám.

Óriási választék fiu- és gyermekruhákban, el nem ért versenyképességben. Olcsó szabott árak. Korszerü izlés, csakis kipróbált jó minőségü gyapjuszövetek.

Atmeneti felöltő, Ulster, Raglan, angol **double**-szövetből **12** forinttól feljebb a legjobb kivitelig.
Uj! divatos beszegett cheviot szürke és kék öltönyök **14** frttól feljebb.
Vadász-öltönyök zöld és barna lodenből **14** forinttól feljebb.
Vadász-gallér . . . . . **6** „ „
Gyermek-öltönyök . . . . . **4** „ „

Uj képes árjegyzéket bérmentve küldünk.

Titkos betegségek

gyógyitására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. Kajdacsy

v. császár. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyit; hugycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, syphilist, bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is electro Massage vagy Psyhropnor által. Önfertőzést és annak utóbajait: ideg- és hátgerincz-bajt és minden **női bajokat.**

— Rendel: 9 órától 4-ig és este 7—8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.

Clotild-palota (I. emelet).

Átjáró ház. — Lift használat.

Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.

Levél utján is biztos gyógysiker.

DÓCZI MÓR czipész

Budapest, Kerepesi-ut 10.

ujonnan átalakitott és nagyobbitott üzlethelyisége páratlan a maga nemében. Sehol jobb, olcsóbb, elegánsabb és tartósabb cipőt nem kaphat, mint fenti jóhirnevü cégnél.

Férfi:

Derby, borjubőr angol bakancs	3.50
Borjubőr v. vixes, fűzős 3.20, cugos	3.–
Elegáns francia sevró-cipők	4.50
Sárga bagaria fűzős v. gy cugos	3.20
Amerikai box-borcipők	3.80
Lakk vagy box angol bakancs	4.50
Szalon- vagy oroszlakk-cipők	4.–

Női:

Zerge, fűzős vagy cugos 3.–, gombos	3.30
Amerikai box, fűzős, gombos vagy cugos	3.50
Sevro, fűzős, gombos vagy cugos	4.–
Szines bagariabőr-cipők	3.–
Szalon v. oroszlakk	3.40
Lakk, kivágott 1.50, keresztcsatos	2.–

Gyermekcipő 1 frt. Fiu- vagy leánycipők 2 frt.
Képes nagy árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen. — 10 frton felüli rendelések bérmentve küldetnek. — Vidéki rendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. — Nem megfelelő árut készséggel kicserélek.

Az üzlet nagyobbitása miatt az összes nyári cipők elállitási áron, vagyis 20 százalékkal a rendes áron alul kaphatók.

uj gyógymód **Kataphorese** uj gyógymód

IDEG ÉS NEMI BETEGSÉGEK.

radikalis gyógyitására legjobban ajánljuk

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Szenzációs ujdonság

az általam föltalált

cipő öntisztitó-gép

melylyel mindenki anélküli, hogy hajolnia kellene, Guzi-kenőcsczel tekercsre, kétszer! forgatás által cipőit fényesre tisztitja. **Világhirü találmányom a törv. védett Guzi-kenőcs,** melylyel ha a cipő felső bőrét bekeni, ezennel **1 évi irásbeli jótállást vállalok** és időelőtti elszakadás esetén **ingyen megcsinálom. FENOMENÁLIS TALÁLMÁNYOM A CIPŐ-SAMFA,** mely hozzájárul, hogy a cipő az egyévet kibirja, miután a cipőt, ha nedves állapotban levetjük, a bőr összerántosodását kizárja.

Minden nálam vásárolt cipőhöz találmányaimn közül tetszés szerint kettőt teljesen ingyen mellékelek. Mindenkinek, hogy meggyőződést szerezhessen világhirü Guzi-kenőcsém jóságáról, ki ezimét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőcsöt és több ábrával ellátott árjegyzékem küldém ingyen és bérmentve. Mértékenek a legbiztosabb, ha harisnyában egy papiralapra álliva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk. Meg nem felelő cipőért ezennel kötelezem magam a pénzt minden levonás nélkül visszafizetni. A teljes postaköltség csupán 30 krajcár.

Férfi vixbőrű sima erős cipő	3.–
Elegáns gavallér vix fűzős	3.20
Oroszlakk, cugos v. fűzős cipő borszárral	4.–
Elegáns szalon-lakk, fűzős cipő	4.–
Bagaria-csizma egy darabból hólyaggal teljesen vizmentesitve, háromszoros talppal, 3 évi jótállással	7.50
Ugyanaz borjubőrbe, nyelves	8.50
Halina-csizma, férfiöröv, egész magas bőrbonitással, hólyaggal vizmentesen	5.–
Párisi divat, feltünő elegáns box v. sevró fűzős gavalércipő	4.50
Elegáns barna, bagaria cipő	3.50
Egyéves önkéntesi csizma, elegáns, fényesre tisztitható	10.–
Női zergebőr, cugos v. fűzős cipő, erős	3.–
Elegáns szalon-lakk, fűzős v. gombos	3.50
Párisi divat, feltünő elegáns box vagy sevró, fűzős v. gombos	4.–
Oroszlakk fűzős v, cugos, borszárral	3.50

Főüzlet:

Agulár Ignácz

Budapest, Kerepesi-ut 30.

a Rákus-kórház templomával szemben Fióküzlet Király-u. 6.

Magyar Könyvtár

Szerkeszti RADÓ ANTAL

Kiadja: LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése

Egy-egy szám ára 30 fillér.

Minden füzet egyenként kapható.

Teljes jegyzék minden könyvkereskedésben kapható.

Az eddig megjelent számok részletfizetésre is kaphatók.

A szeptemberi sorozatban megjelentek:

Vergilius. Aeneise. III. rész. Forditotta Baróti Szabó Dávid. Kiadták Radó Antal és Tóth Rezső. E füzettel teljessé lesz a *Magyar Könyvtár* Aeneis-e. A végén jegyzetek és kimeritő névs tárgylajstrom van. **297—298.**

Gorkij. Huszonhat és egy. Három elbeszélés. Ford. Isaák Mártha. A nagy orosz elbeszélő három kis remekműve van e kis számban; a forditás az *eredetiből* készült és felette gondos. **299.**

Dóczi Lajos. Csokonai. Tanulmány. A magyar közönség e kiváló értékű füzetből Dóczit mint essay-irót fogja megismerni. **300.**

Megrendelhetők LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. ÉS FIAI) CS. ÉS KIR. UDV. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN, BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21. SZÁM és minden könyvkereskedésben.

Cs és szab. mosóviz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 50 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használtatván van nagyobb raunkánál elő-és utóerősitőül, liczamoknál, inak nercvegésénél stb., az idomitásnál kiváló munkára képesiti a lovakat. Csak a fenti védjegygyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszertárában és gyógyfűkereskedésében. Főraktár. Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Kornéuburg, Bécs mellett. Cs és kir. szállit. magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

Főraktár: Török József gyógyszertára Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

Virágnyelv.

Minden ismert virág jelentősége meg van irva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb keleti forrásokból állitott össze. Ára szines kötésben 50 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21. sz.

VALÓ-

di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Berguerand fils leghirnevesebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők:

POLGÁR SÁNDOR-nál

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50

Részletes képes árjegyzék ingyen, árt boritékban. Ezen hirdetés beküldés esetén 10% engedmény.

Kivágatott: a „Budapesti Napló"-ból

Magyar kir. államvasutak. Üzletvezetőség Zágráb.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének Pécs állomásán levő 1 drb 4 méter átmérőjü és alkatrészeivel együtt mintegy 7380 klg. sulyu öcska forditó korong, valamint 7 drb 1178 kg. összsulylyal biró öcska váltóállító készülék vasanyagát eladni óhajtván, ezek eladására ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázni kivánók felkéretnek, hogy arra vonatkozó és 1 koronás magyar bélyegjegygyel ellátott és lepecsételt ajánlatukat a boritékon a rendes czimzésen kivül még alkalmazandó következő felirattal ellátva: „Ajánlat 2815/902. Zü szhoz öcska anyag megvételére" legkésőbben folyó évi október hó 15-ig déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. osztályánál benyujtani vagy posta utján beküldeni sziveskedjék.

Az ajánlat benyujtását megelőző nap déli 12 óráig a megvenni szándékolt alkatrészek az ajánlati árral kiszámitott értékének 5 százalék bánatpénzként teendő le gyüjtőpénztárunknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Később érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az öcsba forditó korong és váltóelzáró készülék vasanyagát bérmentve Pécs állomáson adjnk el s tartozik a vevő fél az anyagot saját költségén kocsiba rakatni és elszállittatni.

Az ajánlattételnél tehát utóbbi körülmény figyelembe vételével (100 kg-ként) állapitandó meg. Az ajánlati egységár számokban és szóban is kitüntetendő az ajánlatban.

Az ajánlattevő az öcska anyagok eladására vonatkozó és 122291/96. sz. a. tennálló feltételeket magukra nézve kötelezőknek elismerni, azt 60 filléres magyar bélyeggel saját és két tanu aláirásával ellátni és az igy kiállitott feltételek példányát ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek budapesti nyomtatványtárunkban példányonként 30 fillérért megszerezhetők, vidékieknek pedig az érte járó 30 fillér és 20 fillér postaköltség összesen 50 fillérnek a budapesti főpénztárhoz való beküldése ellenében póstával megküldetnek.

Ajánlattevők ajánlataikkal az azok felett hozandó határozatig visszavonhatlan kötelezettségben maradnak.

Zágráb, 1902. szept. hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijazt.)

Magyar kir. államvasutak 142717/902. szhoz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulirott igazgatóság a magy. kir. államvasutak céljaira az 1903. évben kisebb mennyiségben szükséges műhelyi műfák, különféle fák és faalkatrészek szállitását biztositani szándékozván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállitásra vonatkozó részletes módozatokat és szükségleti kimutatást magában foglaló „Ajánlati felhivás", valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint a m. kir. államvasutak üzletvezetőségeinél megtekinthető és a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési (AIII) szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73. sz. II. em. 44.) az ajánlattételre szolgáló ürlapokkal együtt kapható.

A pályázati feltételek kiegészitő részét képező 122201/96. sz. általános, valamint a műhelyi célokra szükséges fák szállitására vonatkozó 82144/98. sz. különleges szállitási feltételek a m. kir. államvasutak budapesti nyomatványtáránál szerezhetők meg.

A szabályszerűen kiállitott, ivenként egykoronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a boritékon ezen felirással:

„Ajánlat 142717/902. számhoz."

ellátva legkésőbben f. évi október hó 21-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta utján ugyanoda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyujtására kitüzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulirott igazgatóság budapesti főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1902. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijazt.)

Utólérhetetlen nagy raktár

NEUMANN M. cs. és kir. udvari szállitónál,

férfi-, fiu- és gyermekruha-telep

BUDAPEST, IV., Muzeum-körut 1. szám.

Készen és méret szerint:

Városi- és utazó bunda.
Gazdasági kabát szőrme- vagy szövet-béléssel.
Ulster szőrme-béléssel.
Lábzsák.
Vadász-öltönyök.
Vadász gallérok.
Gazdasági guba (kocsira való).

Eredeti dán iramszarvas-bőr-kabát, flanel- vagy szőrme-béléssel.
Fiu- és gyermekruhák.
Angol leányka-ruhák.
Angol leányka őszi és téli felöltők.
Férfi-, fiu- és gyermek egyes nadrág.

Télikabát.
Felöltők.
Havelok (ujjal vagy anélkül.)
Ulster.
Raglán.
Férfiöltönyök.
Szalonöltönyök.
Papi télikabátok.
Papi felöltők.
Papi havelok.
Papi szalonöltönyök.

Vidéki megrendeléseket legnagyobb figyelommel eszközlök, meg nem felelőt visszaveszek.

Kivánatra képes árjegyzék ingyen.

Nincs többé **székrekedés**, megszünteti az én Raktár: BÉCS, I., Habsburggasse 1a. Prospektus ingyen. Próbaküldemény 12 drb bérmentve 3 K., utánvétel is. Huss-kalácsom.

UJ! UJ! UJ!

Villamos lámpa

zsebben is hordható, kényelmes, célszerű, tartós.

Mindenkinek szükséges szobák, lépcsők, folyosók, mellékhelyiségek megvilágitására. *Tisztoknek* gyakorlatoknál rendkivül alkalmas. *Turistáknak* nélkülözhetetlen, *orvosoknak* és *szülésznőknek* éjjeli látogatásoknál. Fontos *gyárakban, malmokban, pincékben, raktárakban* robbanóanyagoknál. *Az utazóközönségnek* megbecsülhetetlen, ha éjjel megérkezik. *Háziasszonyok* öröme. Nincs többé gyertyacsöpp padlón és szőnyegen. *Gazdákat és birtokosokat* megóv tüzvész és támadás ellen, a szónapadlásra éjjel is fel lehet menni. Teljesen tűzbiztos. Több ezerszer használható és ha idővel kiég a telep ujat 75 krért adunk

ÁRA 6 KORONA.

Utánvétellel vagy bérmentve az összeg előleges beküldése mellett küldi a

Magyar bizományi részvénytársaság
Budapest, VI. Ó-utca 42. I. 8.

Huzás november 2-án!

Olasz vörös-kereszt sorsjegy.

Főnyeremény: 30.000 lira. — Kapható 24 havi részletfizetésre. Havibefizetés 1 drbra 2 kor. 06 fill. Már az első részlet és 35 fillér postadij ellenében kiadom a sorsjegy sorozat és számát tartalmazó részletivet azonnali játékjoggal.

FLEISSIG SÁNDOR BANKHÁZA BUDAPEST, Erzsébet-körút 2.

UJ!

Kitünő találmány!

Szabadalmazott

férfi-ing,

melynek nyakbősége önmagától szűkebbre vagy bővebbre szabályozódik.

Kivánatra árjegyzékkel szolgálunk.

Cs. és kir. szab. fehérnemű-készitők

Vértes és Sebestyén

Budapest, IV., Muzeum-körut 15. sz.
a kir. mügyetommel szemben.

GUMMI

és halhólyag-különlegességek,
valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja, halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja, Capottes americans 2, 3, 4, 5 frt tucatja, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja. Pessarium oclusivum frt 1,50—2,50-ig orvosi rendeletre. Diana-ův havibaj-kötelék 2 frt 50, 3 frt 50 kr. darabja.

Magyar Orvosi Müszertárban

Budapest, Kerepesi-ut 32. M.,
a Rókus-kórház templomával szemben. — Árjegyzék ingyen, zárt boritékban.

10 frtnyi megrendelésnél 20% engedmény.

NAGY

BUTOR-ELADÁS.

A jelenlegi üzleti pangás folytán a legjobb minőségü asztalos és kárpitozott butoralmat 20% árengedménynyel adom el. Nagy választék ebédlő, háló, szalon, valamint egyes butorokban egyszerü és a legfinomabb kivitelben

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos — butor-telepe, —

BUDAPEST, V., ker., Erzsébet-tér 18. szám, I. emelet.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zola Emil regényei.

Az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai részvény-társulat kiadásában Budapesten, VII. ker., Kerepesi-ut 54. szám

ZOLA EMIL

következő regényei jelentek meg:

A HÁROM VÁROS:

ÉMILE ZOLA	ÉMILE ZOLA	ÉMILE ZOLA
Lourdes.	Róma.	Páris.
Regény.	Regény.	Regény.
Forditották Cserhalmi H. Irén és Gerő Attila.	Forditotta Cserhalmi H. Irén.	Forditotta Gerőné Cserhalmi Irén.
Egyedül jogositott forditás.	Egyedül jogositott forditás. Három kötet	Egyedül jogositott forditás. Két kötet
Ára 6 korona.	Ára 10 korona.	Ára 7 korona.

Az élet öröme.	Hölgyek öröme.	Rougonék szerencséje.
Regény.	Regény.	Regény.
Irta ZOLA EMIL.	Irta ZOLA EMIL.	Irta ZOLA EMIL.
Forditotta Tarnay Pál.	Forditotta Tarnay Pál.	Forditotta Tarnay Pál.
Ára 3 kor. 20 fillér.	Két kötet. Ára 6 K.	Ára 4 korona.

Zola Emil regényeinek ezen elsőrendü forditásai ugy a fent nevezett kiadó-társulatnál, mint minden könyvkereskedésben kaphatók.

Leitersdorfer D. és Fia

elsőrangu férfiszabók

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 6. szám.

Saját műhelyünkben készült divatosan szabva, elegáns kivitelben, készen nagy választékban.

Chesterfield Felöltök 20 frttól 40 frtig.

RAGLAN 18 frttól 40 frtig.

Télikabátok minden kivitelben 20 frttól 50 frtig.

Sacco-öltözetek 18 frttól 30 frtig.

Jaquet- vagy Smoking-öltözetek 22 frttól 40 frtig.

Városi bundák. Uj! Uj! Uj! Gianotte, Pézsma, Hód, Mókus béléssel 50 frttól 100 frtig.

Külön osztály méretutáni rendelésekre angol és skót szövetkülönlegességek.

Elismert művészies szabás. Jutányos árak. Nagy szövetraktár.

Méterenkinti eladás.

HEIM FÉLE

MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló Dr. Meidinger tanár által kizár. jogositott gyára

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

HEIM H.

BUDAPEST THONETUDVAR

Utánzatokról óva intünk. MEIDINGER OFEN H. HEIM utalással az itt látható védjegyre.

Prospectusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

EREDETIBEN KAPHATÓK CSÁKIS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN
BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Ezen specialista legmelegebben ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket rendelő intézetében és a kórház hugyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista,
emeritált kórházi orvos

a rendes foglalkozás megzavarása nélkül legrövidebb idő alatt gyökeresen gyógyit bármily régi és makacs

titkos betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist, bőrbetegségeket és önfertőzésből támadt idegbajokat).

Meglepő az eredmény FÉRFIUI GYENGESÉGNÉL (IMPOTENTIA) még öregebb egyéneknél is.

Levelekre díjtalanul válasz; kivánatra gyógyszerek.

Rendelés 9—3-ig és este 6—8-ig

Budapesten, Erzsébet-körut 12. sz.

(a New-York palotával szemben), félemelet.

(Bejárat a lépcsőnél. Külön várótermek.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodankban és eredeti nyugta mellett még a következő főkokban lehet felvenni:

Breuer nővérek dohányárusoknál Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát hirdetési iroda V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór gyorssajtónyomda IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál könyvkereskedése IV., Gróf Cziráky-féle palota, Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D. hirdetési iroda IV., Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V. hirdetési iroda V. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Józefin Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 17. szám.

Haasenstein és Vogler hirdetési iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits dohányárusdéje Kerepesi-út 50. (Takarékp.-épül.)

Kernberg Rozália dohányárusdéje VIII. ker., Múzeum-körut 18.

Leopold Gyula hirdetési iroda VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf hirdetési iroda Ferencziek-tere 3.

Mezei Antal hirdetési iroda IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J. ujság-árusdája IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Otto könyvkereskedő Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza.)

Rohonczi Ilona dohányárusdéje VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu hirdetési iroda VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sopronyi V. dohánynagyárus VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór dohányárusdéje IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József hirdetési iroda V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné dohányárusdéje Ferenc-körut 32. szám.

Tenczer Gyula hirdetési iroda IV. ker., Szervita-tér 8. szám.

Teldi Lajos könyvkereskedése II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weltzenfeld Jakab Király-utca 1.

Zipser és König zenemükereskedése VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Minden apróhirdetés, melyet itt este 6 óráig feladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.

Jégvirág. Lovai meni egy csókkal, de küldje vissza Napsugárnak.

Azon hölgyet, ki szeptember 20-án adott találkát a reákövetkező hétfő 5 órára a korzón, illetve kedden délelőtt 11 órára a Kossuth Lajos utcába, ez utóbbi körre, nyujtson módot a mielőbbi találkozásra. Választ a lap kiadójába „Amicizia" jeligé alatt kérek. 13558

Dianna. Elégyé tudom, hogy sokat fárad és küzd, amit nem érdemlek, de azért még nem látta be, mennyit szenvedek, tudom, határozottan tudja, nem most, évekkel ezelőtt, hogy önért élek, de büszkeségre nem engedett, csak a fájdalmat okozta, hiába volt minden lépésem, lemondtam mindenről, már nincs erőm semmihez, volt ideje, alig birtam elmenni, ha egy szót szólt volna hozzám, nem éreztem volna annyi fájdalmat mostanáig, sokszor mondtam volna, hogy jövök magához, hol találom, de nem volt bátorságom, csak a jó remény tápál, nagyon sok feszik a lelkemen, határozzon felettem, számtalanszor csókolom. Isten önnel.

KERESLET.

Keresek a Rottenbiller-utca környékén tiszta, ízletes házikosztot. Ajánlatok „Jó házikosztot" jeligével a kiadóba küldendők.

Vételre keresek egy ca 3×4 imit, smyrnaszőnyeget ebédlőbe, csakis finom minőségben privátoktól. Ajánlatok „S" jelige alatt a kiadóba küldendők.

Raktárnoki, felügyelői vagy ehhez hasonló állást keres azonnali belépésre, tisztességes volt kereskedő, aki jelenleg családjával a legnagyobb nyomorral küzd. Szives megkereséseket „Cz. F." jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Csemegeszőlőt megvételre keresek, csakis nagyobb mennyiségekre referálok. A szőlőt saját sze mélyzetemmel szedetem. Ajánlatokat kér **Lázár József** szőlőnagykereskedő **Nagy-Maroson, Honimegye.** 2164

Szegény öreg 72 éves cseléd, ki már nem tud dolgozni, arra kéri a nemes és jószivü embereket, segitsenek nyomorán és küldjenek egy kis segitséget, hogy öreg napjaira ne kelljen koldulni. Szalkay Eszter VI. Szondy-utca 12. I. 14. 4264

Egy olcsó zongorát esetleg pianinót készpénzzel veszek. Ajánlatokat „H. J." jeligével a kiadóba.

Teljesen külön bejárattu **szobát keresek** fürdőszoba használattal, a Damjanich-utca környékén, vagy a Ferencz József hid mellett. „Hivatalnok 4526"

Egy tanulóleány lap-expedit tióba felvétetik.

KINÁLAT.

Ügyes fodrásznő ajánlkozik, cim Rabli Juliska VI., Angyalföld, Szent László-utca 73. 13559

Okleveles tanitónő kitünő működési bizonyitványnyal nevelőnőnek ajánlkozik azonnal. Cim: „Tanitónő" Nagy-Szalontán poste restante. 2157

Házmesterséget keres egy bádogos és szerelő, ki egész nap otthon van, liftet is kezel, roletákat is tud javitani. Németh Pál, VIII., Szeszgyár-u. 2/b. 13556

Rövid zongora, jó karban, 7 oktávos, igen olcsón eladó. Népszinház-utca 34. III. em. 20.

Egészen uj borosbordók 200 darab 500-tól 1400 liter nagyságuak, olcsón eladók Sperl Floriánál, Budapesten, IX., Külső Soroksári-ut 56. Telefon 53—65. A hordók 4 éven át száradt, tiszta, fiatal tölgyfából készültek, eláredtil erdélyi székely gyártmányok és részben ajtóval vannak ellátva. Ezekből 100 darab transporthordó, melynek hektolitere 3 frt 30 kr. 13564

Vasgerendákat minden méretben, **mezei vasuti sineket** különféle szelvényekben, **vasuti sineket** I. és II. rangu vágányépitésre, **gőzpálya anyagot teljes transmissiió berendezéseket** a kitünően bevált amerikai Sellers módszer szerint. Valamint emelőeszközöket, szivattyukat, lakatos-, kovács-, kőfejtő- és kőfaragó szerszámokat legolcsóbban ajánl Schlesinger Alajos, Budapest, V., Váci-ut 30. Fiók: VII., Kerepesi-ut 86.

Csemege és füszerkereskedés, a főváros számottevő üzleteinek egyike, szép és nagyforgalmu helyen, pazarfényesen berendezve, napontai átlagos bevétele 200 koronán felül, melyből 40 százalék bruttó hasznot lehet számitani, csakis más vállalkozás miatt igen kedvező fizetési feltételekkel eladó. Bővebbet Nietmeitz Gyula üzletek adás-vételi irodájában József-körut 18. 13563

Mindenféle asztalosmunkát elvállal, ugymint butorfényozés, becsesztés és minden e szakmába vágó asztalosmunkát elvállal. Habermann M. asztalos VII. Rottenbiller-utca 5/b. 4226

Okleveles zongoramesternő órákat ad. Magyarul, németül, franciául és angolul beszél. Megkeresések „Biztos siker" alá a kiadóba kéretnek.

Fodrásznő, rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Özv. Waldné VI., Vörösmarty-utca 49. II. 21. 4247

Szabóné ügyes, a legkomplikáltabb toilleteket is bámulatos olcsó árért elegánsan és izléssel készit saját lakásán. Vidéki megrendelésekhez a pontos alj-méretek és egy derék beküldése után készitek mindennemü toilleteket. Átalakitásokat és gyermekruhák készitését elvállalja. Ledorer Lipóné, Wesselényi-utca 54. III. 45. 4277

Különbejáratu barátságos udvari szoba kiadó. Podmaniczky-u. 39. I. em. 5. 13549

Eladó urlak, árnyas, a fővárostól 15 percnyi villanyos közlekedéssel, megállóhely mellett, mely áll: 2 utcai, 1 udvari, fürdő- és cselszoba, konyha és minden mellékhelyiségekkel. Tehermentes. Kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim: Kájel János, Kispest, Báthory-u. 12.

Igen ügyes fehérvarrónő, ki szakmájában teljesen jártas mérsékelt dijazásért házakhoz ajánlkozik. Nyár-utca 6. I. em. 6.

Fiatal képzeddsznő elvállalja ellátásért a délelőtti vagy delutáni órákban elemi vagy polgári iskolába járó gyermekek tanitását. Cim a kiadóban. 11231

Intelligens gyermektelen családnál, különbejárata ketablakos szép szoba, 1 vagy 2 uriember részére, esetleg teljes ellátással, kiadó. Ügyanott ízletes, kóser ebédkoszt kapható. Sándor-utca 30b. földszint 7.

Privát kutató. (Elismert megbizhatóság diszkréten eszközöl kutatásokat, megfigyeléseket, ugy peres, mint magánügyekben, elvállal utazási kiséreteket, legkényesebb ügyekben is biztos eredményt nyujt Thurn Sándor iroda Budapest, Dohány-utca 30. 4280

Csemegeüzlet füstölthus áruda nagyforgalmu bodegával egybekötve a Nagy-körúton fényesen berendezve, évente bebizonyithatóság 12000 koronát jövedelmez **ilyen jó üzlet Budapesten több nem létezik** nagyobb gyár átvétele miatt kedvező fölltételekkel olcsón átvehető. Bővebbet Sellassy Nándor üzletek adásvételi irodája, József-körut 47. 4279

Fényes üzlet eladó, biztos vevőkörrel, nagy forgalommal, kereskedői képzettséggel bárki által vezethető. Az üzlet 2000 korona évi szubvenciót élvez, szükséges tőke 8000 korona, szakértelem nem okvetlen szükséges. Bővebbet Sellassi Nándor adásvételi ügynöksége, József-körut 47.

Szabónő kitünő gyakorlattal, ajánlja magát elegáns ruhák készitésére saját lakásán. Divatos façonok 5 frtól feljebb. Egy kiséret elegendő. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Első-Erdélyi görlée-gyár. Weinrich Frigyes Szász-Régen, igen olcsó áron ajánlja gőzölt és jól kiszáritott fából" tetszetős alakban és tisztán készitett görlécei mindennemű falparosoknak. Kérjenek képes árjegyzéket. Diófát magas áron vesz. Egy jó karban levő 30 HP. erejű féltaló gőzgépet keresek. 2160

Ajtók, ablakok, vasrollók, használtak és u ak nagy választékban olcsón kapható **Lefkovits Jakabnál,** Budapest, Nádor-u. 50. 13178

Csinos utcai szoba különbejárattal fürdőszoba használattal azonnal igen olcsón kiadó. Szentkir.-utca. 22. II. em. 26.

Singer-varrógépeket, a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, Józsefkörut 41.

Kerékpár egészen uj, a gyárostól 2 évi jótállással, angol versenygép részletfizetésre eladó. Cim akiadóban. 11231

Készpénzkölcsönt katonatisztesknek, hivatalnokoknak, évi iakóknak vidékre is, ugyszintén I. II. helyi betáblázásra leggyorsabban kieszközöl Thurn Sándor irodája, Dohány-utca 30. 4280

Okmányszerző esketési ügyvivőség jogtanácsosa által megszerez mindennemű okmányokat, katonaügyeket, kereskedelmi és magán ügyekben. Thurn Sándor, iroda Dohány-utca 30. 4280

Tanárjelölt, r. kath. vallásu, állást keres szerény igényekkel mint korrepetitor vagy nevelő. Cim: „S. I." VI. Uj-utca 37. III. emelet, 17. ajtó. 4287

Családi ház eladó. Csillaghegy, Tisztviselőtelepen, Pálffy-térrel vicinálison 35 perc, 3 szoba, konyha, veranda, 450 öles kert, gyümölcsös, szőlő. Vételhez 3000 frt szükséges. Bővebbet Budapest, II. ker. Fő-utca 4. I. em. 40. Borsos, szolga.

Hasmenést gyermekeinél és felnőtteknél biztosan megszünteti **Sztraka tanincsokoládéja.** Egy darab 40 fill. Kapható minden gyógyszertárban. 12870

Mielőtt férfi-, fiu- vagy gyermekruhát rendel vagy vesz, sziveskedjék saját érdekében **Koch testvérek Budapest, Károly-körut 26.** legnagyobb áruházából az ujonnan megjelent **nagy képes árjegyzéket kérni,** melyet rögtön bérmentve küldünk.

Betöltendő állások minden szakmából teljes cimmel közöltetnek az **Országos Pályázati Közlönyben.** Egyes szám 30 fillér. Kiadóhivatal Kossuth Lajos-u. 1. 13560

Bécsi szabónő, elsőrangu szalonok volt müvezetőnője, ki a legelőkelőbb budapesti körök számára dolgozik, készit elegáns ruhákat, kosztümöket, szimpadi toilleteket stb. **mérsékelt áron,** vidékre is. **Widder Gyuláné,** Budapest, VI., Lövölde-tér 5. I. 5. 4288

Butorok, rendkivüli alkalmi vételekből **jutányosan** eladatnak **részletekre és készpénzért,** ugyszinte vétetnek. Hunyadi-tér 3. sz. az udvarban.

Cimbalmozni tanit kottából kitünő tanitónő, óránként 50 kr., ugyanott bármilyen dal cimbalomra 20 krjával kapható Altmann Józsefné VII. István-ut 27. II. 15. 13460

Kiadó szép utcai lakás I. emelet 5 szoba és mindennemü hozzátartozóval világos nagy udvarra Nagydiofa-utca 15. 13539

Szivarkahüvely, valódi egyiptomi, 1000 darab 1,05 forint. 5000 darab rendelés bérmentve. Utánvéttel küldi Kohn Simon, Budapest, József-körut 10. 13543

Hölgyek vásárolnak igen előnyösen maradékok áruházában, VII. ker., Kálvin-körut 9., az udvarban (Hadik-Barókcy-féle házban). Állandó nagy maradékvásár a legfinomabb és divatos ruhakelmékből, selyemárukból, cérna, pamuti- és damaszárukban, szigoru szabott árak mellett. Meg nem felelő áruk visszavételnek és a pénz visszaadatik.

Cseléd- elhelyező irodámban állandóan válogatott jó férfi- és női-cseléd-ek vannak nagy számban előjegyzésben. Elhelyezek helyben és vidékre. Több vidéki elismerő és köszönő levellel rendelkezem. Rózsahegyi Antal Budapest, Belváros, Harisbazár. 16532

Skrofulát rendesen azok a gyermekek kapnak, akiket nedves szobában tartanak. Minden szülő kötelessége azért meggyőződni arról, tökéletesen száraz-e a gyermekszoba, ha pedig nem az, rögtön értesitsék a **Szárító-fütési Vállalathoz:** V. Pannonia-utca 2/b. Interurban-Telefon: 21—04. mely a legrövidebb idő alatt a legtökéletesebben végzi a szárítást, szabadalmazott fütőkészülékeivel. 13248

Részletfizetésre arany, ezüst, ékszerek, zsebórák és ingaórák olcsón kaphatók **Grünberger Ármin Béla** IV. Váci-utca 30. I. em. 23.

Közkivánatra! Ez uton tudomásul adom a rendelőimnek és a n. é. közönségnek, hogy ujból bevezettem az általános elösmert **sikkes** és **elegánsan** kidolgozott Makart-fényképeket darabját is **1 frtért** készitem. **Vidéki** kis képek utáni nagyitások lelkiismeretes kivitelben **jutányos** áron pontosan eszközöltetnek **Waitzner Budapest,** fényképészeti müintézete Erzsébet-körut 20., I.

Zongorák és Harmoniumok a legjobb bel- és külföldi gyárosoktól. **Uj és használt (antiquar) zenemüvek** nagy raktárát ajánlja a „Harmonia" zenemü és zongora kereskedés, **Budapest, IV., Váci-utca 20.** **Nagy zongora kölcsön intézet.**

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszinén megjelenik.

Singer varrógépek mintaszerüen konstruálva és kivitelben szállitok eredeti árakon magaskaru Singer varrógépeket erős szerkezetü lábhajtásra, záró szekrénynyel, minden készülékkel és célszerü ujitásokkal legkedvelteb varrógép házi célokra (bolti ára 90 kor.) csak 49 koronáért. Eredeti karikahajós varrógép fényes kiállitással, minden hozzávalóval és szekrénynyel, legbiztosabb és leggyorsabb varrás, el nyös gépek ipari és háztartásedelni célokra (bolti ára 150 K.) csak 7 kor. Elárusitás 5 évi jótállással, készpénzfogalló 14 kor., hátralék utánvétel. Árjegyzék ingyen. Rundbakin M., Wien, Berggasse 3.

Gummi sárcipő

férfiak részére	3.80 kor.
nők „	3.— „
gyermekek „	2.70 „

Megrendelésnél a bőrcipő talphossza megadandó.

Képes ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Breuer Albert gummiáruk gyári raktára **Budapest, VI., Hajós-utca 15.** (az Opera mellett.)

Sürgönycim: GUMMIBREUER.

Telefon 11—09.

Ostorszijakat a legjobb minőségben előállitva, legolcsóbban szállitja: **J. CIRILL BILEK** ostorszijkészitő **Metilowitz,** Mistek mellett Morvaország.

Képes árjegyzék kivánatra — ingyen és bérmentve.

BUTOROK ugy készpénzért, mint **részletfizetésre** a legegyszerübbtől a leglinomabb kiviteliig **legjutányosabban Ehrentreu és Fuchs** testvéreknél, **BUDAPEST,** VI., Teréz-körut 8.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Butor csak jó minőségü. Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, irószekrény, könyvszekrény, tüzi fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám Steinberger Mané** butoriparosnál.

Használt és uj ajtók, ablakok, vasredőnyök felvasalva, befalazásra, tökéletesen elkészitve. olcsón kapható **Eisler Arminnál** Bpest, VI. Nagymező-utca 66.

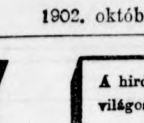

Stumpf Károly kocsigyára **Budapest, Liliom-utca 8.** Raktár: **Kerepesi-ut 10.** (Sarokház.) Bejárat a Dohány-utcából.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, minden jellegü kész kocsikból, aránylag jutányos árakon. A gyártmány jó minősége és szilárdságáért kezeskedik a cég régi jó hirneve. Javitások olcsón eszközöltetnek, használt kocsik beceréltetnek és kocsik a téli idényre olcsó árért beraktározásra elfogadtatnak.

Acetylen-világitás!

Legjobbnak elismert, teljesen veszélytelen, legolcsóbb üzem. Égés közben gázveszteség nélkül bármikor utántölthető. Gyermek által kezelhető. Meglevő telepek átalakitása jutányosan. **Árjegyzék és költségvetések ingyen és bérmentve.**

Süss és Friedmann, Acetylen-világitása és szikvizgyár berendezési vállalata, szifonöntöde **Budapest, VI. Löportár-u. 3.**

Magy. kir. államvasutak. 127716/902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulirott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1903. évi január hó 1-től 1903. évi december hó végéig lenolaj kencéből felmerülő szükségletének szállitását, mely egy évre mintegy 3000 métermázsával van előirányozva, biztositani kivánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállitásra vonatkozó részletes módozatok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a m. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz. II. em. 47. ajtó sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerüen kiállitott ivenként egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 7. déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályában átadandók illetőleg posta utján oda küldendők és a boritékon ezen külcimmel látandó el: Ajánlat lenolaj kenőce szállitására 127716/902. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt kence egy év értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1902. évi October hó 6-ika déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Bánatpénz nélküli vagy később benyujtott ajánlatok, valamint olyanok melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett állittatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1902. szept. hó.

Az igazgatóság

Magyar Könyvtár.

Szerkesztt: **Radó Antal.**

Egy-egy szám ára 30 fillér.

Minden füzet egyenkint is kapható:

Kiadja:

Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedése **Budapest, Andrássy-ut 21.**

Történet-, irodalom- és mütörténeti, bölcsészeti, természettudományi, szónoki munkák és utleirások.

Id. Abrányi Kornél. Képek a magyar zeneviláglól. (176)
Angyal Dávid. Bethlen Gábor élete. Képekkel. (133.)
Anonymus. Béla Király névtelen jegyzőjének könyve. (80)
Apor Péter. Metamorphosis. Transylvaniae. (168.)
Apponyi Albert gróf. Válogatott beszédei. (271—272.)
Aldássy Antal. Pázmány Péter élete. Képekkel (63).
Bécsi képes Krónika. (188.)
Cicero. Az öregségről. (69)
Cornelius Nepos. Híres férfiakról. (201)
Csorsi Mihály Históriája. (120.)
Eskütdet és eskütdtbirák könyve. (155—156.)
Falk Miksa. Frzsébet királynéról. (64).
Faludy F. A Téli Éjtszakákból. (211).
Flammarion. Csillagos egek. (37.)
Gallerotto Marzio könyve. Mátyás királyról. (259).
Gracza Gy. 1848. március 15. (32.)
Junius. Katona József élete. (199.)
Kazinczy Ferenc levelei (130)
— Pályám emlékezete. (135)
Keleti Gusztáv, Markó Károly. Képekkel (97.)
Kézai. Magyar krónikája (227).
Korchmáros Kerékpáros káté. Képekkel. (117).
Kossuth L. 1849. julius 11. beszéde (36.)
Kölcsey Ferenc vál. beszédei. (61).
Majthényi Flóra. Spanyolországi képek. (165.)
Minászenthy G. naplója (168.)
Mikes Kelemen vál. levelei. (169.)
Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. Képekkel. (77—78).
Pázmány. Kempis Krisztus követéséről. (151—153.)
Peisner J. Képek a régi Pest-Budáról. (275.)
Szemer Marócy. Sakkönyv. (177—78.)
Széchenyi István gróf. Hitel. (238—239.)
Szondrey Julia naplója és levelei. (49.)
Tacitus. Germánia. (279).
Vanderheym G. Tüsz hónap Abessiniában. (185.)
Zrinyi. A török átfum ellen való orvosság. (216).

Szinmüvek.

Aischylos. Prometheus Zilahi K. (27).
— Agamemnon. Váradi A. (162)
Benitó Pérez Galdós. Elektra. Radó A. (233—234.)
Byron. Manfréd. Abrányi E. (23) — Kain Mikes Lajos (122)
Bracco. Don Pietro Caruso. Radó. (30.)
Brieux. A bölcső. Gábor Ig. (203.)
A vörös talár. Lándor Tiv. (257—258).
Brody Sándor. Hófehérke. (246).
Cavallotti, Ének éneke. Radó A. (53.)
Dumas. A kaméliás hölgy (15).
Du Maurier-Potter. Trilby (9.)
Giacosa. Borus szerelem. Radó A. (59.)
Hauptmann-Gerhard. A takácsok (219.)
Ibsen. A nógyfülölő. Vikár B. (4) — A társadalom ellenségei (129)
Katona. Bánk bán Beöthy Zs. (1.)
Kisfaludy Károly. A kőrök. (5.) 1— Szilágyi M. Mátyás diák. Illésy prédája. (202).
Murai Károly. Huszárszerelem. (51)
Murger-Barrière. Bohémélet (29)
Racine. Phaedra. Ábrányi E. (180)
Schiller. A messinai menyasszony. (43)
Sophokles. Antigone. Kemenes Kempf József. (84)
Tell Vilmos. Váradi A. (255—256)
Tóth Ede. A falu rossza. (229)
Tolstoi. A sötétség országa. Szabó E. (264 | 265)
Tóth Kálmán. A király hársodik. (38)
Turgenye vA. Kegyelemkenyér. Barabás Ábel (270)
Verga. Paraszibecsflict. Radó. (80)
— A farkas. Radó. (194).

Moliére

Dandin György. Hevesi Sándor. (31.)
A fösvény. Hevesi Sándor. (71).
A kényeskedők. Hevesi Sándor (142.)
A botesinálta doktor. Gabányi. (114.)

A „Magyar Könyvtár" eddig megjelent számai együtt részletfizetésre is kaphatók.

Teljes jegyzék ingyen kapható minden könyvkereskedésben.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25.